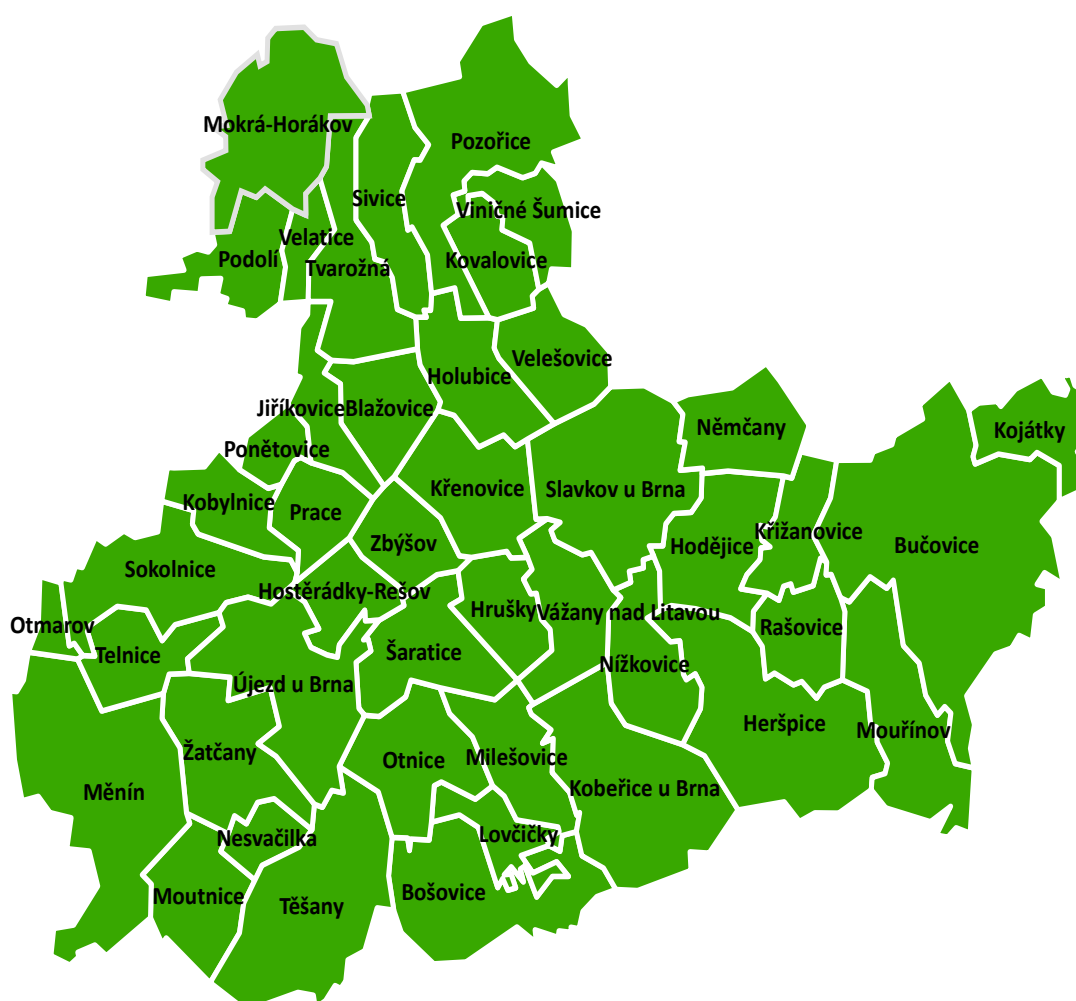

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Slavkovské bojiště pro období 2014–2020

Analytická část

REALIZAČNÍ TÝM:

Mgr. Hana Tomanová (MAS Slavkovské bojiště)

Mgr. Eva Kreizlová (MAS Slavkovské bojiště)

Jaromír Konečný (MAS Slavkovské bojiště)

Mgr. Jan Grolich (MAS Slavkovské bojiště)

Ing. Jan Binek, Ph.D. (GaREP, spol. s r.o.)

RNDr. Kateřina Synková (GaREP, spol. s r.o.)

RNDr. Hana Svobodová, Ph.D. (GaREP, spol. s r.o.)

Ing. Bc. Roman Chmelař (GaREP, spol. s r.o.)

Mgr. Jan Holeček (GaREP, spol. s r.o.)

Obsah

ÚVOD	4
1. POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU.....	5
1.1 Základní informace o MAS	5
1.1.1 Fungování MAS.....	5
1.1.2 Vymezení území MAS.....	7
1.2 Historie MAS	9
1.3 Vyhodnocení minulých rozvojových aktivit	10
2. ANALYTICKÁ ČÁST	13
2.1 Vyhodnocení stavu území – socioekonomická analýza	13
2.1.1 Obyvatelstvo	13
2.1.2 Život v obcích.....	17
2.1.3 Občanská vybavenost a služby	18
2.1.4 Technická infrastruktura	26
2.1.5 Doprava.....	27
2.1.6 Ekonomika a trh práce	31
2.1.7 Cestovní ruch	38
2.1.8 Životní prostředí.....	42
2.1.9 Správa území	45
2.2 Názory aktérů na stav území.....	50
2.2.1 Názory obyvatel.....	50
2.2.2 Názory podnikatelů.....	52
2.2.3 Názory neziskových organizací	54
2.4 SWOT analýza	56
2.5 Analýza problémů a potřeb.....	59

ÚVOD

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Slavkovské bojiště pro období 2014–2020 je hlavním nástrojem pro podporu rozvoje území MAS v daném programovém období EU a pro uplatnění komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD).

SCLLD má čtyři základní části:

- 1) Popis území a zdůvodnění výběru – základní rámec fungování MAS.
- 2) Analytická část – zachycení situace v území.
- 3) Strategická část – stanovení směřování rozvoje a způsobů naplňování rozvoje.
- 4) Implementační část – stanovení mechanismů a podpory naplňování SCLLD.

Předkládaná SCLLD byla připravována podle zásad komunitního plánování – při sběru problémů zájmového území a při přípravě návrhů bylo provedeno dotazníkové šetření mezi místními podnikateli, občany a zástupci neziskových zájmových organizací (NNO). Realizaci kulatých stolů předcházely informační semináře, které představily místním občanům MAS Slavkovské bojiště a z řad aktivních lidí byli vyškoleni facilitátoři pro potřeby kulatých stolů. Při kulatých stolech formou SWOT analýzy byly zjišťovány potřeby skupin obyvatel zájmového území a současně byla získána i databáze potenciálních projektových záměrů. Zpracování takto získaných podnětů a informací do SCLLD koordinované skupinou odborníků bylo v jednotlivých fázích přípravy prováděno ve spolupráci a za přispění pracovních skupin vytvořených z členů MAS, facilitátorů i dalších aktérů z území, komisí MAS, a zejména rady MAS. Osobou zodpovědnou za zpracování SCLLD byla Mgr. Hana Tomanová, manažerka MAS Slavkovské bojiště, z.s. Poradenský tým firmy GaREP vedl Ing. Jan Binek, Ph.D., který žije na území MAS Slavkovské bojiště.

Pro zpracování strategie bylo využito podkladů získaných při realizaci projektu „Co se děje Za humnami?“ z opatření III.4.1. z Programu rozvoje venkova „Získávání dovedností, animace a provádění“.

Analytická část SCLLD vychází z jednotlivých koncepcí strategického rozvoje svazků obcí, které jsou v územní působnosti MAS Slavkovské bojiště (zejména Strategie rozvoje DSO Ždánický les a Politaví) a ve spolupráci s koordinátory meziobecní spolupráce pracujícími v rámci projektu Svazu měst a obcí ČR na území MAS.

Dále byla pro analytickou část využita data získaná při tvorbě programů rozvoje obcí. MAS Slavkovské bojiště v letech 2014-2015 pomohla zpracovat na svém území strategické dokumenty 26 obcím.

Dokument byl zpracován v rámci projektu „Podpora absorpční kapacity“ (CZ.1.08), jehož nositelem je Ministerstvo pro místní rozvoj.

1. POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU

1.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O MAS

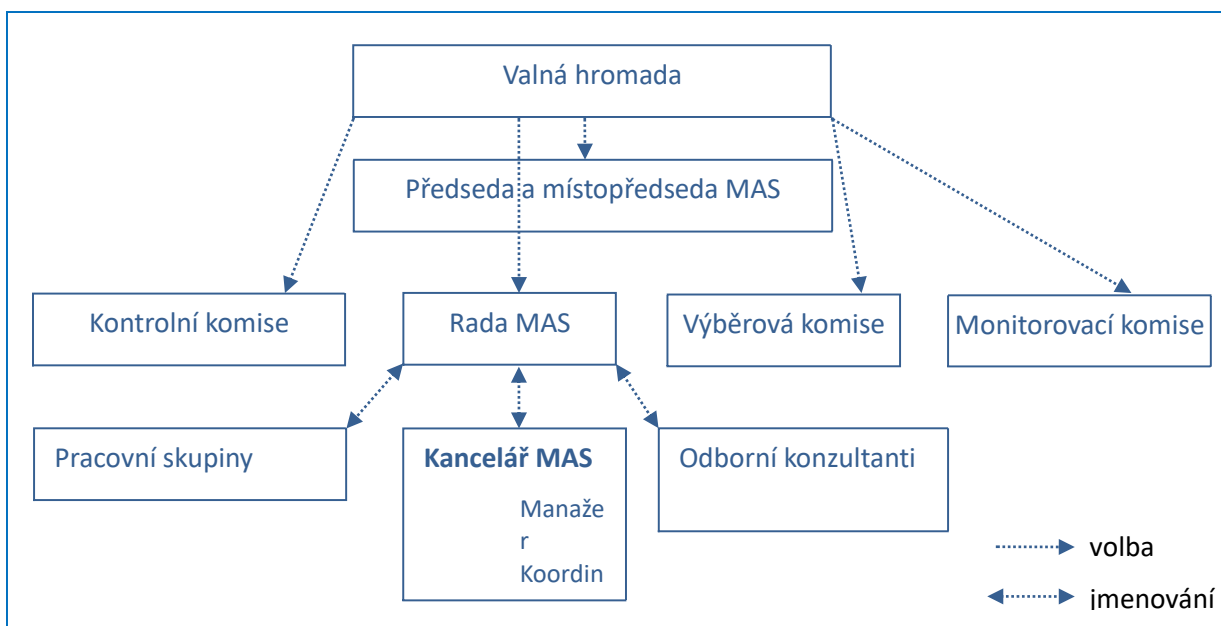
1.1.1 Fungování MAS

Název: MAS Slavkovské bojiště, z.s.

Právní forma: Spolek, registrace Ministerstvo vnitra, březen 2006

Místní akční skupina má statut spolku, který má v současné době 43 členů, z nichž 4 jsou zástupci veřejného sektoru, tj. obcí a dobrovolných svazků obcí, 24 členů reprezentuje nestátní neziskové organizace, dále je v MAS zapojeno 6 soukromých osob a 9 členů zastupuje podnikatelské subjekty. Členové MAS jsou rozděleni do šesti zájmových skupin podle předmětu své činnosti: Místní samospráva, Zemědělství, výroba a služby, Sport a volný čas, Vzdělávání a kultura, Aktivity pro rodiny, Hasiči.

K zajištění své činnosti si MAS vytvořila organizační strukturu (viz obr. 2), která popisuje, které orgány a funkce byly personálně obsazeny volbou valné hromady a které jmenováním. Valná hromada je nejvyšším orgánem MAS Slavkovské bojiště, která volí předsedu, místopředsedu – statutární orgány MAS a členy rady a komisi. Pro účast v pracovních skupinách stačí projevít zájem jednotlivých členů MAS. Možnost vstupu do MAS je otevřena všem zájemcům o rozvoj na území MAS. Podmínky členství v MAS a podrobnější informace o orgánech MAS Slavkovské bojiště jsou popsány ve stanovách sdružení.

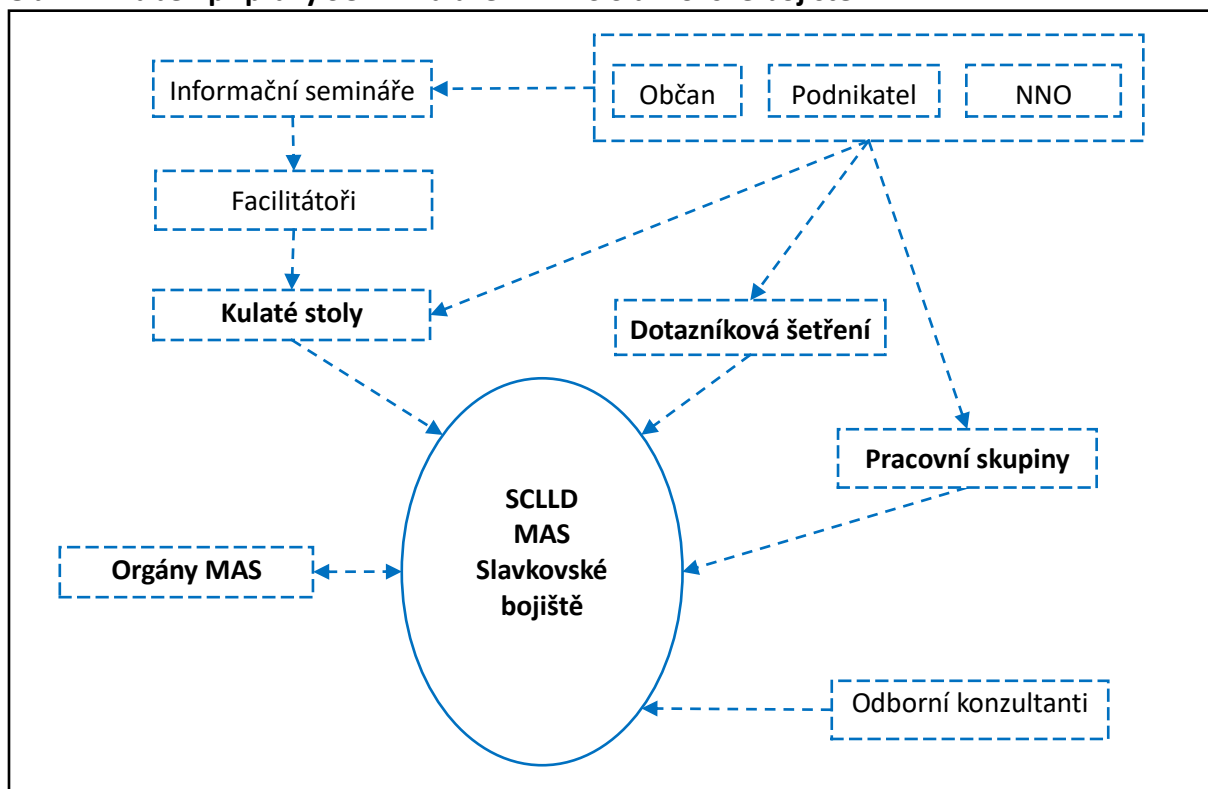
Obr. 1: Organizační struktura MAS Slavkovské bojiště

O své činnosti MAS pravidelně informuje prostřednictvím webové stránky www.mas-slavkovskebojiste.cz. Dále o své činnosti MAS informuje prostřednictvím obecních zpravodajů, obecních webových stránek, výročních zpráv a vlastních zpravodajů a informačních letáků.

Veřejnost se na přípravě strategie podílela zapojením do anketních šetření, zúčastnila se informačních seminářů a kulatých stolů. Na informačních seminářích byli cíleně osloveni neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci a starostové s žádostí o spolupráci na přípravě strategie. Nejaktivnější účastníci seminářů posléze pomáhali při facilitaci kulatých stolů a posléze

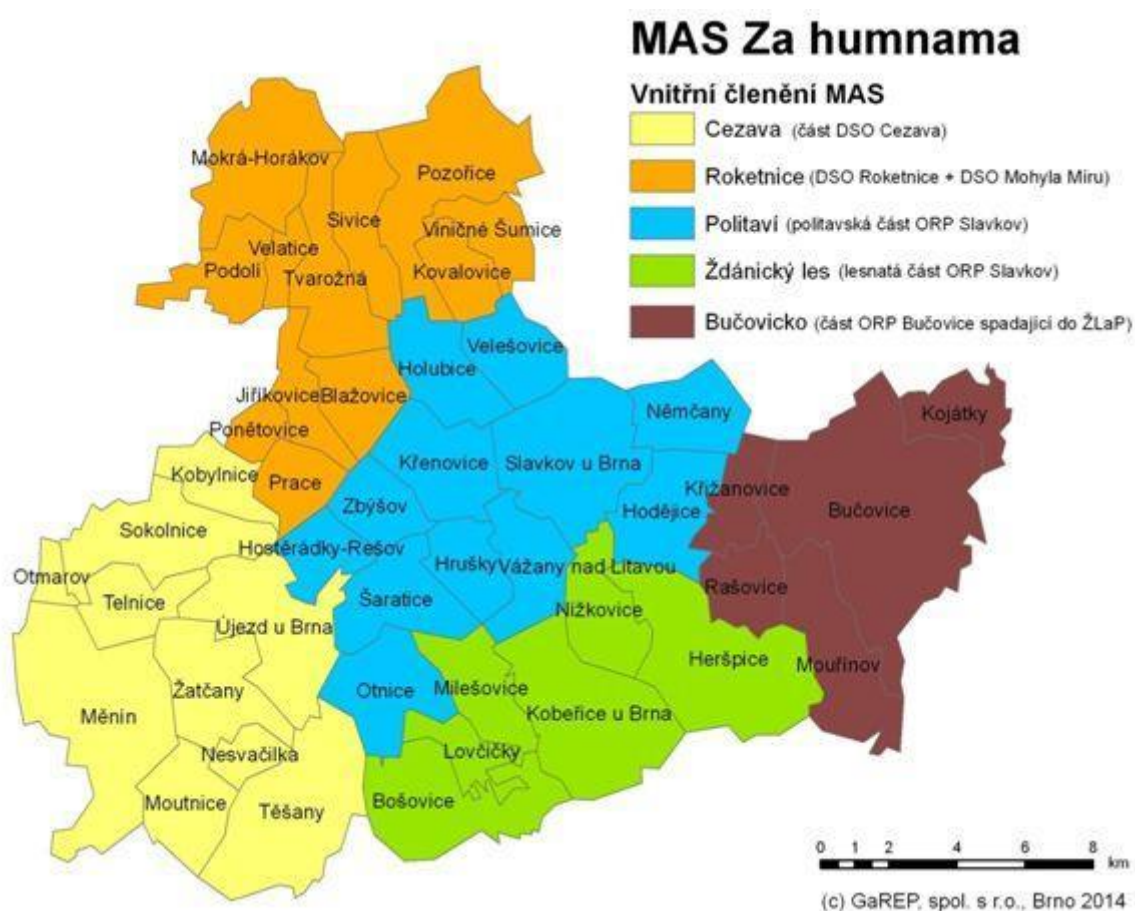
se z nich stali členové pracovních skupin. Obyvatelé území MAS byli na kulatých stolech dotazováni na to, co jim chybí, s čím jsou nespokojeni a k jakým změnám by mělo v zájmovém území dojít. Jejich názory a potřeby byly pro vznik, směřování a formulaci strategického plánu zásadní. Na přípravu SCLLD dohlížela rada MAS v čele s předsedou MAS. Koordinací přípravy strategie byla pověřena kancelář MAS v čele s manažerkou. Jednotlivé kroky přípravy SCLLD byly projednávány radou MAS, výběrovou a kontrolní komisí MAS.

Obr. 2: Průběh přípravy SCLLD na území MAS Slavkovské bojiště

1.1.2 Vymezení území MAS

Rozloha území MAS Slavkovské bojiště je 389,68 km², na jeho území ke konci roku 2014 žilo celkem 59 862 obyvatel. Území je v současné době tvořeno 45 obcemi. Na území působí 4 svazky obcí: Ždánický les a Politaví (zahrnuje cca polovinu území MAS), Roketnice, Mohyla míru a Cezava. Obce z území MAS spadají do 4 správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Území MAS je poměrně rozlehlé a diferencované. Pro datová srovnání, vyhodnocování dotazníkových šetření, a pro přesnější zacílení vybraných opatření návrhové části bylo proto území na základě přirozených funkčních vazeb a s ohledem na struktury spolupráce rozděleno do 5 dílčích částí MAS: Cezava (převážná část DSO Cezava), Roketnice (území DSO Roketnice¹ a DSO Mohyla míru²), Politaví (politavská část ORP Slavkov u Brna), Ždánický les (lesnatá část ORP Slavkov u Brna) a Bučovicko (část ORP Bučovice spadající do svazku obcí Ždánický les a Politaví)³. Zařazení obcí z území MAS do jednotlivých dílčích částí, do svazků obcí a do správních obvodů ORP je zachyceno na obr. 3 a v tab. 1 (členství obcí ve svazcích obcí také na obr. 25).

Obr. 3: Území MAS Slavkovské bojiště (dříve Za humnama) a rámcové vymezení jeho dílčích částí

¹ Svazek má celkem 9 obcí. Do území MAS spadá pouze 8 obcí. Devátá členská obec Hostěnice je členem MAS Moravský kras. Svazek často nazýván také Rokytnice.

² Do části Roketnice jsou zařazeny 4 obce svazku. Pátá členská obec Kobylnice je současně členem svazků obcí Cezava a je zařazena do části Cezava.

³ Obce z dílčích částí Politaví, Ždánický les a Bučovicko tvoří Svazek obcí Ždánický les a Politaví (4 další obce svazku – Dambořice, Uhřice, Ždánice, Letonice – spadají do jiných MAS). Otnice jsou také členem svazku obcí Cezava.

Tab. 1: Zařazení obcí do dílčích celků MAS a do ORP

Obec	Dílčí část MAS	DSO	ORP	Obec	Dílčí část MAS	DSO	ORP	
Měnín	Cezava	Cezava	Židlochovice	Hodějice	Politaví	Cezava	Slavkov u Brna	
Moutnice				Holubice				
Nesvačilka				Hostěrádky-Rešov				
Otmarov				Hrušky				
Těšany				Křenovice				
Žatčany				Němčany				
Újezd u Brna				Otnice				
Sokolnice				Slavkov u Brna				
Telnice				Šaratice				
Kobylnice				Vážany nad Litavou				
Blažovice	Roketnice	Mohyla Míru	Šlapanice	Velešovice	Ždánický les a Politaví	Slavkov u Brna		
Jiřkovice				Zbýšov				
Ponětovice				Bošovice				
Prace				Heršpice				
Mokrá-Horákov				Kobeřice u Brna				
Kovalovice				Lovčičky				
Podolí				Milešovice				
Pozořice				Nížkovice				
Sivice				Bučovice			Bučovicko	Bučovice
Tvarožná				Kojátky				
Velatice	Křižanovice							
Viničné Šumice	Mouřínov							
				Rašovice				

Oblast MAS Slavkovské bojiště se nachází jihovýchodně od Brna na území Jihomoravského kraje (NUTS II Jihovýchod). Severní hranici jasně vymezuje příkré úbočí svahů Dražanské vrchoviny, které přechází do měkkých tvarů Dolnomoravského úvalu – Pratecké a Litenčické pahorkatiny. Z jihu je celé území ohraničeno přírodním parkem Ždánický les. Řeka Litava tvoří přirozenou osu celého území. Charakteristická podoba MAS Slavkovské bojiště je rovinnatý středně zvlněný terén intenzivně zemědělsky využívaný.

1.1.3 Důvody výběru daného území

MAS původně vznikla spojením území DSO Ždánický les a Politaví a mikroregionu Roketnice. Přirozenou hranici na jedné straně tvořilo město Brno a straně druhé lesnatá hranice Ždánického lesa. Postupně došlo k rozšiřování území o sousední mikroregion Cezava na jihovýchod směrem k Brnu, přičemž nedošlo k narušení kompaktnosti území. Pro zájmové území MAS je typická zemědělská krajina s příměstským charakterem.

Styčnými body území jsou:

– **Historie**

Většinu obcí na území spojuje jedna zásadní událost, která se podepsala na osudech místních obyvatel - Bitva u Slavkova 2. prosince 1805. Především její následky – hlad, epidemie, materiální škody - poznamenala ještě další generace. Dnes z této události může území těžit ve svůj prospěch, díky památníkům jako je Mohyla míru nebo Slavkovský zámek či vzpomínkovým akcím, pravidelně území navštíví velké množství zájemců z celé Evropy.

– **Vysoká hustota osídlení**

Celková hustota osídlení zájmové oblasti dosahuje hodnoty 150,5 obyvatele na 1 km², což je vyšší hodnota než průměr ČR (130 obyvatele/km²). Výhodná poloha příměstské oblasti s dobrou dopravní obslužností má za následek velký příliv mladých obyvatel z Brna, kteří zde zakládají své rodiny. Ve všech částech MAS se za uplynulé desetileté období počet obyvatel zvýšil o 9,5 %.

– **Zemědělský (jednotlivý) charakter krajiny**

Úrodná půda s dostatečným slunečním svitem a nízkou nadmořskou výškou (250–350 m.n.m.) předurčovala oblast vždy k zemědělské činnosti. Nejčastějším typem půdy v území je orná půda, která se rozkládá na 67 % rozlohy. Les zabírá pouze 16 % území. V současnosti díky migraci obyvatelstva dochází k záboru orné půdy ve prospěch stavební činnosti. Blízkost velkého města, rovinatý terén umožnil výstavbu dálnice i železnice, který na jednu stranu přináší do území více obyvatel, na druhou stranu znehodnocuje svojí blízkostí kvalitu půdy i kvalitu života na území.

1.2 HISTORIE MAS

MAS Slavkovské bojiště, pod názvem OS MAS Za humnami, se začala formovat na počátku roku 2006, díky aktivitě několika starostů obcí na území DSO Ždánický les a Politaví a sousedního mikroregionu Roketnice. Soukromý a neziskový sektor v době formování přípravného výboru tvořili tři zástupci občanských iniciativ a tři zástupci podnikatelů. K 31. březnu 2006 byla MAS zaregistrována na Ministerstvu vnitra.

MAS Slavkovské bojiště (Za humnami) vznikla spojením téměř všech obcí dvou sousedních mikroregionů, a to DSO Ždánický les a Politaví a mikroregionu Roketnice (některé obce z obou mikroregionů nebyly v té době do regionu MAS zahrnuty, protože již pracovaly v jiných MAS – obec Hostěnice v MAS Moravský kras, Letonice jsou členem MAS Vyškovsko a Dambořice, Uhřetice a město Ždánice jsou členy MAS Kyjovské Slovácko v pohybu.

V roce 2006 se MAS zapojila do projektu v rámci OP RVMZ – Osvojování schopností – na SZIF na přípravu SPL a navázala spolupráci prostřednictvím partnerských projektů s MAS Záhoří – Bečva, MAS Partnerství venkova a na slovenské straně s MAS Severné Záhorie. V roce 2007 byla územní působnost MAS ještě rozšířena o katastry obou měst DSO Ždánický les a Politaví – o Slavkov u Brna a Bučovice a obec Kojátky. Jako nový člen byl přijat mikroregion Mohyla míru. SPL MAS Za humnami nebyla pro programové období 2007–2013 podpořena, což vedlo k postupnému utlumení činnosti.

Od roku 2012 se především z iniciativy představitelů veřejné správy MAS Slavkovské bojiště obnovila svoji aktivitu. Došlo k zásadní obměně orgánů MAS, byla provedena revize členské základny, zvolena nová rada a předseda. Výkonná složka MAS byla posílena vytvořením pozice manažerky. Došlo rovněž k rozšíření území přistoupením mikroregionu Cezava a města Újezd u Brna. Tyto kroky vedly k rozšíření členské základny až na současných 43 členů, nichž mnozí se aktivně zapojili do přípravy SCLLD prostřednictvím členství v komisích nebo v pracovních skupinách MAS.

Pozitivní role veřejnosprávní složky MAS, tj. obcí a mikroregionů, se významně projevuje především v souvislosti se zajištěním finančních prostředků, jak pro činnost MAS, tak především pro předfinancování realizovaných projektů. Významnou část finančních prostředků MAS zajišťuje prostřednictvím členských příspěvků (10 Kč na obyvatele od obcí, 250 Kč od jednotlivých členů), k předfinancování realizovaných projektů poskytují půjčky bezúročné nebo s nízkým úrokem obce a mikroregiony, na jejichž území jsou projekty realizovány. Tento vstřícný přístup se promítá i do politiky financování rozvoje mnoha obcí v území, které finančně podporují činnost zejména neziskových subjektů, a to až do úrovně spolufinancování, či předfinancování projektů, na které tyto subjekty získají prostředky z jiných zdrojů, zejména dotačních.

1.3 VYHODNOCENÍ MINULÝCH ROZVOJOVÝCH AKTIVIT

Během přípravy SCLLD bylo na jaře 2013 v rámci projektu „Získávání dovedností, animace a provádění“ realizováno 5 informačních seminářů a 13 kulatých stolů po celém území MAS. Jejich prostřednictvím byla veřejnost seznámena s činností místních akčních skupin, při kulatých stolech byla vytvářena SWOT analýza. Během roku 2013 probíhal na území průzkum potřeb obyvatel, podnikatelů, zemědělců, obcí a neziskových organizací v regionu – dotazníky pro toto dotazníkové šetření byly distribuovány na informačních seminářích a prostřednictvím obecních úřadů a jejich periodik.

Ještě v roce 2012 byly ve spolupráci s MAS Vyškovsko připraveny dva partnerské projekty z PRV IV.2.1.: Do projektu „Mladí hasiči – bezpečná budoucnost“ se zapojilo 10 hasičských sborů, které se věnují práci s mládeží. Z projektu bylo financováno jednak vybavení přímo

pro jednotlivé sbory (v hodnotě 20 – 23 tis. Kč na sbor), společné vybavení pro soutěže v požárním sportu mládeže a dále související aktivity, které zahrnovaly odborné proškolení vedoucích mládeže, soutěž v požární sportu O pohár MAS a publikační materiály a pomůcky pro mladé hasiče.

Celkové výdaje projektu byly 1 301 tis. Kč, z toho pro území MAS Slavkovské bojiště připadlo 521 tis. Kč.

Další partnerský projekt ještě ve spolupráci s MAS Podhorácko byl zaměřen na podporu ochotnických divadelních souborů. Do projektu se zapojily 3 soubory z území MAS Slavkovské bojiště, které se se svým uměním představily divákům na všech třech území MAS.

Pro vybrané soubory bylo zajištěno kvalitní technické vybavení a uspořádány herecké kurzy. Celkové výdaje projektu byly 3 257 tis. Kč, z toho pro území MAS Slavkovské bojiště připadlo 1 480 tis. Kč.

V roce 2013 byla zahájena realizace dalšího partnerského projektu „Za tradicí moravského venkova“, ve spolupráci s MAS Vyškovsko a MAS Strážnicko. Projekt byl zaměřen na zmapování a podporu místních výrobců a jejich představení obyvatelům zájmového území. Celkové výdaje projektu byly 2 715 tis. Kč, z toho pro území MAS Slavkovské bojiště připadlo 1 255 tis. Kč.

Projekty spolupráce „Mladí hasiči“ a „S divadlem poznáváme naše regiony“ byly předfinancovány z prostředků obcí, projekt „Za tradicí moravského venkova“ z prostředků Svazku pro vodovody a kanalizace Šlapanicko.

Další z projektů spolupráce, který započal v roce 2014 byl „Transparentní regionální rozvoj na principu metody LEADER“, jehož výstupem byla metodická příručka příkladů dobré praxe a postupů souvisejících s realizací strategie MAS. Celkové náklady 500 tis.

Kromě projektů realizovaných z prostředků Ministerstva zemědělství prostřednictvím Programu rozvoje venkova se snažila MAS Slavkovské bojiště realizovat drobné projekty, které především rozšířily povědomí o existenci MAS mezi veřejností. Takovým příkladem je projekt „Ze školy do dvora“, podpořený z nadačního fondu ASEKOL. MAS Slavkovské bojiště z finančních prostředků fondu vytvořila výukové pomůcky o třídění elektroodpadu pro všechny prvňáčky na území MAS.

Ve spolupráci s Asociací neziskových organizací bylo uspořádáno školení pro neziskové organizace v území na problematiku nového občanského zákoníku.

V roce 2015 realizovala MAS Slavkovské bojiště projekt z finančních prostředků Jihomoravského kraje „Řemeslo má zlaté dno“, navazující na projekt „Za tradicí moravského venkova“. Projekt pokračoval v podpoře praktického vzdělávání dětí, místní řemeslníci prezentovali své pracovní postupy a výrobky ne ve svých dílnách, ale formou tří workshop na území MAS Slavkovské bojiště, co nejbližší celým rodinám v prostředí jim blízkém. Celkové náklady 130 tis. Kč.

Kancelář MAS Slavkovské bojiště ve spolupráci s týmem meziobecní spolupráce ORP Slavkov u Brna započala v srpnu 2014 zpracovávat programy rozvoje obcí (PRO) na území ORP Slavkov u Brna. Do konce roku 2014 byl rozpracován program rozvoje venkova 10 obcím na Slavkovsku, postupně zažádaly o zpracování další obce z celého území MAS. Při zpracování PRO vychází MAS z metodického materiálu, který vypracovali odborníci z fy. GaREP za finanční podpory Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

MAS Slavkovské bojiště, jako člen Národní sítě MAS, se pravidelně účastní valných hromady, Země živitelky, konference Venkov a dalších aktivit pořádaných NS. Jako člen krajského sdružení se zúčastní pravidelných setkání MAS Jihomoravského kraje.

Tab. 2: Činnosti spojené s přípravou podkladů

Činnosti spojené s přípravou podkladů	Zpracovatelé	Koordinace / zodpovědnost za přípravu
Vytvoření dotazníků a vyhodnocení jejich výsledků	Hana Tomanová (manažerka), Jaromír Konečný, Milan Blahák (členové rady), Jan Binek, GaREP (externí poradce); David Póč, ESF MU Brno (externí poradce) – oba poradci žijí na území MAS	Kancelář MAS Slavkovské bojiště, externí poradci
Informační semináře a komunitní projednávání	Hana Tomanová (manažerka), Rada MAS, facilitátoři	Kancelář MAS Slavkovské bojiště, rada MAS
Sběr a vyhodnocení názorů a připomínek obyvatel území MAS	Hana Tomanová (manažerka), pracovní skupina MAS, externí poradci	Kancelář MAS Slavkovské bojiště, rada MAS
Příprava a aktualizace databáze projektů	Hana Tomanová (manažerka)	Kancelář MAS Slavkovské bojiště
Programy rozvoje obcí na území MAS Slavkovské bojiště	Hana Tomanová, Eva Kreizlová, Dana Adamcová, Vladislava Vaněčková	Kancelář MAS Slavkovské bojiště

Přínosy zkušeností MAS Slavkovské bojiště z realizovaných projektů:

- vytvoření pracovního a výkonného systému MAS,
- vytvoření vlastních vnitřních mechanismů MAS při posuzování projektů,
- rozšíření členské základny MAS a její zapojení do rozhodovacích procesů,
- prohloubení znalostí o území MAS Slavkovské bojiště – jeho potřeb a zájmů,
- navázání spolupráce s ostatními MAS,
- navázání spolupráce s představiteli veřejné správy, NNO, podnikateli,
- propagace a prezentace činnosti místních akčních skupin.

2. ANALYTICKÁ ČÁST

2.1 VYHODNOCENÍ STAVU ÚZEMÍ – SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA

2.1.1 Obyvatelstvo

Na území MAS Slavkovské bojiště žilo k 31. 12. 2014 celkem 59 862 obyvatel. Populačně nejsilnější částí MAS je Politaví s 12 obcemi, nejmenší je Ždánický les s 6 obcemi. Ve všech částech MAS se za uplynulé desetileté období počet obyvatel zvýšil (celkově v MAS o 9,5 %), nárůst počtu obyvatel je – vzhledem k poloze území v blízkosti Brna a z ní vyplývající migrační atraktivitě – výrazně vyšší než v Jihomoravském kraji i v ČR.

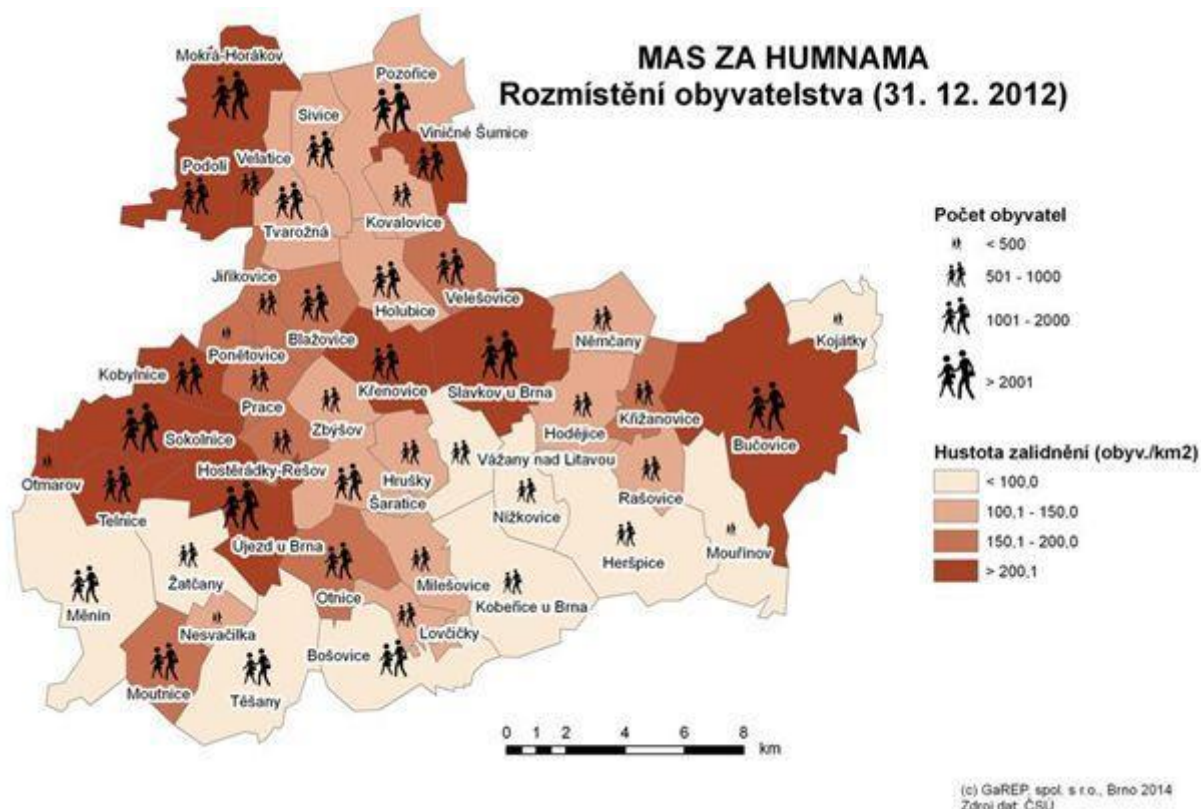
Tab. 3: Vývoj počtu obyvatel na území MAS Slavkovské bojiště v období let 2002–2012

Území	Počet obyvatel		
	2002	2012	Změna (%)
<i>Cezava</i>	11 949	13 587	113,7
<i>Roketnice</i>	13 147	14 398	109,5
<i>Politaví</i>	15 837	17 479	110,4
<i>Ždánický les</i>	4 137	4 576	110,6
<i>Bučovicko</i>	8 500	8 631	101,5
MAS Slavkovské bojiště	53 570	58 671	109,5
<i>JMK</i>	<i>1 121 792</i>	<i>1 168 650</i>	<i>104,2</i>
<i>ČR</i>	<i>10 203 269</i>	<i>10 516 125</i>	<i>103,1</i>

Pramen: ČSÚ

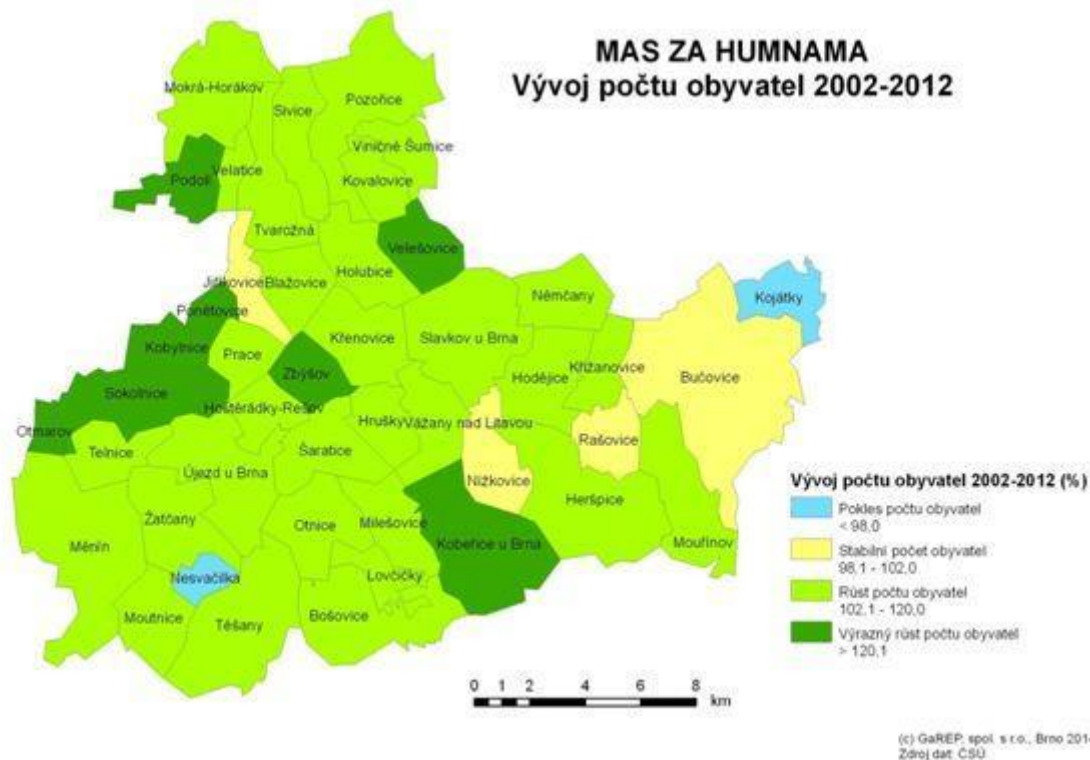
Nejvyšší nárůst zaznamenala dílčí část Cezava (13,7 %), nejmenší Bučovicko (tam se počet obyvatel téměř nezměnil, přibýlo pouze 1,5 %). Z jednotlivých obcí přibýlo nejvíce obyvatel v Otmarově (téměř polovina obyvatel – 48,6 %), téměř třetina obyvatel přibýla ve Velešovicích (31,7 %) a Sokolnicích (31,2 %). Naopak úbytek obyvatel zaznamenaly Kojátky (o 17,6 %), mírně také Nesvačilka (o 3,0 %).

Dlouhodobý růst počtu obyvatel MAS je způsoben jak přirozenou cestou (počtem narozených převyšujícím počet zemřelých), tak i migrací. Vliv migrace je oproti přirozené změně zhruba čtyřnásobný; za pětileté období 2007-2012 přibýlo na území MAS celkem 3 432 osob, z toho 19,0 % přirozenou změnou a 81,0 % migrací. Migrace však současně přirozený přírůstek obyvatel podmiňuje, protože do regionu se často stěhují mladí lidé zakládající rodiny. Nejvíce migrace ovlivnila Sokolnice a Otmarov, v nichž přibýla více než pětina obyvatel.

Obr. 4: Počet obyvatel a hustota zalidnění v obcích MAS Slavkovské bojiště (dříve MAS Za humnama) v roce 2012

Pramen: Data Český statistický úřad, zpracování GaREP

Obr. 5: Vývoj počtu obyvatel v obcích MAS Slavkovské bojiště (dříve MAS Za humnama) za období let 2002–2012

Pramen: Data Český statistický úřad, zpracování GaREP

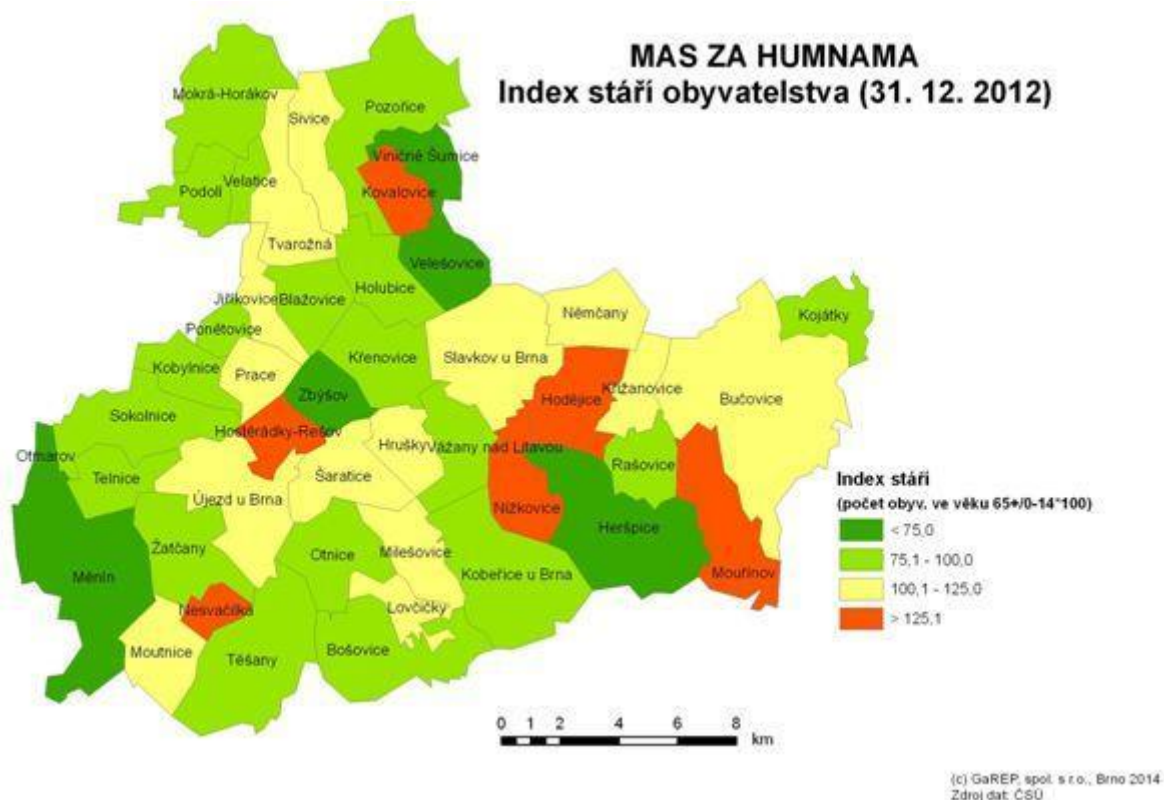
Věkové poměry v území vyjadřuje index stárí, tedy poměr mezi počtem obyvatel ve věku 65 a více let na počet osob ve věku 0–14 let. Věková struktura obyvatel MAS Slavkovské bojiště je velmi příznivá: v roce 2012 byl index stárí 99,7 %, tedy osob ve věku 0–14 let bylo více než osob ve věku 65 a více let. Mladí obyvatelé převažují nad nejstaršími v dílčích částech Cezava, Roketnice a Ždánický les. V Jihomoravském kraji i v ČR je situace opačná, převažují osoby 65leté a starší.

Tab. 4: Index stárí na území MAS Slavkovské bojiště v roce 2012 a 2007

Území	Index stárí		
	2007	2012	Změna (%)
Cezava	92,3	94,2	102,1
Roketnice	94,5	96,2	101,8
Politaví	100,7	101,3	100,6
Ždánický les	111,4	95,4	85,6
Bučovicko	99,0	114,7	115,9
MAS Slavkovské bojiště	97,3	99,7	102,5
JMK	108,9	118,4	108,7
ČR	102,4	113,3	110,6

Pramen: ČSÚ

Přestože obyvatelstvo ČR dlouhodobě stárne (hodnoty indexu stárí se zvyšují), je tento proces na území MAS pomalejší než v kraji i v ČR. Nejvíce se stárnutí projevuje na Bučovicku, kde se za pětileté období index stárí zvýšil z hodnoty 99,0 na 114,7. Naopak v části Ždánický les se výrazně snížil, a to z hodnoty 111,4 na 95,4. Z hlediska obcí je nejpříznivější situace v Otmarově (index stárí 50,0), Zbýšově (60,3), Velešovicích (70,4), Měnině (70,6) a Viničných Šumicích (74,4). Naopak nejstarší obyvatelstvo je v Mouřínově (134,9), Nížkovících (134,0) a Kovalovicích (131,0).

Obr. 6: Index stárí v obcích MAS Slavkovské bojiště (dříve MAS Za humnama) k 31. 12. 2012

Pramen: Data Český statistický úřad, zpracování GaREP

Důležitou charakteristikou obyvatel, která mimo jiné také ovlivňuje jejich uplatnitelnost na trhu práce, je **vzdělanost**.

Úroveň vzdělanosti obyvatel MAS Slavkovské bojiště se za období let 2001–2011 výrazně zvýšila (snížil se podíl obyvatel se základním vzděláním a bez maturity; vzrostl podíl obyvatel se středoškolským a vysokoškolským vzděláním). Mezi lety 2001 a 2011 se podíl osob se základním vzděláním a bez maturity snížil zhruba o 6 procentních bodů, podíl osob s maturitou a vysokoškolským vzděláním vzrostl přibližně o 5 procentních bodů. Vzdělanost na území MAS ale stále nedosahuje republikových ani krajských hodnot⁴.

Tab. 5: Vzdělanostní struktura obyvatel starších 15 let podle nejvyššího dosaženého vzdělání

Území	Obyvatelstvo podle vzdělání (%) 2001				Obyvatelstvo podle vzdělání (%) 2011			
	základní a bez vzdělání	střední bez maturity	střední s matur.	vysoko- školské	základní a bez vzdělání	střední bez maturity	střední s matur.	vysoko- školské
Cezava	27,3	44,3	22,3	5,1	19,4	38,0	28,8	10,6
Roketnice	22,8	44,9	25,7	6,1	17,8	37,4	30,4	12,4
Politaví	24,9	43,7	24,8	6,0	18,8	38,4	29,3	10,5
Ždánický les	29,7	44,6	21,2	3,8	20,2	40,4	28,6	7,9
Bučovicko	27,4	40,9	25,0	6,1	22,8	36,5	28,5	9,2
MAS Slavkovské bojiště	25,7	43,8	24,2	5,7	19,4	37,9	29,3	10,6
JMK	24,8	38,0	25,2	8,9	18,0	32,3	30,9	14,7
ČR	23,5	38,0	28,4	8,9	18,0	33,0	31,2	12,5

Pramen: SLDB 2001, SLDB 2011, výpočty GaREP 2014

Na území MAS je stále podíl obyvatel s nižším než maturitním vzděláním vyšší než v kraji i ČR, a podíl osob s maturitou a vysokoškoláků je nižší. Největší rozdíly spočívají ve vysokém podílu osob se středním vzděláním bez maturity (37,9 % na území MAS v roce 2011) a nízkém podílu osob s vysokoškolským vzděláním (10,6 %). Příznivé však je, že mezi lety 2001 a 2011 se podíl vysokoškoláků zvýšil téměř dvojnásobně.

Nejnižší vzdělanost je v částech Ždánický les a Bučovicko, kde silně dominují osoby se středním vzděláním bez maturity a podíl osob s vysokoškolským vzděláním je velmi nízký. Nejpriznivější situace je v části Roketnice, kde je nejvyšší podíl osob s maturitou i s vysokoškolským vzděláním.

Shrnutí kapitoly: *Území MAS Slavkovské bojiště je územím s vysokou hustotou osídlení (150,5 obyvatel na 1 km²), díky dlouhodobému růstu populace v důsledku migrace. Situace je nejvýraznější v těsné blízkosti Brna, dále od Brna, např. na Bučovicku se počet obyvatel téměř nezměnil. S tímto trendem souvisí i stárnutí obyvatelstva, na Bučovicku se index stáří zvýšil, naopak blíže Brnu se index stáří snižuje. Migrační vlna sebou přináší pozitivní i negativní jevy. Na jednu stranu omlazuje venkov, na druhou stranu vyvolává nejen mezigenerační napětí, ale i napětí mezi starousedlíky a novousedlíky. Dalším problémem je zastavování orné půdy, neprůjezdné komunikace na Brno, nedostatek parkovacích míst v obcích, nedostatečná kapacita MŠ a ZŠ, podrobněji v dalších kapitolách.*

⁴ V Jihomoravském kraji je vzdělanost vyšší než průměrně v ČR.

2.1.2 Život v obcích

Spolková činnost v obcích MAS Slavkovské bojiště je poměrně bohatá. Nejčetnějšími spolky jsou sbory dobrovolných hasičů (na území MAS jich působí celkem 31). Následují tělovýchovné jednoty (zejména Sokol) a sportovní kluby (23), myslivecká sdružení (22). Relativně čteně jsou zastoupeny také spolky věnující se rodičům a dětem (12), zahrádkáři (11), Orel (10), divadelní spolky (7) a včelaři (7). Řada těchto sdružení pracuje s dospělými i s dětmi, možnosti volnočasového vyžití se tedy týkají všech věkových skupin obyvatel.

Dle šetření u neziskových organizací je jejich členská základna stabilní, případně roste. S poklesem počtu členů se potýká pouze cca desetina organizací. Z šetření vyplývá i výrazný zájem o finanční podporu pro zkvalitnění zázemí neziskových organizací a jejich vybavení. Obyvatelé jsou s úrovní kultury a společenského života v obcích velmi spokojeni.

Hlavními **kulturními a společenskými akcemi**, které se v obcích MAS Slavkovské bojiště v průběhu roku podnikají, jsou tradiční hody. Dále jsou relativně čtené akce spojené s tradičními zvyky (velikonočními, vánočními, ostatkovými, masopustními atd.). Většina pořádaných akcí je zaměřena spíše na obyvatele regionu, na návštěvníky jsou zaměřeny velké jednorázové akce jako např. Bitva tří císařů u Tvarožné, folklórní festival Pod Křenovskou májů v Křenovicích, divadelní festival M. Doležala v Bučovicích nebo Concentus Moraviae – mezinárodní hudební festival ve Slavkově. S bitvou tří císařů jsou spojené menší akce i v ostatních obcích – Napoleonské dny ve Slavkově, Francouzové v Křenovicích nebo Malá napoleonská bitva v Telnici.

Tab. 6: Vybavenost obcí MAS Slavkovské bojiště kulturními a sportovními zařízeními

Území	Počet obcí	Knihovna	Kult. dům	Letní kino	Kino	Výletišťe	Dětské hřiště	Tělocvična	Sport. areál
Cezava	10	8	5	1	2	5	9	4	5
Roketnice	12	12	9	1	0	9	11	4	4
Politaví	12	11	11	1	2	7	10	4	5
Ždánický les	6	6	6	0	1	2	5	4	3
Bučovicko	5	4	3	0	1	2	5	2	2
MAS Slavkovské bojiště	45	41	34	3	6	25	40	18	19

Pramen: Komplexní dotazníkové šetření JMK, 2013. Doplnění 2014. Zpracování GaREP, 2014.

Z kulturních zařízení jsou obce nejlépe vybaveny knihovnami, které se nacházejí téměř ve všech obcích. Téměř ve všech obcích jsou vybudována také dětská hřiště. Kulturní domy fungují ve třech čtvrtinách obcí, výletišťe v polovině obcí. Kina či letní kina jsou relativně okrajovou záležitostí. Tělocvičny či sportovní areály při školách fungují v necelé polovině obcí, většina z nich je k dispozici i veřejnosti. Koupaliště nebo možnost přírodního koupání je k dispozici ve 13 obcích. Krytý bazén se nachází pouze v Bučovicích (rozměr 17 x 10 m).

Shrnutí kapitoly: Spolková činnost má na území MAS Slavkovské bojiště dlouholetou tradici, s čímž souvisí stav budov jednotlivých kulturních nebo sportovních zařízení. Některé budovy nejsou v majetku obce, není tudíž možné je opravit a dostatečně využívat. Samotné organizace nemají dostatek finančních prostředků na jejich opravu. Některé kulturní domy jsou součástí pohostinství (např. Měnín, Holubice, Kobylnice).

Dětská hřiště jsou mnohdy v nevyhovujícím stavu, někde je potřeba s ohledem na postupující výstavbu vystavět nová.

2.1.3 Občanská vybavenost a služby

Veřejné služby

Školní docházka je na území MAS zajištěna poměrně dobře. Mateřské školy se nacházejí ve většině obcí (s výjimkou Kojátek a Nesvačilk – zde je nedostatek dětí, proto dojíždí do okolních obcí; a Otmarova – děti dojíždí do Měnína, Otmarov na školku finančně přispívá). Jejich celková kapacita je více než 2 200 míst.

Naplněnost kapacity MŠ v Politaví byla ve školním roce 2012-2013 téměř 91%, ve vyšším věku se naplněnost snižuje, u ZŠ je to už jen 57%. Na Bučovicích je naplněna kapacita ZŠ pouze z 56,32%, u MŠ je vyšší 89,2%. V Roketnici je kapacita naplněnosti ZŠ 65,3% a u MŠ 96,5%. V Cezavě je naplněnost ZŠ pouze 30%, MŠ 98,7%.

Základní školou disponuje více než 35 obcí MAS; 13 z těchto škol je úplných, zbytek tvoří neúplné ZŠ (převážně 1. až 4. nebo 1. až 5. třída). Bez základní školy v Politaví jsou obce: Hostěrádky-Rešov, Lovčičky, Vážany nad Litavou a Zbýšov, Mouřínov - pozastavená činnost a Kojátky.

Za spádové školy pro 2. stupeň lze považovat školu v Mokré-Horákově, Pozořicích, Šlapanicích, Újezdu u Brna, Otnicích, Slavkově u Brna a Bučovicích. Do Slavkova dojíždí žáci především z obcí Velešovice, Vážany nad Litavou, Nížkovice, Němčany, Kobeřice u Brna, Holubice, Hodějice, Heršpice. V Politaví do ZŠ Křenovice dojíždí žáci z vedlejší obce Hrušky, do Šaratic z obcí Zbýšov, Hostěrádky-Rešov a do Otnice dojíždí žáci z obcí Milešovice, Lovčičky, Bošovice. Bučovice jsou spádové pro Křižanovice, Rašovice, (tyto obce mají jen první stupeň), Mouřínov a Kojátky, Nesvačilka, Otmarov. V Cezavě do Těšan dojíždí žáci z Moutnice a Nesvačilk, do Měnína a Telnice dojíždí žáci z Otmarova a na II. Stupeň ZŠ v Újezdu u B. dojíždí žáci ze Žatčan.

V Bučovicích, Slavkově a Mokré-Horákově funguje více než jedna mateřská škola, více než jedna základní škola je ve Slavkově a Bučovicích. Ve Slavkově je kromě obecní školy jedna Křesťanská mateřská škola. V Bučovicích a ve Slavkově funguje Základní umělecká škola, ředitelství je ve Slavkově, v okolních obcích jsou pak odloučená pracoviště.

Střední školy jsou ve Slavkově (integrovaná střední škola), Bučovicích (gymnázium a obchodní akademie), Sokolnicích (Střední škola elektrotechnická a energetická) a Šlapanicích (Gymnázium a Základní umělecká škola), do dalších středních škol žáci vyjíždí do Brna a Vyškova.

Podle výsledků šetření jsou obyvatelé obcí MAS se zajištěním základního školství značně spokojeni, přesto je však rozvoj základních a mateřských škol jednou ze dvou hlavních oblastí, na které by se měl další rozvoj MAS koncentrovat.

Vyjížďka žáků a studentů středních škol je poměrně vysoká (viz datová příloha). Díky relativně malým dojezdovým vzdálenostem a dobře fungujícímu IDS JMK dojíždí drtivá většina žáků a studentů denně.

Polovina škol v Politaví má k dispozici tělocvičnu, ať už ve své správě, či ve správě jiných majitelů (obce, Sokol). Součástí ZŠ je hřiště, v některých obcích nahrazují chybějící tělocvičnu, v jiných obcích využívají ZŠ veřejná sportoviště. V Bučovicích je součástí ZŠ krytý bazén. ISS ve Slavkově disponuje domovem mládeže s kapacitou 65 studentů. Ve Slavkově funguje středisko volného času – Dům dětí a mládeže. V obcích Slavkov u Brna, Blažovice, Křenovice, Pozořice a Rašovice, Těšany, Hrušky jsou zřízena mateřská centra. V Pozořicích funguje lesní klub Stromík.

V regionu MAS jsou převážně obce do 1000 obyvatel, které se potýkají s nedostatkem finančních prostředků a to se negativně odráží na základním vybavení škol, tělocvičen. V regionu nejsou jesle, kde by rodiče mohli nechat své děti pod odborným dozorem.

Zdravotní péče je obvykle zajištěna ve větších obcích. Zdravotní péči zajišťují stálé ordinace praktického lékaře ve čtvrtině obcí (11), do dalších šesti obcí praktický lékař dojíždí. Stálý stomatolog působí v 10 obcích, do dalších tří dojíždí. Dětské lékaři mají stálou ordinaci v osmi obcích a dojíždí do šesti dalších. Specialisté mají stálou ordinaci pouze v Bučovicích, Mokré-Horákově, Pozořicích, Slavkově a Újezdě, ale do dalších tří obcí dojíždí.

V MAS dojíždějí za lékaři (praktickým lékařem, pediatrem nebo stomatologem) vždy do nejbližší spádové obce dle dílčí části MAS – viz tab. 8.

Území MAS spadá pod výjezdová stanoviště zdravotnické záchranné služby Slavkov u Brna, Bučovice a Brno – Olomoucká; všechny fungují nonstop.

Současný stav zajištění zdravotní péče nevyhovuje třetině obcí (15 obcím z celkových 45), nejvíce nespokojených obcí (5) je v dílčí části Roketnice, v Cezavě 4 obce. **Hlavními nedostatky v zajištění zdravotní péče jsou chybějící ordinace přímo v obci (daná většinou malou velikostí obcí, v nichž se tedy provoz lékařské ordinace nevyplácí), hůře dostupná lékařská pohotovost, případně dlouhé čekací doby v ordinacích.**

Tab. 7: Obce, do nichž se dojíždí za zdravotní péčí

Část MAS	praktický lékař	praktický lékař pro děti a mládež	stomatolog	specializovaná lékařská	Lékařská služba první pomoci	Stomatologická pohotovost
Cezava	Brno Rajhrad Sokolnice Šlapanice Těšany Újezd u Brna Židlochovice	Brno Sokolnice Šlapanice Těšany Újezd u Brna Židlochovice	Brno Rajhrad Sokolnice Šlapanice Těšany Újezd u Brna Židlochovice	Brno Těšany Újezd u Brna Židlochovice	Šlapanice Brno Těšany Hustopeče	Brno
Roketnice	Brno Mokrý- Horákov Pozořice Šlapanice	Brno Mokrý- Horákov Pozořice Šlapanice	Brno Mokrý- Horákov Pozořice Šlapanice	Brno Ivančice Slavkov Šlapanice Vyškov	Brno	Brno
Politaví	Křenovice Slavkov u B. Šaratice Újezd u B.	Křenovice Slavkov u B. Šaratice Újezd u B.	Brno Křenovice Rousínov Slavkov u B. Šaratice Újezd u Brna Vyškov	Brno Slavkov u B. Vyškov	Brno Slavkov u B. Vyškov	Brno Vyškov
Ždánický les	Otnice Slavkov u B. Šaratice	Otnice Slavkov u B. Šaratice	Otnice Slavkov u B. Šaratice	Brno Slavkov u B. Vyškov	Brno Slavkov u B. Vyškov	Brno Vyškov

Bučovicko	Bučovice Slavkov u B. Vyškov	Bučovice Vyškov	Bučovice Slavkov u B.	Brno Bučovice Vyškov	Brno Bučovice Vyškov	Brno Bučovice Vyškov
-----------	------------------------------------	--------------------	--------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------

Pramen: Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013, zpracování GaREP 2013

Pečovatelskou službu v Politaví a Bučovicu zajišťuje Charita ve Slavkově, včetně Centra denních služeb, charitní poradny a charitní ošetřovatelské služby. V oblasti Ždánického lesa nabízí pečovatelské služby v Heršpicích, které jsou určeny pouze osobám starším 65 let a pouze občanům Heršpic. Centrála domácí zdravotní péče Perla, a.s. v Holubicích prozatím nezačala svoji činnost.

Pro území Roketnice se na osoby se zdravotním postižením a osoby s mentálním a kombinovaným postižením i seniory zaměřuje pečovatelská služba registrovaná pod MěÚ Šlapanice, občanské sdružení Sanus Brno, které poskytuje odlehčovací služby pro osoby se zdravotním postižením v pobočkách Podolí a Pozořice a Šlapanice a také oblastní charita Rajhrad. Ve Šlapanicích existuje "soukromé zařízení rodinného typu" Penzion Maňulka se službou pro seniory.

Pro osoby trpící chronickým onemocněním a osobám s nefrologickým onemocněním, s tělesným či jiným zdravotním postižením slouží Domov s úsměvem ve Slavkově, určený pro osoby se zdravotním postižením. Zařízení bylo založeno v roce 2013 a je nejmodernějším na Slavkovsku, kapacita 15 klientů, pro velký zájem se počítá s navýšením.

Po pečovatelské službě je relativně vysoká poptávka (avšak kapacita je prozatím dostačující). Pečovatelská služba je využívána převážně terénně v domácnostech klientů (ambulantně v prostorách sídla pečovatelské služby pouze výjimečně). Velkým pozitivem tohoto typu služby je fakt, že klient (obvykle senior) může zůstat ve svém přirozeném prostředí (zůstává ve své rodné obci a nemusí se stěhovat do domova pro seniory mimo region).

Pobyťová zařízení sociálních služeb na území svazku tvoří pobyťové zařízení sociální péče v Podolí, provozovatelem je obec, kapacita 20 lůžek. V Sokolnicích funguje Domov pro seniory, kapacita je 26 uživatelů. Funguje zde i Domov se zvláštním režimem s kapacitou 94 uživatelů. Služba je určena seniorům se sníženou soběstačností v základních životních dovednostech. Využívají je obyvatelé napříč celou MAS. Újezd u Brna disponuje dvěma domy s pečovatelskou službou – Penzion pro důchodce (56 klientů, služeb využívají i občané ze vzdálenějšího Politaví) a Dům s pečovatelskou službou pro 70 klientů. Dále se na území MAS nacházejí dva domy s pečovatelskou službou v Bučovicích a jeden ve Slavkově u Brna. Jejich celková kapacita je cca 120 osob. Obyvateli z obcí v části Roketnice je využíván domov důchodců ve Šlapanicích. Obyvatelům Cezavy slouží Dům s pečovatelskou službou v Židlochovicích s kapacitou 25 bytů.

Odborné sociální poradenství poskytuje Svaz tělesně postižených v ČR, o.s., se s pobočkami ve Šlapanicích, Židlochovicích.

Protože na Slavkovsku není zcela dostatečné pokrytí službami sociální péče, řada občanů využívá tyto služby mimo svůj region. Jedná se zejména o domovy pro seniory (na Slavkovsku se nenachází žádný, avšak je plánovaná výstavba domova pro seniory v obci Velešovice),

rovněž je významný podíl využití služeb v oblasti pečovatelské služby. Dle vlastního šetření (osobní rozhovory se starosty příslušných obcí) využívají občané Slavkovska zejména tato zařízení a služby:

- a) Domov Hvězda, p.o., domov se zvláštním režimem a domov pro seniory (Nové Hvězdlice), např. občané Slavkova u Brna, Nížkovic.
- b) Domov pro seniory ve Vyškově, např. občané Velešovic, Nížkovic, Hodějic.
- c) Dům s pečovatelskou službou (Rousínov), např. občané Velešovic, Němčan.
- d) Domov u zámku, o.s.; domov pro seniory (obec Chvalkovice), např. obyvatelé Otnic.
- e) Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín; Pečovatelská služba (Hodonín) - např. občané Bošovic. V tomto případě se jedná poněkud o paradoxní situaci, kdy někteří obyvatelé obce využívají pečovatelskou službu ze Slavkova, jiní z Hodonína. Službu tedy zajišťují dvě pečovatelské služby ze dvou míst, což není příliš efektivní).
- f) Centrum sociálních služeb pro osoby se zrakovým postižením v Brně-Chrlicích (sídlo ORP Brno), cca 1-2 občané z obce Hostěrádky-Rešov.
- g) Odlehčovací služby (sídlo ORP Vyškov, město Vyškov) – poskytuje občanské sdružení Rodinná pohoda, v současné době službu využívá asi 5 klientů ze Slavkovska.

V regionu Slavkovska sídlí další subjekty, které sice nejsou oficiálně registrovány jako sociální zařízení, avšak poskytují služby sociálního/zdravotnického charakteru:

- a) Dům s pečovatelskou službou ve Slavkově u Brna – V rámci domu bylo zřízeno 61 bytových jednotek.
- b) LILA Domov pro postižené děti Otnice, p.o. (nestátní zdravotnické zařízení poskytující péči o děti se zdravotním postižením, zejména s Downovým syndromem či mozkovou obrnou).
- c) Theodor, o.p.s.; Nížkovice (pomoc zpříjemnit pobyt seniorů a dětí v nemocnicích, ústavech, apod.; spolupráce s domovy pro seniory a Charitou).
- d) Svaz tělesně postižených, o.s.; místní organizace Slavkov u Brna (poskytuje sociální a zdravotní služby zdravotně postiženým a seniorům; snaha o zapojení těchto znevýhodněných osob do společnosti).
- e) Charitní ošetřovatelská služba Bučovice a Slavkov u Brna – úzce spolupracuje s Charitní pečovatelskou službou Bučovice a Slavkov u Brna (vzájemná výpomoc); poskytuje služby klientům po úrazech, cévních příhodách, nádorových onemocněních; doplňková činnost - sociálně právní rady.

Pokrytí sociálními službami v regionu není úplně dostatečné, absentuje sociální podnikání, s tím souvisí nevyužívání dotací z EU. O sociálních službách v regionu je velmi malé povědomí občanů. V ORP Šlapanice je nedostatečný počet organizací působících v oblasti sociálních služeb na území ORP, nedostačuje síť sociálních služeb na ORP. V rámci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na Šlapanicku byl kladen důraz na zachování z potřeby zachovat dosavadní rozsah služeb, podpořit rozvoj služeb v oblastech, které byly výzkumem potřeb uživatelů zjištěny jako nejpotřebnější a podporovat poskytovatele sociálních služeb zajišťujících péči v prioritních oblastech pro cílové skupiny.

Obecně napříč celou MAS Slavkovské bojiště platí skutečnost nedostatku finančních prostředků v oblasti sociálních služeb. Nedostačují i určité typy zařízení (zejména pobytové) jako jsou např. domovy pro seniory. Vzhledem k vysoké poptávce v Politavě je plánována

výstavba domova pro seniory v obci Velešovice. Dle komunitního plánování je v regionu Bučovicka potřeba vybudovat pobytového zařízení pro seniory. Konkrétně se jedná o vybudování krajského zařízení Domov pro seniory Bučovice. V současné době je zpracovaná projektová dokumentace.

V regionu chybí zařízení typu "sociální bydlení", resp. bydlení s nízkým nájemem určeným seniorům, event. osobám v krizi, matkám-samoživitelkám, apod. Sociální byty se nacházejí v sedmi obcích – Bučovicích (28), Kobeřicích (16; pro mladé rodiny), Lovčičkách (1; pro matky s dětmi), Mokré-Horákově (celkem 27 bytů, z toho 15 s pečovatelskou službou určené pro seniory), Podolí a Pozořicích (oba po 17 bytech s peč. službou určené pro seniory) a Újezdu u Brna (2). Stávající kapacita zařízení nedostačuje v Bučovicích, kde je evidováno 70 dalších zájemců, a dále také v Mokré-Horákově, Podolí, Pozořicích, Lovčičkách a Újezdu. V důsledku nedostatku sociálních bytů se uvažuje o rekonstrukci DPS a bývalé školy v Bučovicích.

Nedostatkem sociálních služeb v obcích MAS je také absence domů s pečovatelskou službou pro seniory v řadě obcí (v dotazníku uvedeny Hrušky, Kobeřice, Rašovice, Šaratice, Velešovice, Viničné Šumice...). Chybí i místa pro setkávání seniorů.

V mnoha obcích dochází k situaci, kdy se mladá generace stěhuje za prací do větších měst a v obci pak zůstávají starší, nemohoucí občané, kteří však velmi neradi opouštějí obec a stěhují se daleko do domova pro seniory. Možností je např. výstavba nízkokapacitních zařízení v jednotlivých obcích, kde by senioři platili přijatelný nájem, event. mohli využívat případnou pečovatelskou službu. I představitelé obcí by uvítali menší zařízení přímo v dané obci, aby starší občané měli možnost dožít ve známém prostředí. Limitujícím problémem je však (v souvislosti s malou velikostí obcí) nedostatek finančních prostředků.

Komerční služby

Z řemeslných profesí se na území svazku nacházejí především stavební řemesla (přes 100 provozoven v 33 obcích), instalatéri a topenáři (cca 90 provozoven ve 36 obcích) a stolaři a truhláři (přes 80 provozoven v 35 obcích). Přes 50 podniků provozují zámečníci a kováři. Jedná se spíše o živnostníky s velmi malým počtem zaměstnanců.

Z tzv. nevýrobních služeb se nejčastěji vyskytují kadeřnictví a kosmetika (přes 60 provozoven v 36 obcích) a opravy motorových vozidel (31 provozoven v 33 obcích). 13 ordinací veterináře se nachází v 10 obcích. Prodejna potravin nebo smíšeného zboží se nevyskytuje pouze v devíti obcích svazku, v necelé třetině obcí dokonce funguje více než jedna provozovna.

Základní vybavenost obcí MAS je tedy zajištěna poměrně kvalitně. Jiné druhy prodejen (ovoce a zelenina /3 obce/, maso uzeniny /5/, drogerie /6/, průmyslové zboží /5/) se však v obcích nacházejí jen ojediněle; pouze květinářství funguje ve 13 obcích. Pohostinství (tj. zařízení bez možnosti stravování) není pouze ve třech obcích MAS (Ponětovice, Viničné Šumice a Holubice); restaurace, v níž se lze i stravovat, funguje v polovině obcí. Podrobně představuje vybavenost komerčními službami datová příloha.

Ze specializovaných služeb se na území svazku nachází zejména účetnictví (ve 14 obcích) a pojišťovací služby (v 11 obcích). Pošta se nachází v 18 obcích.

Celkově považuje nabídku služeb v obcích svazku za dostačující pouze 23 obcí MAS, tedy zhruba polovina. V dílčí části MAS – Bučovicko nejsou služby dostatečně zajištěny ve 4 obcích z celkových 5, v části Roketnice v 8 obcích z 12. Obtížně dostupná je zejména zdravotní péče a s nimi spojené služby, jako např. rehabilitace, pohotovost (7 obcí) a dále pošta a bankomat (3 obce). Za službami se vyjíždí především do Slavkova u Brna, Brna, Vyškova, Šlapanic či Bučovic – nejčastěji rozhoduje vzdálenost nebo obyvatelé využívají služby v obci, do které dojíždějí za prací. Pro nákup potravin obyvatelé mohou obyvatelé vyjíždět i na menší vzdálenosti – do nejbližší obce disponující obchodem se smíšeným zbožím či nákupním střediskem.

Bydlení

V obcích MAS převažují rodinné domy – podle údajů ze SLDB 2011 je průměrně 96,0 % domů rodinných. Bytové domy se vyskytují spíše ve větších obcích/městech. Průměrně 12,8 % domů v obcích není trvale obydleno, v malé míře jsou využívány k rekreaci (cca 30 % z nich). Nejvyšší podíl neobydlených domů je ve Ždánickém lese a na Bučovicku. Ve Ždánickém lese je nicméně většina z nich využívána k rekreaci. Vlivem Bučovic je na Bučovicku nejvyšší podíl nájemních bytů.

S kvalitou bydlení jsou obyvatelé obcí MAS (podle výsledků šetření) velice spokojeni.

Celkem 51,2 % bytů je vybaveno počítačem (nejvíce v části Roketnice, nejméně ve Ždánickém lese a na Bučovicku). 48 % bytů je potom připojeno na internet (platí obdobné rozložení jako u vybavení počítačem).

Tab. 8: Domovní a bytový fond v MAS Slavkovské bojiště

Území	Počet domů	Podíl neobydlených domů	Podíl neobydlených domů sloužících k rekreaci	Počet bytů	Podíl nájemních bytů
Cezava	4 085	11,6	12,7	5 025	7,1
Roketnice	4 089	10,6	28,9	5 460	4,0
Politaví	5 197	11,7	22,9	7 041	8,3
Ždánický les	1 764	18,9	63,2	1 984	3,1
Bučovicko	2 500	16,6	35,6	3 710	13,8
MAS Slavkovské bojiště	17 635	12,8	30,2	23 220	7,5
JMK	259567	13,3	32,3	503489	–
ČR	2158119	16,5	47,3	4756572	–

Pramen: SLDB 2011

Zájemce o bydlení, resp. o výstavbu rodinného domu, evidují prakticky všechny obce (viz následující tabulka). Dvacet a více zájemců evidují obce Hostěrádky-Rešov, Kobylnice, Otnice, Podolí, Pozořice, Sokolnice, Šaratice, Telnice, Újezd u Brna a Žatčany. Žadatelé o výstavbu bytových domů evidují zejména v Sokolnicích. Volné pozemky pro výstavbu jsou k dispozici v méně než polovině obcí.

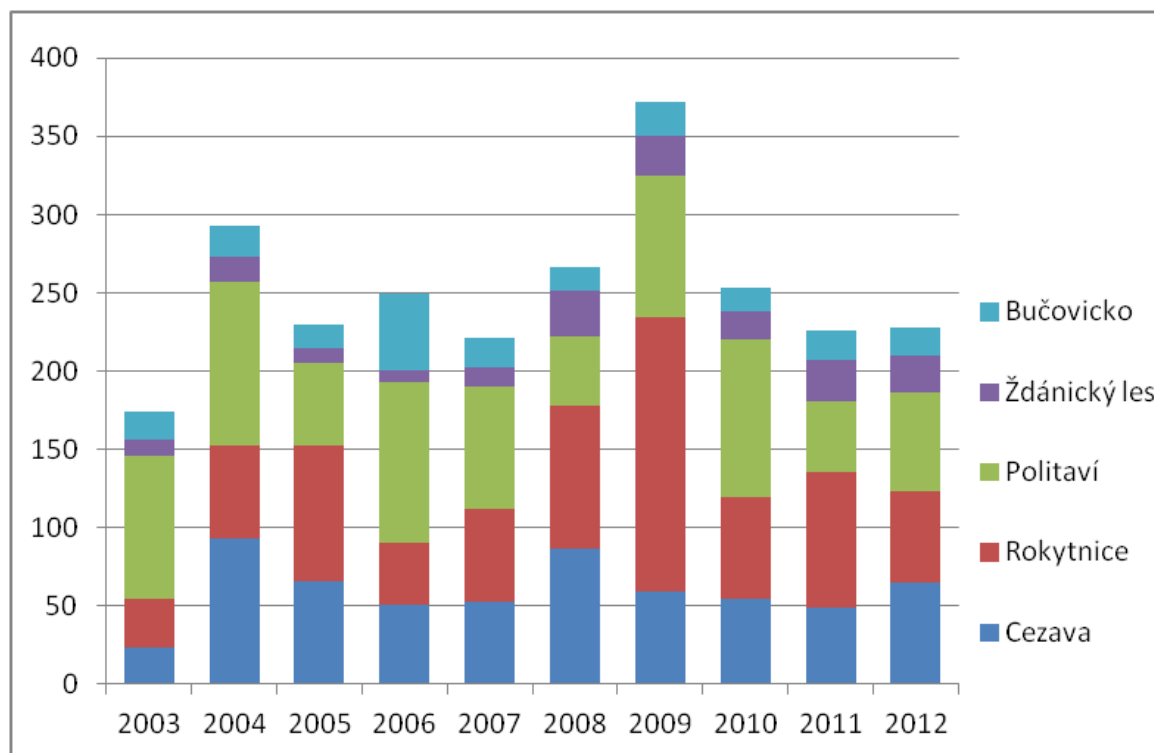
Tab. 9: Soulad poptávky po bydlení v obci a nabídky pozemků v obcích MAS Slavkovské bojiště v roce 2012

		Zájemci o bydlení v obci	
		ANO	NE
Nabídka pozemků obce pro výstavbu	ANO	Blažovice Bošovice Bučovice Heršpice Holubice Hostěrádky-Rešov Kobeřice u Brna Kojátky	Křižanovice Moutnice Pozořice Slavkov u Brna Moutnice Telnice Vážany nad Litavou Velatice
	NE	Hodějice Hrušky Jiříkovice Kobylnice Kovalovice Křenovice Lovčičky Měnín Milešovice Mokrý-Horákov Mouřínov Nesvačilka Němčany Nížkovice	Otnice Podolí Ponětovice Prace Rašovice Sívce Sokolnice Šarátice Těšany Tvarožná Újezd u Brna Velešovice Zbýšov Žatčany
		Otmarov Viničné Šumice	

Pramen: Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013, doplňující dotazníkové šetření 2014, zpracování GaREP 2014

Bytová výstavba v jednotlivých obcích MAS byla v letech 2003–2012 velmi proměnlivá. Do roku 2009 lze mluvit o růstovém trendu. V roce 2010 došlo k výraznému poklesu a mírný pokles stále pokračuje. Intenzita bytové výstavby v přepočtu na 1000 obyvatel za obce MAS je dlouhodobě nad úrovní JMK. Za uvedené desetileté období činila cca 4,3, což je přibližně o procentní bod více než činí hodnota za JMK.

V bytové výstavbě jsou silné rozdíly mezi jednotlivými částmi MAS. Nejintenzivnější výstavba byla v části Roketnice, která těsně přiléhá k Brnu a současně nabízí bydlení v blízkosti přírody. Politaví a Cezava se pohybují na průměru MAS. Velmi nízká míra výstavby je na Bučovicu.

Obr. 7: Dokončené byty v MAS Slavkovské bojiště v letech 2003 – 2013

Pramen: ČSÚ

Obecními byty disponuje necelá polovina obcí (22 obcí). Celkem se na území MAS nachází 722 obecních bytů, z toho je ovšem 544 bytů v třech městech: Slavkov u Brna, Bučovice a Újezd u Brna. Větší počet obecních bytů mají i Velešovice, Mokrá-Horákov a Těšany. Většina obcí vlastní 1 – 5 bytů. Až na několik málo bytů jsou všechny obecní byty obsazeny.

Shrnutí kapitoly: *Mateřské školy se nacházejí ve většině obcí, základní školy jsou ve více než 35 obcích. Problémem je naplněná kapacita zařízení, nedostatečné zázemí pro výuku nebo sportovní vyžití. Chybí jesle, na území MAS funguje několik mateřských center a jedna lesní školka. Vzhledem k předpokládanému nárůstu obyvatelstva, plánované výstavbě v obcích bude nutné zajistit dostatečnou kapacitu mateřských škol, kterou řeší 80% dotázaných obcí, další možností je podpora vzniku dětských skupin.⁵*

Zdravotní služby jsou dostatečné, otázkou je kvalita a odbornost. Současný stav nevyhovuje třetině obcí, především chybí ordinace lékařů přímo v obcích⁶.

Sociální služby jsou na území MAS nedostatečné. Chybí domovy pro seniory, sociální bydlení, startovací bydlení, domy s pečovatelskou službou pro seniory v řadě obcí. Trend stárnutí obyvatelstva bude klást požadavky na rozšíření sociálních služeb. Na další rozvoj zdravotních a sociálních služeb (mimo jiné) by se podle názorů obyvatel měl zaměřit další rozvoj MAS.

⁵ Programy rozvoje obcí 2015-2020 na území MAS Slavkovské bojiště, zpracování MAS Slavkovské bojiště, 2015, www.obcepro.cz

⁶ Strategie území správního obvodu ORP Slavkov u Brna v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu, 2015

2.1.4 Technická infrastruktura

Celková vybavenost technickou infrastrukturou je na území poměrně dobrá. Ve všech obcích je pro občany k dispozici vodovod. Na území 22 obcí MAS pak mohou obyvatelé využívat kombinaci vodovodu a studen. Stav vodovodní sítě nevyhovuje pouze ve třech obcích (Křenovice, Mokrá-Horákov, Velatice), v ostatních obcích je stav vyhovující. Kvalita pitné vody je vyhovující ve všech obcích, ve čtyřech obcích (Bučovice, Heršpice, Holubice, Rašovice) navíc kvalita pitné vody splňuje přísnější kritéria pitné vody pro kojení.

Všechny obce mají vybudovanou kanalizaci. Odpadní vody jsou čištěny ve všech obcích MAS. Čistírna odpadních vod je vybudována ve 22 obcích, ostatní obce jsou napojeny na ČOV mimo území své obce.

Plynofikační síť je zavedena ve všech obcích. Její rozšíření je plánováno v 16 obcích (Blažovice, Podolí, Pozořice, Prace, Telnice, Újezd u Brna, Viničné Šumice, Jiříkovice, Bošovice, Heršpice, Kobylnice, Kovalovice, Měnin, Šaratice, Tvarožná, Velatice). Kapacita elektrické sítě nevyhovuje třem obcím (Pozořice, Telnice, Kojátky). Problémy jsou také v oblasti stavu elektrické sítě, kde ji jako nevyhovující označilo 10 obcí (Lovčičky, Moutnice, Podolí, Bošovice, Kobylnice, Mokrá-Horákov, Pozořice, Telnice, Sokolnice, Sívce).

V každé obci je dobrá dostupnost signálu alespoň jednoho ze tří největších mobilních operátorů. Stejně tak obecní rozhlas je k dispozici ve všech obcích. Většina obcí má ale k dispozici stabilnější kabelové připojení.

Ve všech obcích probíhá třídění základních komodit (papír, PET). Sběrným dvorem je v území MAS vybaveno 17 obcí. Se současným zajištěním třídění odpadu jsou obyvatelé velmi spokojeni.

Na území MAS se nachází řada poměrně rozlehlých fotovoltaických elektráren (jako v podstatě jediný obnovitelný zdroj elektrické energie), a to v Sokolnicích, Žatčanech, Měnině, Moutnicích, Bošovicích, Holubicích, Pozořicích, Křenovicích, Slavkově u Brna a v Bučovicích.

Tab. 10: Stav odkanalizování a čištění odpadních vod v MAS Slavkovské bojiště k 31. 11. 2015

Název obce	Kanalizace	Čištění odp. vod	Název obce	Kanalizace	Čištění odp. vod
Blažovice	ano	ČOV v jiné obci	Nížkovice	ano	ČOV jiné obci
Bošovice	ano	ČOV na území obce	Otmarov	ano	ČOV v jiné obci
Bučovice	ano	ČOV na území obce	Otnice	ano	ČOV na území obce
Heršpice	ano	ČOV v jiné obci	Podolí	ano	ČOV v jiné obci
Hodějice	ano	ČOV na území obce	Ponětovice	ano	ČOV v jiné obci
Holubice	ano	ČOV na území obce	Pozořice	ano	ČOV v jiné obci
Hostěrádky-Rešov	ano	ČOV v jiné obci	Prace	ano	ČOV v jiné obci
Hrušky	ano	ČOV na území obce	Rašovice	ano	ČOV na území obce
Jiříkovice	ano	ČOV v jiné obci	Sívce	ano	ČOV v jiné obci
Kobeřice u Brna	ano	ČOV na území obce	Slavkov u Brna	ano	ČOV na území obce
Kobylnice	ano	ČOV v jiné obci	Sokolnice	ano	ČOV v jiné obci
Kojátky	ano	ČOV na území obce	Šaratice	ano	ČOV na území obce
Kovalovice	ano	ČOV v jiné obci	Telnice	ano	ČOV na území obce
Křenovice	ano	ČOV v jiné obci	Těšany	ano	ČOV na území obce
Křižanovice	ano	ČOV v jiné obci	Tvarožná	ano	ČOV v jiné obci
Lovčičky	ano	ČOV na území obce	Újezd u Brna	ano	ČOV na území obce

Název obce	Kanalizace	Čištění odp. vod	Název obce	Kanalizace	Čištění odp. vod
Měnin	ano	ČOV na území obce	Vážany nad Litavou	ano	ČOV na území obce
Milešovice	ano	ČOV na území obce	Velatice	ano	ČOV v jiné obci
Mokrá-Horákov	ano	ČOV v jiné obci	Velešovice	ano	ČOV na území obce
Mouřínov	ano	ČOV na území obce	Viničné Šumice	ano	ČOV v jiné obci
Moutnice	ano	ČOV na území obce	Zbýšov	ano	ČOV v jiné obci
Němčany	ano	ČOV v jiné obci	Žatčany	ano	ČOV v jiné obci
Nesvačilka	ano	ČOV na území obce			

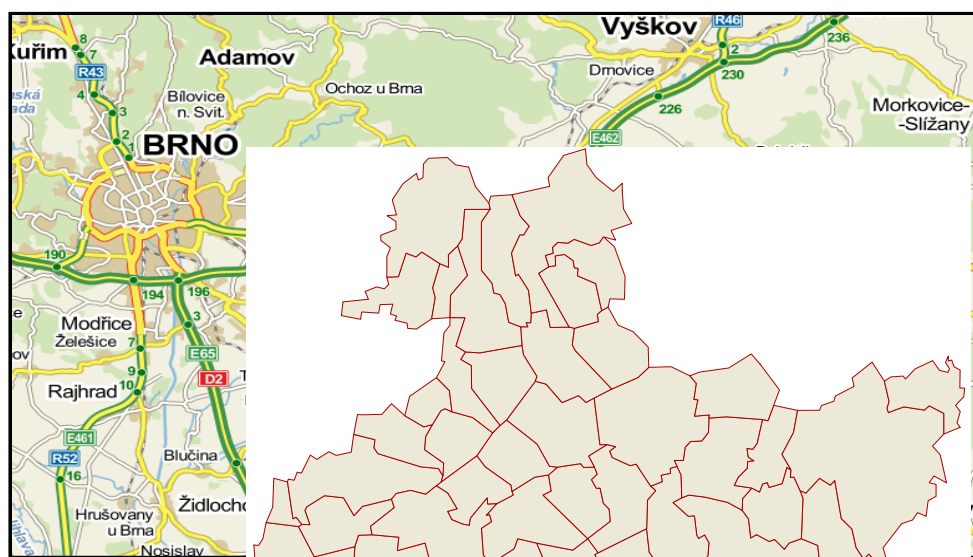
Pramen: Dotazníkové šetření v obcích JMK, 2013; doplnění MAS Slavkovské bojiště, 2015.

Shrnutí: Vybavenost technickou infrastrukturou je velmi dobrá. Všechny obce jsou kanalizovány, mají veřejný vodovod, zavedený plyn, připojení k internetu.

Třídění odpadu probíhá taktéž ve všech obcích, 17 obcí má sběrný dvůr. Občané si v dotazníkových šetření stěžují na nedostatečnou kapacitu kontejnerů, krátkou otevírací dobu sběrných dvorů⁷.

2.1.5 Doprava

Dopravní poloha MAS Slavkovské bojiště jako celku je (v porovnání s odlehlejšími regiony) relativně dobrá. Mezi jednotlivými částmi MAS jsou ale velké rozdíly.

Obr. 8: Poloha MAS

Mapový podklad: www.mas-slavkovske-bojiste.cz
 MAS se nachází v
 z Brna směrem do
 území MAS se na
 k čerpací stanici, resp. k parkovišti s pokračujícím napojením na silniční síť). Ze západní strany
 běží po hranici území MAS (obec Měnin) dálnice D2 (sjezd Blučina je cca 1 km za hranici
 MAS).

aci. Dopravní síť je
 rází dálnice D1. Na
 a Tvarožná (sjezd

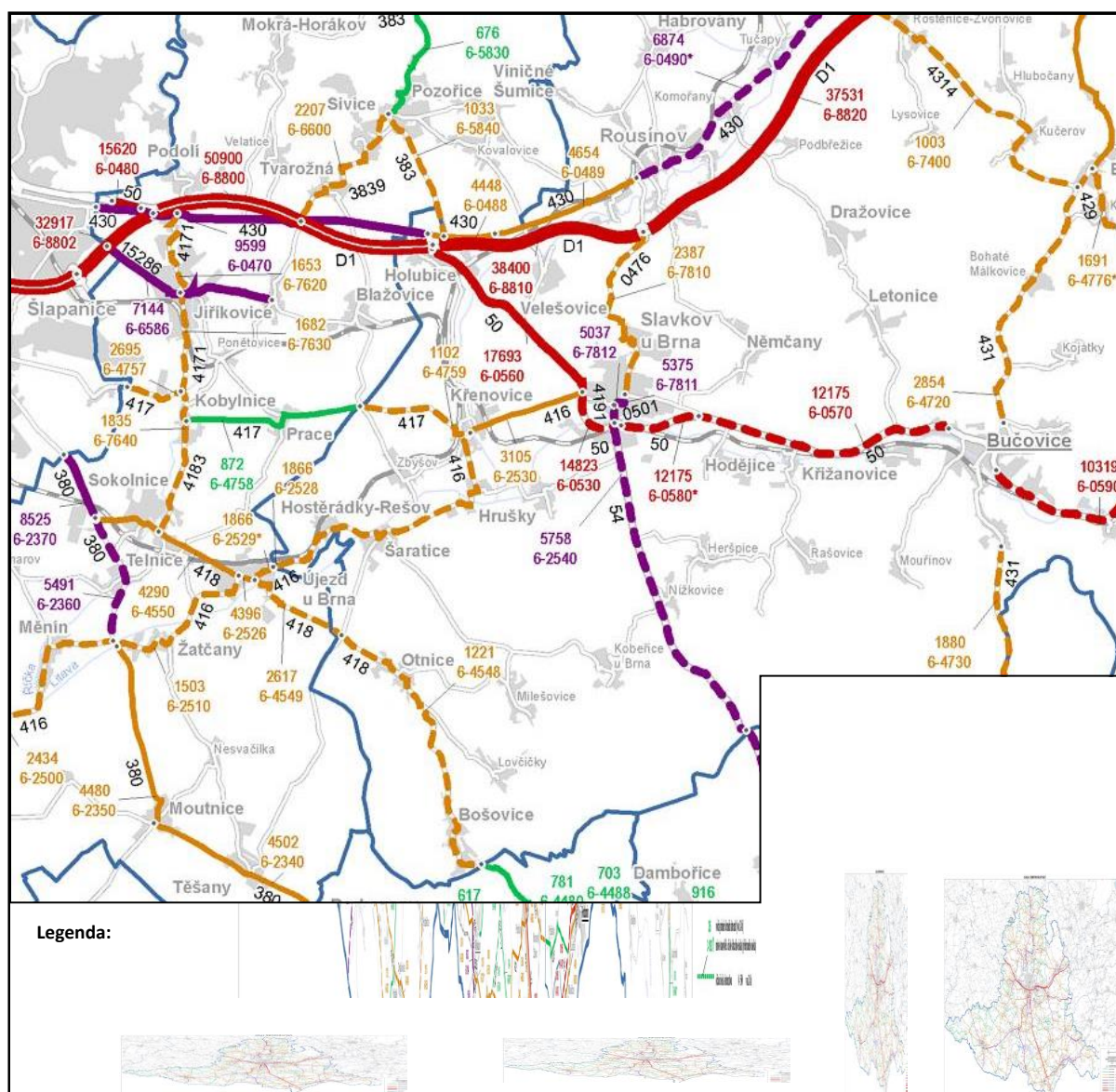
⁷ Programy rozvoje obcí 2015-2020 na území MAS Slavkovské bojiště, zpracování MAS Slavkovské bojiště, 2015, www.obcepro.cz

Klíčovými vnitřními dopravními osami jsou silnice č. I/50 (Brno – Starý Hrozenkov a hranice se SR) a silnice č. II/380 (Brno-Hodonín). I/50 obsluhuje severní část MAS, většinu Politaví a Bučovicko. Ve Slavkově u Brna z ní jižním směrem vybíhá I/54. II/380 zajišťuje dopravní dostupnost části Cezava a západní části Politaví. Důležitou spojnici procházející územím MAS od západu na východ (Židlochovice – Slavkov u Brna) je silnice č. II/416. Tato silnice je v řadě úseků v havarijním stavu. Významná část dalších silnic II. a III. třídy je v nevyhovujícím technickém stavu (podrobněji viz např. mapa stavu povrchu vozovek ve správě SÚS JMK).

Území protínají ve směru od východu k západu dvě v Křenovicích se křížící železniční tratě:

- č. 300 Brno – Přerov (jednokolejná elektrifikovaná trať).
- č. 340 Brno – Veselí nad Moravou (dvoukolejná trať),

Podle Dopravní sektorové strategie, předložené vládě v červnu 2013, by trať č. 300 měla být modernizována v úseku Blažovice – Nezamyslice v letech 2019–2023. Trať č. 340 je v současnosti (2015) elektrifikována; součástí bude i řešení peronizace železničních stanic a dalších nevyhovujících míst na trati. Generel dopravy JMK plánuje elektrizaci a modernizaci tratě č. 340, v 1. etapě v úseku Blažovice – Nesovice. Navrhuje také nové železniční zastávky Křenovice-Hrušky a Hodějice.

Obr. 9: Dopravní zatížení komunikací v MAS Slavkovské bojiště v roce 2010

Pramen: Celostátní sčítání dopravy 2010 (<http://scitani2010.rsd.cz/pages/map/default.aspx>), Ředitelství silnic a dálnic

Podle výsledků sčítání dopravy v roce 2010 intenzita dopravy na území MAS celkem vysoká. Největší množství vozidel projíždí územím MAS po dálnici D1. Pro život obyvatel je největší zátěž vysoká intenzita dopravy na I/50 (viz následující tabulka). Po I/50 projíždí u Slavkova u Brna i více než 17 tisíc vozidel denně; směrem k Bučovicím frekvence dopravy poněkud slábne, ale stále se pohybuje kolem 12 až 13 tisíc vozidel. Intenzita dopravy na silnici I/54 je proti tomu zhruba poloviční (5,8 tis. vozidel). Vysoké je i zatížení II/380 v úseku od hranice Brna po křižovatku se silnicí č. II/418 v Sokolnicích (8525 vozidel). V dalším úseku procházejícím Telnici a končícím křižovatkou se silnicí č. II/416 projíždí průměrně 5491 vozidel. Dále intenzita dopravy postupně slábne. Problematické je zejména vysoké zatížení kamionovou dopravou na uvedených silnicích.

Tab. 11: Nejzatíženější úseky silnic (s více než 10 000 vozidel za 24 hodin) procházející územím MAS Slavkovské bojiště

číslo úseku	číslo silnice	úsek	počet motor. vozidel za 24 h
VI.00	D1	Brno, východ - Holubice	50900
VI.10	D1	Holubice - Rousínov	38400
6-0560	I/50	D1 (Exit 210) – Slavkov u Brna	17 693
6-0530	I/50	Slavkov u Brna (obchvat)	14 823
6-0581	I/50	Bučovice (okraj) – Bučovice (křiž. s II/431 směr Bohaté Málkovice)	13 025
6-0582	I/50	Bučovice (křiž. s II/431 směr Bohaté Málkovice) – Bučovice (křiž. s III/43111)	13 025
6-0580	I/50	Slavkov u Brna (křiž. s I/54) – Slavkov u Brna (křiž. s III/0501)	12 175
6-0570	I/50	Slavkov u Brna (křiž. s III/0501) – Bučovice (okraj)	12 175
6-0586	I/50	Bučovice	11 877
6-0590	I/50	Bučovice (okraj) - Nesovice (křiž. S III/429)	10 319

Pramen: Celostátní sčítání dopravy 2010, Ředitelství silnic a dálnic

Z hlediska **dopravní obslužnosti** spáduje území MAS poměrně jednoznačně do Brna. Celé území Jihomoravského kraje pokrývá Integrovaný dopravní systém (IDS JMK), v jehož rámci jsou řešeny také návaznosti spojů pro snadnější přestupy. Hlavními přestupními uzly IDS jsou obce na železničních tratích: Sokolnice (železniční stanice Sokolnice-Telnice), Křenovice, Slavkov a Bučovice.

Současný stav dopravní obslužnosti vyhovuje 73 % obcí MAS. Nejvíce vyhovuje obcím v části Roketnice, nejméně (60 % obcí) částem Cezava a Bučovicko. Spojení do Brna vyhovuje téměř 90 % obcí. Se zvětšující se vzdáleností od Brna spokojenost klesá (na Bučovicku činí 80 %). Dopravní obslužnost vyhovuje také obyvatelům. Se stavem komunikací jsou však nespokojeni a chtěli by, aby se tento stav zlepšil.

Na zajištění dopravní obslužnosti se finančně podílí 60 % obcí. Problémy s infrastrukturou pro veřejnou dopravu pociťuje třetina obcí. Z konkrétních dopravních problémů identifikovaných představiteli obcí lze uvést následující (uvedené dopravní problémy vychází z Komplexního dotazníkového šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012):

V části Cezava je nedostatečně zajištěna veřejná doprava v Jalovisku (místní část Měšina). Z Moutnic a Těšan chybí přímý spoj do obce s rozšířenou působností Židlochovice. Telnici chybí přímý spoj do Újezda u Brna. U terminálu IDS u železniční stanice Sokolnice-Telnice chybí odstavné parkoviště. V Žatčanech nezastavují některé spoje IDS, i když obcí projíždějí a navazují na vlaky.

V části Roketnice, která přiléhá těsně k Brnu, zmiňují např. Blažovice problémy s přestupem ve Šlapanicích. Viničným Šumicím chybí spoje do Rousínova a do Slavkova.

Obce v Politavě pociťují nedostatečné spojení s Vyškovem. Negativní vliv má v tomto ohledu zrušení železniční dopravy v úseku Křenovice – Vyškov. V oblasti Ždánického lesa obec Kobeřice považuje za problém, že byly zrušeny přímé spoje do Brna.

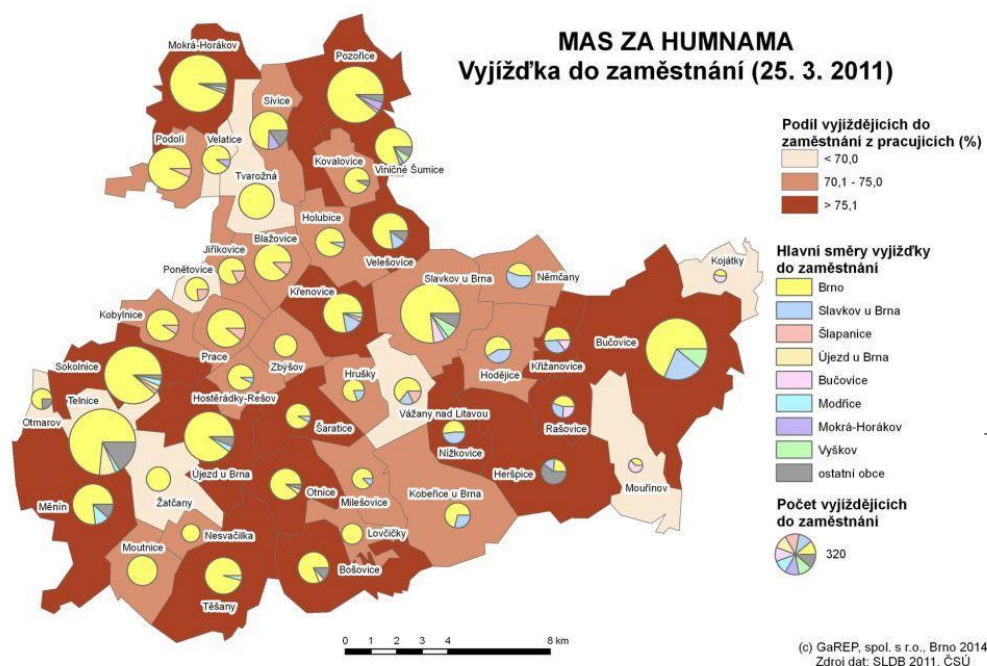
Na Bučovicku je vzhledem k dopravnímu zatížení nejpotřebnější obchvat Bučovic. Autobusové spoje z Mouřínova nenavazují na vlakové spoje.

Shrnutí kapitoly: Dopravní obslužnost na území MAS Slavkovské bojiště je na dobré úrovni, především směrem do Brna. Negativním jevem blízkosti velkého města je vysoké zatížení dopravou především na dálnici D1, silnici I/50 a silnici II/418. S tím souvisí hluková zátěž především v dotčených obcích – Holubice, Bučovice, Sokolnice, Telnice. Problémy se spojením veřejnou hromadnou dopravou jsou především mezi územími bývalých okresů Brno-venkov a Vyškov a v obcích mimo hlavní trasy.

2.1.6 Ekonomika a trh práce

Pro hodnocení situace na trhu práce je důležitým ukazatelem **míra ekonomické aktivity**, která představuje potenciální pracovní sílu v daném regionu. V tomto ohledu je situace v MAS Slavkovské bojiště srovnatelná s průměrem Jihomoravského kraje i ČR; průměrný podíl ekonomicky aktivních obyvatel v MAS je podle SLDB 2011 48,7 %, v kraji 49,2 % a v ČR 48,7 %. Míra ekonomické aktivity se v obcích MAS poměrně liší, což je však dáno i velikostí MAS – nejnižší míra ekonomické aktivity je v obci Milešovice – 44,6 %, naopak nejvyšší v obci Křižanovice – 53,6 %. Míra ekonomické aktivity v dílčí částech MAS je však velmi vyrovnaná.

Struktura ekonomicky aktivních obyvatel odráží celkové zaměření místního hospodářství, dojížděkové vazby a postavení MAS v rámci okresu i kraje. Zaměstnanost v jednotlivých sektorech v MAS vcelku odpovídá průměrné zaměstnanosti v Jihomoravském kraji i v celé ČR – zaměstnanost v zemědělství, lesnictví a rybolovu je 2,8 % (průměr JMK je 2,8, ČR 2,9 %), v průmyslu a stavebnictví 37,5 % je vyšší než v kraji (31,9 %), ale mírně nižší než v ČR (38,4 %). Ve službách je v obcích MAS zaměstnán menší podíl obyvatel než v kraji – 59,7 % (kraj 65,3 %), ale lehce více než v ČR (ČR 58,6 %). Mezi jednotlivými obcemi MAS stejně jako mezi dílčími částmi MAS existují výraznější rozdíly – v zemědělství pracuje nejvyšší podíl obyvatel na Bučovicku, kde je také nejrozvinutější průmysl. Ve službách pracuje nejvyšší podíl obyvatel v dílčí části Cezava. Podrobně viz datová příloha.

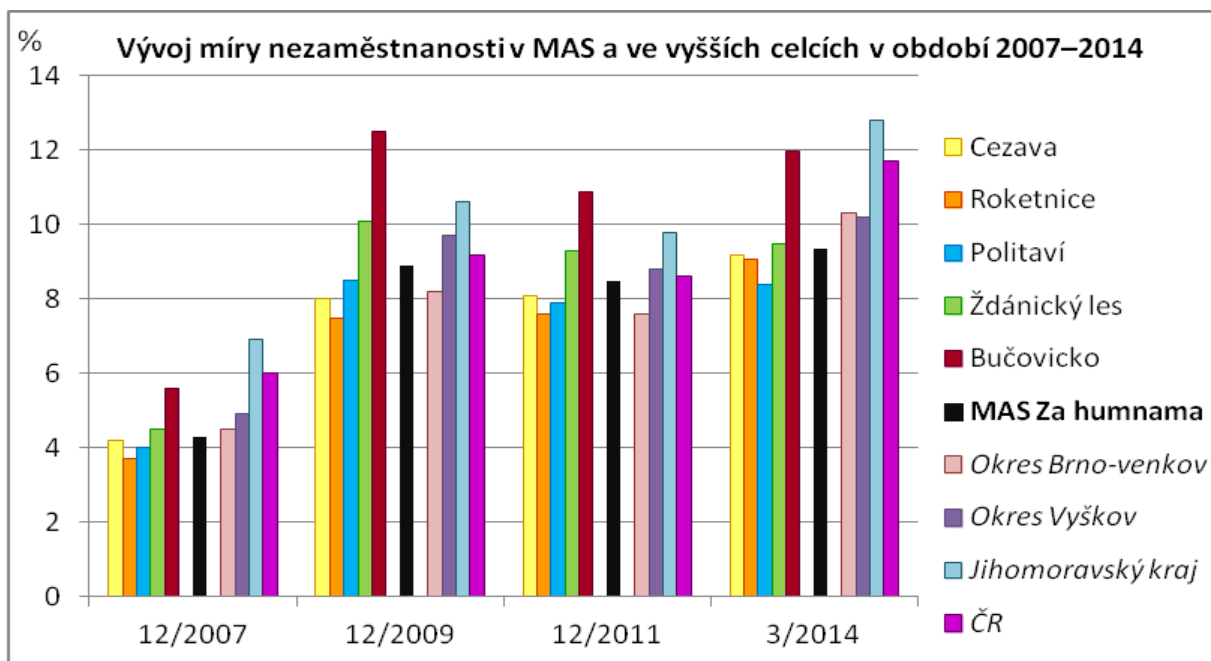
Obr. 10: Vyjížd'ka do zaměstnání v MAS Slavkovské bojiště (dříve MAS Za humnama)

Pramen: SLDB 2011, vlastní zpracování

Zásadním centrem **dojížděky za prací** je pro obyvatele MAS Slavkovské bojiště je město Brno, kam dojíždí více než 80 % všech dojíždějících za prací. Necelých 6 % pracujících vyjíždí do Slavkova a 2,2 % do Šlapanic a zbytek do ostatních obcí v okolí (Modřice, Bučovice, Vyškov...). Téměř ve všech případech vyjíždí obyvatelé denně, jelikož se jedná o relativně krátké vzdálenosti. Intenzivní dojížděče napomáhá i kvalitní systém integrované dopravy v kraji.

Míra nezaměstnanosti v MAS Slavkovské bojiště kopíruje dlouhodobější vývoj nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji i v ČR, vždy však byla výrazně nižší než hodnoty za kraj a nižší než hodnoty za ČR. Míra nezaměstnanosti v MAS na konci roku 2007 dosahovala hodnoty 4,3 %. V druhé polovině roku 2008 se však začaly projevovat dopady globální ekonomické recese a míra nezaměstnanosti začala růst a rostla až do roku 2010 – v prosinci 2010 dosáhla míra nezaměstnanosti v MAS hodnoty 9,0 %. V roce 2011 se hodnoty začaly postupně vracet, avšak vývoj dosud není tak příznivý jako byl před recesí. Na konci roku 2011 činila průměrná míra nezaměstnanosti v MAS 8,5 %, v okrese Brno-venkov 7,6 % a v okrese Vyškov 8,8 %, za Jihomoravský kraj 9,8 % a za ČR 8,6 %. V březnu 2014 činila průměrná míra nezaměstnanosti v MAS 9,3 %, v okrese Brno-venkov 10,3 % a v okrese Vyškov 10,2 %, za Jihomoravský kraj 12,8 % a za ČR 11,7 %.

Od roku 2012 je vykazován nový ukazatel, který nahrazuje míru nezaměstnanosti, tzv. podíl nezaměstnaných (podíl dostupných uchazečů o zaměstnání z osob ve věku 15–64), který ke konci března 2014 dosáhl v MAS 6,7 %, v okrese Brno-venkov 7,3 % a v okrese Vyškov 7,2 %, v Jihomoravském kraji hodnoty 9,2 % a v ČR 8,6 %. Vlivem sezónních prací (např. ve stavebnictví) se obvykle nezaměstnanost na jaře a v létě mírně snižuje. Při srovnání okresními a krajskými hodnotami v prosinci 2013 se zdá, že podíl nezaměstnaných v březnu 2014 spíše mírně vzrostl.

Obr. 11: Vývoj míry nezaměstnanosti v MAS a ve vyšších celcích v období 2007–2014

Pramen: Úřad práce ČR, Portál zaměstnanosti MPSV, zpracování GaREP

Z hlediska prostorového rozložení míry nezaměstnanosti v MAS (viz následující obrázky) je dlouhodobě nejhorší situace na Bučovicku, naopak oblasti situované blíže k Brnu, kde je také vysoká vyjížďka za prací (zejména do Brna), mají míru nezaměstnanosti poměrně nízkou.

Jihomoravský kraj se podrobněji zabývá územím ORP Bučovice ve svém rozvojovém plánu, které zahrnul do znevýhodněných území JMK⁸. Jedním z problémů území je nedostatek pracovních míst a špatná finanční situace.

V oblasti nezaměstnanosti je nicméně situace v jednotlivých obcích specifická: často těsně vedle sebe leží obec s velmi nízkou nezaměstnaností a obec s poměrně vysokou nezaměstnaností. Určitý vliv na to má i velikost obce: v případě malé obce i přírůstek uchazečů o zaměstnání může znamenat výraznější nárůst míry nezaměstnanosti.

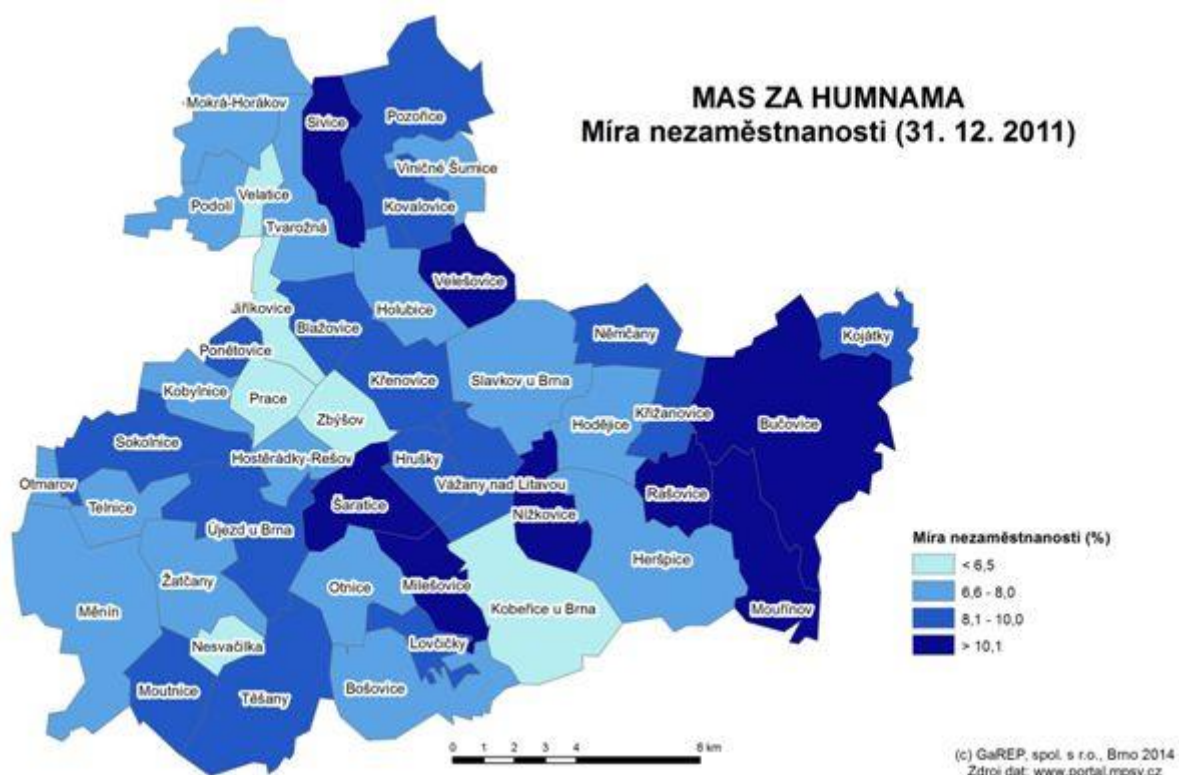
Tab. 12: Míra nezaměstnanosti v MAS Slavkovské bojiště v letech 2007–2014 (v %)

Obec	12/2007	12/2008	12/2009	12/2010	12/2011	3/2014
Cezava	4,2	4,3	8,0	9,0	8,1	9,2
Roketnice	3,7	3,7	7,5	8,4	7,6	9,1
Politaví	4,0	4,1	8,5	8,6	7,9	8,4
Ždánický les	4,5	4,4	10,1	10,5	9,3	9,5
Bučovicko	5,6	6,9	12,5	10,2	10,9	12,0
MAS Slavkovské bojiště	4,3	4,5	8,9	9,0	8,5	9,3
Okres Brno-venkov	4,5	4,4	8,2	8,9	7,6	10,3
Okres Vyškov	4,9	5,2	9,7	9,2	8,8	10,2
Jihomoravský kraj	6,9	6,8	10,6	10,9	9,8	12,8
ČR	6,0	6,0	9,2	9,6	8,6	11,7

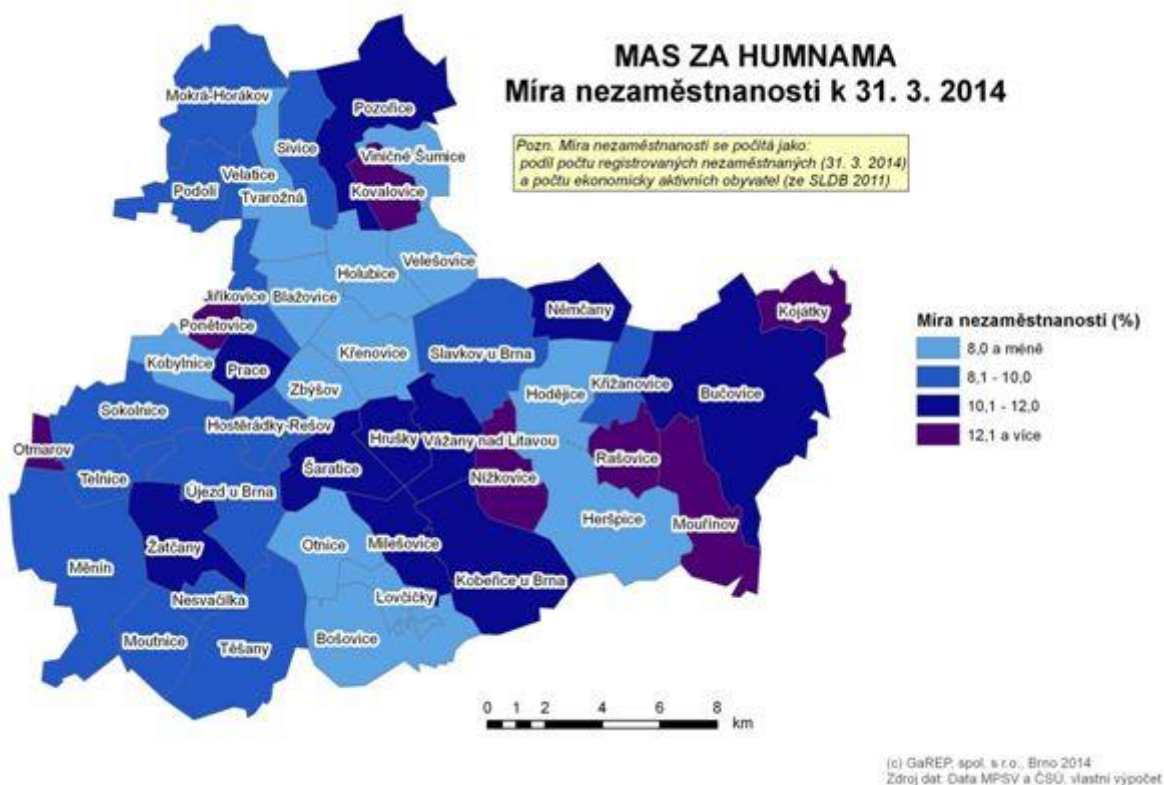
Pramen: Úřad práce ČR, Portál zaměstnanosti MPSV, zpracování GaREP

V březnu 2014 byla s velkým odstupem nejvyšší míra nezaměstnanosti v obcích Kojátky (18,8 %), Mouřínov (18,1 %) a Ponětovice (17,9 %). Čtvrtá obec v pořadí Nížkovice měla 13,5 %. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla ve Viničných Šumicích (6,2 %), následuje Zbýšov (7,0 %) a Lovčičky (7,1 %), Hodějice (7,3 %), Otnice (7,3 %) a Kobylnice (7,4 %). Ve Slavkově u Brna činila míra nezaměstnanosti 8,1 %, v Bučovicích 11,5 %.

⁸ Integrovaný plán rozvoje znevýhodněných území JMK, GaREP, spol. s.r.o., 2015, dostupné na www.kr-jimoravsky.cz

Obr. 12: Míra nezaměstnanosti v MAS Slavkovské bojiště (dříve MAS Za humnama) k 31. 12. 2011
Pramen: MPSV

Obr. 13: Míra nezaměstnanosti v MAS Slavkovské bojiště (dříve MAS Za humnama) k 31. 3. 2014

Pramen: MPSV, Úřad práce ČR

Míra nezaměstnanosti odráží nesoulad v nabídce a poptávce po práci. Zatímco **počet uchazečů o zaměstnání** dosahuje v obcích v součtu hodnot v řádech tisíců, nabídka **volných pracovních míst** evidovaných úřadem práce je minimální. V rámci jednotlivých obcí se jedná o jednotky. Více než 10 volných pracovních míst bylo v březnu 2014 evidováno pouze ve 3 obcích MAS: v Bučovicích (13), v Měnině (11) a ve Slavkově u Brna (14). Celkový počet volných pracovních míst na území MAS registrovaných úřadem práce činil pouze 84 (skutečně volných pracovních míst je o něco více, protože ne všechny subjekty volná místa hlásí). Počet uchazečů na jedno volné pracovní místo v MAS činilo 31,8, což je hodnota výrazně převyšující hodnoty okresu Brno-venkov (13,7) a ČR (14,9), ale i okresu Vyškov a Jihomoravského kraje (obojí shodně 21). Závažnost těchto hodnot částečně snižuje fakt, že vzhledem k vysoké dojížděce za prací do Brna (a dobré dostupnosti Brna z většiny obcí MAS) jsou možnosti získat zaměstnání o něco vyšší.

Pro hledání vhodných způsobů řešení nezaměstnanosti je nutné znát strukturu nezaměstnanosti. V tab. 14 jsou uvedeny základní ukazatele struktury nezaměstnanosti.

Tab. 13: Struktura nezaměstnanosti v MAS Slavkovské bojiště k 31. 3. 2014

	Počet uchazečů o zaměstnání	Podíl nezaměstnaných z počtu obyvatel ve věku 15–64 let (v %)	Podíl nezaměstnaných žen na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl uchazečů na 50 let na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl osob nezaměstnaných (déle než 12 měsíců na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl nezaměstnaných absolventů na celkovém počtu uchazečů (v %)	Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo
Cezava	603	6,5	49,3	23,1	31,7	6,6	22,3
Roketnice	635	6,5	50,7	26,6	34,2	6,6	52,9
Politaví	726	6,1	50,7	28,7	30,2	6,5	25,9
Ždánický les	212	6,8	51,4	30,2	24,5	7,5	53,0
Bučovicko	494	8,3	50,0	29,8	40,7	5,5	38,0
MAS Slavkovské bojiště	2670	6,7	50,3	27,2	33,0	6,4	31,8
Okres Brno-venkov	10330	7,3	49,4	25,3	36,4	6,5	13,7
Okres Vyškov	4465	7,2	47,1	29,6	36,5	5,8	21,0
Jihomoravský kraj	73200	9,2	47,6	26,8	41,7	5,4	21,0
ČR	608315	8,6	47,7	6,9	20,7	4,4	14,9

Pramen: Úřad práce ČR, MPSV.

Podíl nezaměstnaných žen dává rámcovou informaci, jakým směrem orientovat tvorbu nových pracovních míst. Hodnoty tohoto ukazatele se ve všech částech MAS pohybují kolem 50 %, což neindikuje specifické problémy. Vysoký podíl nezaměstnaných žen je však v Ponětovicích (67,7 %) a ve Zbýšově (65 %).

Nezaměstnané osoby nad 50 let často velmi obtížně hledají zaměstnání a často se stávají dlouhodobě nezaměstnanými. V případě MAS Slavkovské bojiště jde o poměrně vážný problém, zvláště u částí MAS spadajících do okresu Vyškov. Podíl nezaměstnaných uchazečů

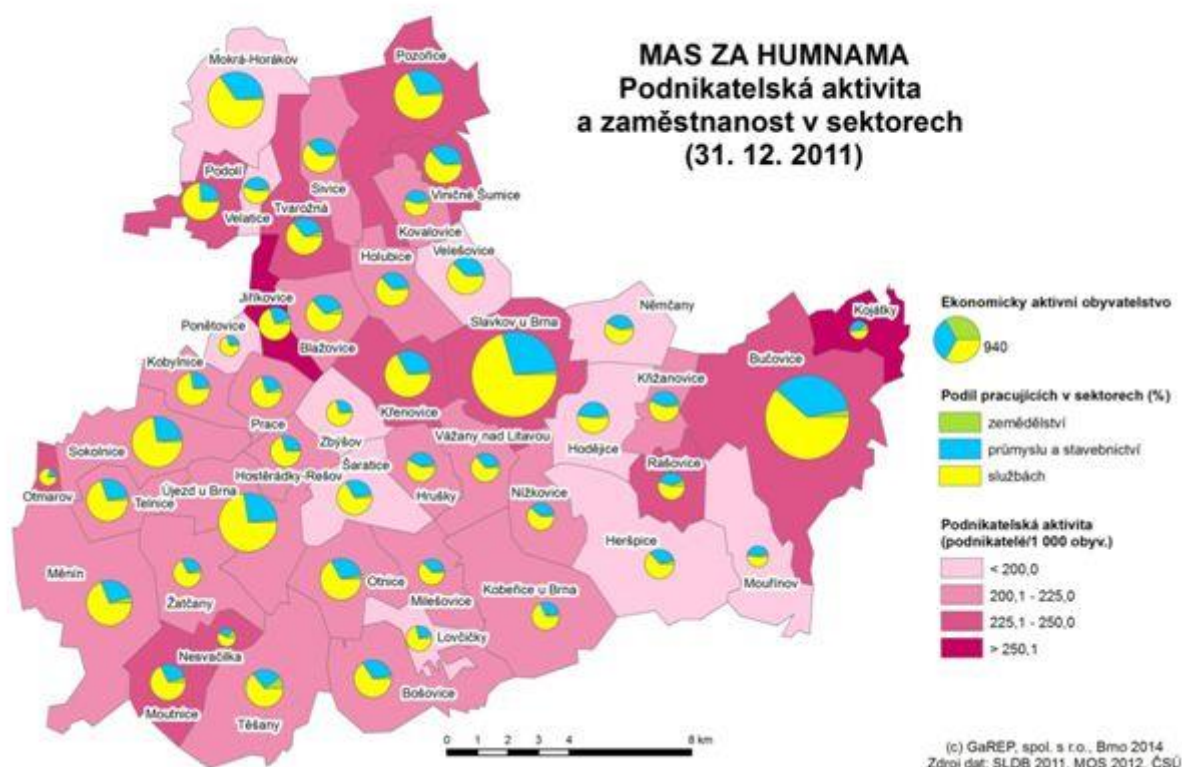
nad 50 let v nich činí téměř 30 % a čtyřnásobně převyšuje průměr ČR. Více než 40% podíl uchazečů nad 50 let je v Hruškách, Křenovicích, Křižanovicích a Heršpicích.

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (tj. osob nezaměstnaných déle než 12 měsíců) činí 33 %. Nejvyšší je na Bučovicku (40,7 %) (nejvyšší hodnoty dosáhl se 60 % Mouřínov). Je zřejmé, že se zde vytvořila skupina osob, které mají problém s návratem na trh práce. Celková hodnota za MAS je o něco nižší než hodnoty za okresy a kraje, ale opět o výrazně vyšší než činí hodnota za ČR. Ač se MAS nachází v relativně dobré poloze, podíl nezaměstnaných absolventů převyšuje nejen hodnotu ČR, ale i kraje, což vzhledem k ostatním souvislostem naznačuje možný problém.

Veřejně prospěšné práce využívá 30 obcí. Zástupci obcí jsou většinou spokojeni, nicméně někteří si stěžují na nemožnost vybrat si určitého pracovníka nebo spolupráci s úřadem práce. Ne všichni pracovníci také vykovávají svoji práci dobře, a to i díky malé odměně.

Podnikatelskou aktivitu (tj. počet podnikatelských subjektů na 1 000 obyvatel) ovlivňuje zejména poloha a velikost obce, v některých obcích je však registrovaných řada podnikatelů, kteří nevykonávají svoji činnost. Hodnoty podnikatelské aktivity se v obcích MAS výrazněji liší – nejvyšší hodnotu mají Kojátky (283) a Jiřkovice (259). Naopak nejmenší hodnotu vykazují obce Mouřínov (163) a Zbýšov (161). Všechny obce MAS dosahují v průměru 211 podnikatelských subjektů na 1 000 obyvatel, což je ve srovnání s ČR, kde je podnikatelská aktivita 259 podnikatelů na 1 000 osob, hodnota výrazně nižší. Tento stav však může způsobovat blízkost města Brna, kde pracuje řada obyvatel MAS, kteří necítí potřebu zakládat vlastní podnikání.

Přehled nejvýznamnějších podnikatelských subjektů a míra podnikatelské aktivity v obcích MAS Slavkovské bojiště je uvedena v datové.

Obr. 14: Zaměstnanost a podnikání v MAS Slavkovské bojiště (dříve MAS Za humnama)

Pramen: SLDB 2011, MOS 2012 (ČSÚ)

S lokalizací svého podniku jsou podnikatelé, kteří se zúčastnili terénního šetření, většinou spokojeni. Další rozvoj jejich podniků však komplikují některé skutečnosti, zejména makroekonomického charakteru. **Nejvýznamnějším problémem je celková ekonomická situace, dále jsou to vysoké náklady na energie či materiál a legislativní omezení.** Jedná se tedy o vlivy, které MAS či orgány působící na jejím území mohou ovlivnit jen v nepatrné míře. Jiné typy vlivů – např. nedostatek prostoru, problémy s hledáním pracovní síly či dopravní dostupnost – jsou problémy mnohem méně závažnými.

Počet pracovních míst koresponduje s velikostí obce, situace v celé MAS je však na rozdíl od jiných území velmi ovlivněna blízkostí Brna, které představuje hlavní dojížděnou centrum téměř všech obcí MAS. Přesto se v obcích MAS nachází řada podnikatelů, malých a i několik středních podniků, jako např. Českomoravský cement a.s. s 220 zaměstnanci v obci Mokrý-Horákov nebo firma MIRROR, s r.o. se 130 zaměstnanci v Holubicích, která se zabývá výrobou plastových oken a dveří.

Nejvíce pracovních míst je ve Slavkově u Brna, a to přes 3,6 tis., přes 3 tis. pracovních míst je také v Bučovicích. Více než 1,1 tis. pracovních míst je v Újezdě u Brna. Více než 500 míst je v šesti obcích MAS. Naopak méně než 100 pracovních míst se nachází ve třech obcích – Kojátkách, Otmarově a Nesvačilkě.

Celkově jsou obyvatelé obcí MAS s nabídkou pracovních míst velmi nespokojeni. Nová pracovní místa jsou podle nich jedno z důležitých témat, na které by se další rozvoj MAS měl zaměřit.

Zemědělská činnost byla v 90. letech ovlivněna transformací zemědělství, která způsobila optimalizaci řady zemědělských podniků. Dalším významným okamžikem byl vstup do EU v roce 2004, který přinesl další změny struktury zemědělské výroby. Území MAS Slavkovské bojiště patří mezi zemědělsky intenzivně využívané oblasti, proto čelí podobným problémům jako jiné zemědělské oblasti. Zemědělská produkce na území MAS se výrazně orientuje na rostlinnou výrobu na scelených lánách, na kterých hospodaří velké akciové společnosti vzniklé z původních zemědělských družstev. Osevní programy jsou orientovány velmi jednostranně a silně ovlivněny dotačními intervencemi, jak je patrné z tabulky níže. Drobných, tradičně hospodařících zemědělců je na území MAS minimum, zabývají se především chovem krav, koz a ovcí a druhotným zpracováním jejich produkce (prodej mléka a sýrů ze dvora). S využitím vhodného typu podpory je však v území potenciál pro další rozvoj drobného zemědělství. Poptávka po lokálních, dostupných a kvalitních zemědělských výrobcích dlouhodobě stoupá. Území MAS Slavkovské bojiště zrcadlí situaci v zemědělství v celém Jihomoravském kraji, kde podle údajů ČSÚ poklesla od roku 2006 do roku 2016 produkce obilovin, brambor i masa.

Zemědělská výroba v Jihomoravském kraji						
rok	Výroba masa (bez drůbežího)	Osevní plocha obilovin	Osevní plocha brambor	Osevní plocha řepky	Sklizeň ovoce	Počet ovocných stromů a keřů
2006	53 985 t	214 189 ha	1 821 ha	17 219 ha	25 507 t	2 587 338 ks
2016	33 757 t	197 562 ha	1 538 ha	41 545 ha	12 526 t	2 567 601 ks

Zdroj: ČSÚ

Společná propagace zemědělců funguje téměř výhradně na bázi místních jarmarků a sezónních akcí, chybí propagace trvalejšího charakteru. V území existuje potenciál pro uspokojení poptávky, v zemědělských družstvech i u drobných zemědělců funguje prodej ze dvora a drobný prodej lokálního charakteru a v omezených časech. Roztříštěnost otvíracích dob a nabízených produktů je pro spotřebitele náročná na orientaci, soustředí se pouze na to, co je dostupné přímo v místě bydliště. Spolupráce zemědělců s místními obchody je kolísavá, i podle úrovně zpracování zemědělské produkce.

Míra zaměstnanosti v zemědělství je marginálně nižší na území MAS (2,8 %) než na území ČR (2,9 %). Celková míra zaměstnanosti v zemědělství se statisticky jeví jako nízká. V území je však s přímou zemědělskou činností svázána i řada jiných odvětví od zpracování, přes obchod až po údržbu strojů. Pro lepší provázanost zemědělské produkce s místními trhy však je důležité vytvářet pracovní příležitosti i ve zpracování zemědělských produktů a jejich prodeji.

Drobní zemědělci vytvářejí také potenciální zázemí pro agroturistiku. Často však využívají areál bývalého zemědělského družstva, který nelze dostatečně efektivně obhospodařovat s příjmy z drobného zemědělství. Výjimku tvoří ekofarma Jalový dvůr, která se nachází na úpatí turistické destinace Ždánický les (viz. následující kapitola 2.1.7 Cestovní ruch). Rozvojový potenciál v oblasti venkovské turistiky mají spíše malá vinařství, která se rozrůstají postupně podle svých stávajících personálních a ekonomických kapacit. Na území MAS se nachází pět rodinných vinařství, jedno z nich v obci Viničné Šumice, kde jsou nejseverněji položené vinohrady na Moravě.

V současné době zůstává řada, především zemědělských, ale i jiných budov nevyužitá. Tyto objekty lze označit za tzv. **brownfields**⁹, z nichž některé jsou v současné době nabízeny jako volné objekty pro podnikání (viz datová příloha). Tyto objekty pro podnikání jsou lokalizovány na území 13 obcí. Volné pozemky pro podnikání se nacházejí na území 25 obcí, vlastnická a velikostní struktura je různá – buď jsou pozemky ve vlastnictví obce nebo v soukromém vlastnictví, což může být překážka pro využití pozemků. Velikost pozemků se pohybuje o několika desítek a po desítky tisíc metrů čtverečních. Přehled volné objektů/pozemků pro podnikání je uveden v datové příloze.

Shrnutí: Míra nezaměstnanosti na území MAS, s výjimkou Bučovicka, je nižší než nezaměstnanost v rámci Jihomoravského kraje nebo České republiky. Horší situace je v obci Kojátky a Mouřínov na Bučovicku. V Mouřínově je nejvyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných (60%). Jsou to obce na vnitřní periferii, s horší dostupností do větších měst. Situaci na Bučovicku monitoruje i Jihomoravský kraj, který území zahrnul do Integrovaného plánu rozvoje znevýhodněných území JMK.

Počet pracovních míst odpovídá hustotě osídlení, problémem je nezvládnutá transformace zemědělství, s tím související úbytek pracovních míst v zemědělství – problém brownfieldů, hospodaření velkých družstev. Blízkost velkého města způsobuje nedostatečnou aktivitu v rozvoji vlastního podnikání.

2.1.7 Cestovní ruch

Samotné území MAS Slavkovské bojiště má jako celek průměrný potenciál pro využití v oblasti aktivit cestovního ruchu a rekreace. V případě střední části území MAS (Cezava, Politaví a vybrané části Roketnice a Bučovicka) se jedná většinou o intenzivně zemědělsky využívanou oblast rovinného charakteru a v případě Ždánického lesa a Dražanské vrchoviny se jedná o vrchovinný souvislý pás listnatých a smíšených lesů.

Velký vliv na rozvoj cestovního ruchu v daném území má nejen jeho „vybavenost“ atraktivitami a turistickými cíli, ale také jeho geografická poloha. Právě poloha regionu v rámci městské aglomerace města Brna, která disponuje významným počtem potencionálních návštěvníků a výbornou dopravní dostupností může ovlivnit další možnosti místního rozvoje cestovního ruchu, a to zejména v oblasti krátkodobé příměstské rekreace nebo u sekundárního bydlení. Zároveň i těsné sousedství hojně navštěvovaného Moravského krasu může být významným zdrojem budoucích návštěvníků. Vedle pozitiv se také objevují i negativa, která jsou v tomto případě nejčastěji spojována s lokalizací nefrekventovanější dálnice v ČR (D1), která rozděluje území MAS na severní menší část a jižní větší část. Mezi negativa lze i zařadit menší přírodní potenciál většiny území MAS, která je intenzivně zemědělsky využívána.

Atraktivitu regionu lze rozdělit na dvě základní oblasti – historické památky a přírodní atraktivitu. **Jednoznačně dominujícími turistickými atraktivitami na území mikroregionu jsou historické památky a místa spojená s bitvou u Slavkova**, která se zde odehrála v roce 1805. Nesměřují sem proto pouze turisté z naší republiky, ale z celého evropského kontinentu, i když bohužel ne průběžně, ale zejména nárazově při konání různých akcí s tím spojených, čímž občas dochází k nárazovým zatížením území mnoha tisíci návštěvníky.

⁹ Brownfields jsou pozemky a budovy, které ztratily svoje původní využití nebo jsou málo využité. Často mají – nebo se předpokládá, že mají – ekologické poškození a zdevastované výrobní i jiné budovy.

Snahou do budoucna by určitě mělo být tyto návštěvnosti více rozložit do celého roku. Přestože místo vlastního vojenského střetnutí leží u obce Prace (Pracký kopec), hlavním cílem návštěvníků je město Slavkov u Brna a především jeho zámek. Celkem 16 obcí MAS Slavkovské bojiště je ale i součástí v roce 1992 vyhlášené památkové zóny Bojiště bitvy u Slavkova (viz obr. níže).

Obr. 15: Areál chráněné památkové zóny Slavkovského bojiště

Pramen: <http://cs.wikipedia.org>

Součástí památkové zóny je také poměrně velké množství kulturních památek právě spojených s touto bitvou. Ty nejvýznamnější (Mohyla míru, Santon, zámek a park ve Slavkově, Stará pošta, Žuráň) jsou konkrétněji představeny v datové příloze.

V oblasti přírodních atraktivit dominuje Ždánický les, který je vyhlášen jako přírodní park a tvoří jižní hranici území MAS. Naopak severní části území MAS se dotýká jižní výběžek Dražanské vrchoviny v bezprostředním sousedství Moravského krasu. Chráněná krajinná oblast Moravský kras na území MAS Slavkovské bojiště zasahuje pouze do obce Mokrá-Horákov, kde je vymezena pouze na velmi malé části extravilánu obce (v intravilánu nikoliv) – konkrétně v přírodní rezervaci Údolí Říčky.

Členitá lesnatá krajina Ždánického lesa i Dražanské vrchoviny, jenž své okolí převyšují cca o 100 výškových metrů a svým lesnatým charakterem jsou určitou zdejší výjimkou, předurčuje ke sportovně turistickému využití formou cykloturistiky či pěších výletů. V obou oblastech se nachází největší koncentrace značených cykloturistických a pěších tras na území MAS. Tato

oblast je velmi přitažlivá pro samotné místní obyvatele z MAS a také hlavně pro obyvatele blízké brněnské aglomerace jako místa krátkodobé rekreace.

Základní turistická infrastruktura

Z dotazníků vyplněných jednotlivými obcemi bylo zjištěno, že ve 12 obcích MAS (cca čtvrtina) se nachází ubytovací zařízení. Celkový počet lůžek byl starosty obcí uveden v počtu 355, což je ale velmi podhodnocené číslo. Na základě oficiálních statistických dat z ČSÚ a jiných studií lze na území MAS odhadnout počet lůžek v rozmezí 700–800.

Kapacita lůžek indikuje určitou atraktivnost dané obce, a proto je logicky největší koncentrace ubytovacích zařízení z celého regionu MAS lokalizována ve Slavkově u Brna (cca 200 lůžek různého stupně kvality – od hotelu až po ubytovny).

Vedle ubytovacích zařízení také bylo v rámci dotazníkového šetření zjištěno 37 restauračních zařízení a 54 pohostinství, které návštěvníci i místní občané mohou ve svém volném čase využívat.

Specifický a velmi významný potenciál v ubytovací turistické infrastruktuře a s ním spojené návštěvníky představuje **tzv. druhé bydlení (objekty individuální rekreace), tedy zejména chataření a chalupaření**. Na území MAS bylo dle zaslaných podkladů od představitelů obcí identifikováno celkem 839 objektů individuální rekreace z toho 283 chat a 507 chalup. Nejvíce těchto zařízení bylo zaznamenáno ve městě Bučovice – celkem 318. V České republice je tento typ ubytování velmi oblíbený a také rozvinutý, a to zejména v zázemí velkých měst. Brno v tomto směru není výjimkou a v jeho zázemí lze identifikovat největší výskyt chat a chalup okolo Brněnské přehrady, údolí Bobravy nebo v Moravském krasu, jehož okraj zasahuje i do území MAS Slavkovské bojiště. Majitelé těchto zařízení také mohou představovat významnou skupinu místních aktérů při rozvoji území, popřípadě i určitý potenciál budoucích místních občanů, neboť v současnosti dočasné tzv. druhé bydlení se v mnoha případech mění v budoucnosti na trvale obývaný dům.

Na území MAS se nacházejí tři města, u kterých se přirozeně očekává koncentrace ubytovacích kapacit a aktivit cestovního ruchu vůbec, což se potvrdilo zejména u města Slavkov u Brna a Bučovic, nikoliv již u Újezdu u Brna. Slavkov u Brna je totiž přirozeným centrem památkové zóny Bojiště bitvy u Slavkova. Významnou atraktivitou je také, zejména v letní sezóně, Slavkovský zámek včetně golfového hřiště. V Bučovicích se zase nachází zámek a muzeum.

Doprovodná turistická infrastruktura

Díky krajině s mírně zvlněným terénem, kde nedochází k prudkému stoupání, bylo na území MAS vyznačeno poměrně velké množství cyklotras, které prochází většinovým počtem obcí (31). Zároveň bylo vybudováno několik cyklostezek, které jsou nejčastěji navázány nebo jsou postaveny přímo ve vedení mezinárodního dálkového cyklokoridoru síť EuroVelo. Středem území MAS prochází trasa EuroVelo 4 (Francie/Roscoff – Ukrajina/Kyjev).

Budování naučných stezek z posledních let se projevilo i v území MAS. V současnosti prochází nějaká naučná stezka přes území 12 obcí. Nejvýznamnější naučná stezka se týká Slavkovského bojiště a je výstižně nazvána jako NS Bitva tří císařů.

V letní sezóně jsou návštěvníky regionu využívána různá koupaliště či možnosti přírodního koupání (v 13 obcích), z nichž atraktivitou jistě vystupuje přírodní koupací biotop v Kovalovicích, který vznikl v roce 2007 pravděpodobně jako první koupaliště tohoto druhu pro širokou veřejnost v ČR.

Významnou atraktivitou je také, zejména v letní sezóně, Slavkovský zámek včetně golfového hřiště. V Bučovicích se zase nachází zámek a muzeum atd.

Venkovský prostor, ve kterém se většina území MAS nachází, má vhodné předpoklady pro rozvoj venkovského cestovního ruchu. V případě MAS Slavkovské bojiště platí tento fakt pouze částečně, a to zejména pro rozvoj cykloturistiky. Rozvoji venkovského cestovního ruchu také napomáhají i různé pěší stezky naučného charakteru či hipotrazy. Vzájemné propojení těchto typů tras je lokalizováno v obci Němčany. Zemědělsky intenzivně obdělávaná půda s převažující rostlinnou výrobou již ale není příliš vhodná pro rozvoj agroturistiky či ekoturistiky. Vyšší potenciál tak představuje pouze úpatí Ždánického lesa a Dražanské vrchoviny. Nejvýznamnějším a téměř jediným subjektem tohoto typu představuje na území MAS lokalita nazvaná Jalový Dvůr, kde se nachází ekofarma.

Určitým specifikem a jedinečností většiny území jižní Moravy je vinařství, která již samo o sobě představuje významný turistický potenciál. Přestože MAS Slavkovské bojiště leží již poměrně severně, tak ale i zde je více než polovina ze všech obcí MAS zařazena mezi vinařské obce i když s poměrně malými podíly vinic na jejich celkové rozloze. Většina z těchto vinařských obcí spadá do Velkopavlovické oblasti (23 obcí) a pouze jedna obec je přiřazena do Slovácké oblasti (Rašovice). Velmi zajímavou vinařskou lokalitou je z turistického pohledu jistě severní část obce Viničné Šumice, kde se strmě zdvíhá terén s vinohrady.

Pouze ve dvou obcích (Bučovice a Slavkov u Brna) funguje turistické informační centrum, které poskytují návštěvníkům různé turistické služby za celý region. Ani jedno TIC ale není certifikováno dle jednotné klasifikace turistických informačních center ČR.

Vedle zmíněných turistických atraktivit se na území obcí MAS pořádá velké množství společenských, kulturních a sportovních akcí, které také mohou lákat návštěvníky do území. Mezi nejvýznamnější akce se řadí každoroční rekonstrukce Bitvy tří císařů u Tvarožné a související aktivity v okolních obcích, folklórní festival Pod Křenovsko májů v Křenovicích, divadelní festival M. Doležala v Bučovicích nebo Concentus Moraviae – mezinárodní hudební festival ve Slavkově.

Za účelem propagace cestovního ruchu byly v ČR vytvořeny turistické regiony a oblasti. Území MAS Slavkovské bojiště spadá do turistického regionu Jižní Morava, který je totožný s územím Jihomoravského kraje. V rámci kraje je vymezeno 5 turistických oblastí, přičemž území MAS spadá do ne příliš geograficky vhodně vymezené oblasti nazvané Brno a okolí. V rámci této oblasti by se měla propagace jednotlivých aktérů vzájemně koordinovat a aktéři spolupracovat. Mezi významné subjekty, které na úrovni této turistické oblasti v marketingu působí, lze jednoznačně zařadit Centrálu cestovního ruchu Jižní Moravy, Regionální rozvojová agentura Jižní Moravy, brněnská TIC nebo i přímo samotný Jihomoravský kraj. I na území MAS se také vyskytuje několik významných institucí, které aktivně realizují marketingové aktivity. Ty bývají nejčastěji spojeny s nejdůležitější atraktivitou regionu – Slavkovským bojištěm. Proto je zřejmé, že mezi nejvýznamnější subjekty lze jistě zařadit Zámek Slavkov, samotné město Slavkov u Brna, Austerlitz o.p.s. a další dotčené obce.

Vybrané části území (obce) MAS Slavkovské bojiště se také rozvoji cestovního ruchu dlouhodobě aktivně věnují. Například Dobrovolný svazek obcí Ždánický les a Politaví disponuje od roku 2013 vlastní marketingovou strategií, která by měla napomoci dalšímu rozvoji cestovního ruchu v regionu. V dané marketingové strategii je provedena důkladná a podrobná analýza jednotlivých komponent cestovního ruchu daného území DSO a jsou

navrženy marketingové nástroje dalšího rozvoje, které by po určité aktualizaci a rozšíření turistických produktů mohly být využity i pro zbytek území MAS.

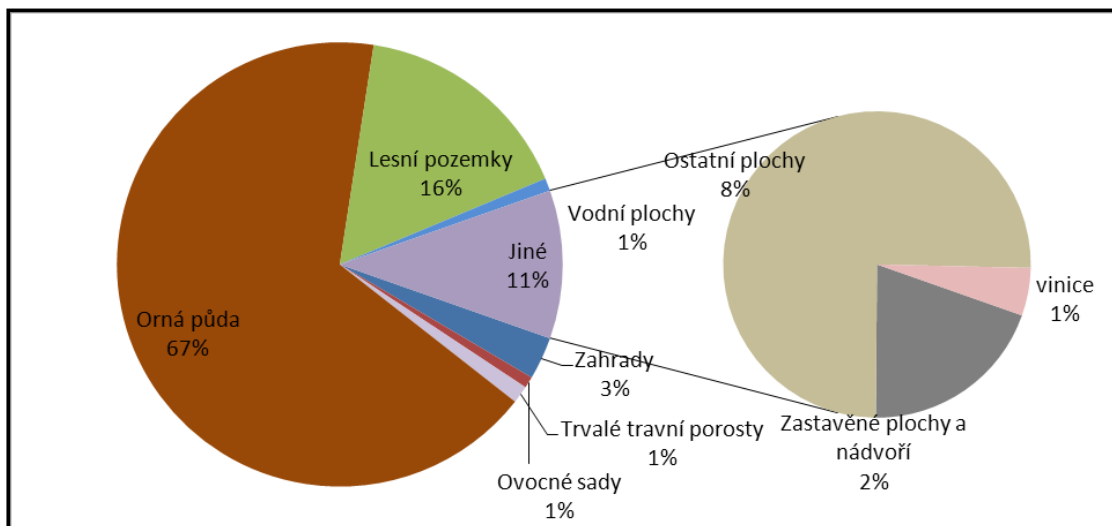
Na druhé straně poměrně špatná situace z hlediska snahy o rozvoj cestovního ruchu panuje na úrovni jednotlivých obcí, neboť pouze dvě obce (Slavkov u Brna a Újezd u Brna) uvedly v dotazníku pro obce, že jednou z jejich priorit je rozvoj cestovního ruchu, což je z celkového počtu 45 obcí MAS velmi malé číslo. Nicméně z úrovně celého území MAS je ale zřejmé, že většina obcí naopak podporuje rozvoj cestovního ruchu na úrovni území MAS jako celku (nikoliv na úrovni solitérních obcí). Tento předpoklad (koncepční rozvoj cestovního ruchu na úrovni celého území) je pro efektivní rozvoj cestovního ruchu v regionu velmi důležitý a je základním předpokladem pro to, mít společný cíl rozvoje a ten společně a efektivně realizovat.

Shrnutí kapitoly: Celkově lze konstatovat, že cestovní ruch v MAS Slavkovské bojiště není příliš rozvinutý, ale určité předpoklady rozvoje se zde nacházejí. Oblast cestovního ruchu je ale poměrně složitá a náročná záležitost, a to jak ze strany nutných veřejných výdajů pro vytvoření adekvátního zázemí a infrastruktury, tak i ze strany jeho řízení a koordinace na úrovni celého území. Proto je nutné pro další efektivní rozvoj cestovního ruchu s těmito věcmi počítat a aktivně se tomu na bázi partnerství a spolupráce věnovat.

2.1.8 Životní prostředí

Přírodní podmínky

Celková rozloha MAS Slavkovské bojiště je 38968,2 ha. Nejčastějším typem v území je orná půda, která se rozkládá na 67 % rozlohy. Orná půda vyplňuje střed území MAS od východu na západ. Pouze na v katastrech hraničních obcích na severu a jihu nalezneme převahu lesů. Les celkově zabírá 6330,7 ha což je 16 % území. Z dalších typů ploch z hlediska využití půdy je na území hodně zahrad (1210,1 ha / 3 %). Trvalých travních porostů je zde minimum a rozkládají se pouze na 1 % půdy obdobně jako ovocné sady nebo vinice.

Obr. 16: Struktura pozemků MAS Slavkovské bojiště k 31. 12. 2012

Pramen: data ČSÚ, zpracování GaREP spol. s r.o.

Geografie a geologie

Charakter krajiny je převážně zemědělský na západě s příměstskými prvky. Terén krajiny tvoří pahorkatina se středně zvlněným reliéfem. Nejvyšší místa v území se nacházejí na severu (504 m n. m.), kde do části území zasahuje Dražanská vrchovina a jihu (438 m n. m.), kde se nachází geomorfologický celek Ždánický les. Nejčastěji se nadmořská výška v území

pohybuje mezi 250–350 metry. Území geomorfologicky zasahuje z Jihu do Vnějších západních Karpat a přechází směrem na sever do Vněkarpatských sníženin Západních Karpat, na severu pak zasahuje i do Česko-moravské soustavy České vysočiny.

Geologicky je území pestré, ze severu do oblasti MAS zasahují prvohorní zvrásněné převážně usazené horniny, většina území je ale tvořena třetihorními usazenými horninami (jíly, písky), třetihorními usazenými horninami alpsky zvrásněnými (pískovce, břidlice) a čtvrtohorními usazenými horninami (hlíny, spraše, štěrky, písky). Právě díky zvětrávání spraší se v oblasti vyskytují velmi úrodné půdy¹⁰. V okolí vodního toku Litavy a jejích přítoků se nacházejí převážně nivní půdy s vysokou úrodností. Ve větší vzdálenosti od toku se v nižších polohách nalézají černice a černozemě s vysokým podílem humusu. Se vzrůstající nadmořskou výškou kvalita půdy klesá a vyskytují se další půdní typy jako hnědozem, kambizem a pararendziny. Právě díky této velké kvalitě místních půd je pro většinu oblasti MAS typická intenzivní zemědělská produkce.

Klimatologie

Území je velmi chudé na srážky a to i ve srovnání s Českou republikou. Průměrný roční úhrn srážek dosahuje hodnot mezi 400–600 mm¹¹. Průměrná roční teplota se pohybuje mezi 8–9 °C¹². Podle Quitta se zde vyskytuje 5 typů klimatických oblastí¹³. Nejvíce do území zasahují teplé oblasti T2 a T4 s velkým počtem letních dní, dále pak mírně teplá oblast MT11. Ostatní mírně teplé oblasti MT9 a MT10 zasahují do MAS pouze okrajově v severní části území.

Hydrologie

Na území se nachází větší množství malých vodních toků. Největším vodním tokem je řeka Litava, která pramení mimo území MAS v katastru obce Chvalnov - Lísky (okres Kroměříž). Jedná se o silně regulovaný vodní útvar z důvodů ochrany před povodněmi, urbanizace a zemědělství. Průměrný roční průtok měřený ve stanici Rychmanov dosahuje hodnoty 1 m³/s¹⁴. Významnými přítoky Litavy na území MAS je vodní tok Říčka, Milešovický potok, Hranečnický potok, Žlebový potok, Rakovec a přes území protéká ještě potok Dunávka, který se do Litavy vlévá v obci Blučina mimo oblast MAS. Vodních ploch v území není velké množství a celkově zabírají 360,1 ha, což odpovídá necelému 1 % z rozlohy MAS. Celá oblast spadá do povodí řeky Dyje a úmoří Černého moře.

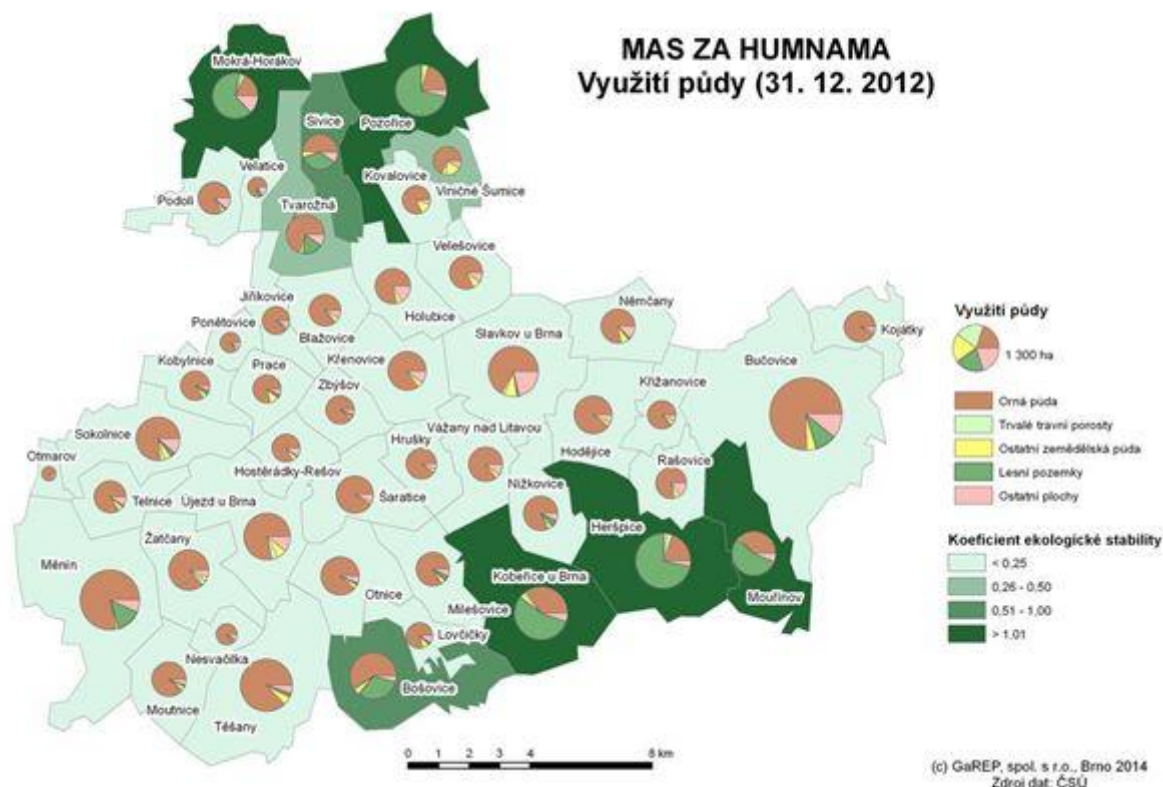
¹⁰ <http://www.geologicke-mapy.cz/>

¹¹ ČHMÚ – průměrný roční úhrn srážek 1961–1990

¹² ČHMÚ – průměrná roční teplota vzduchu za období 1961–1990

¹³ Evžen Quitt – Klimatické oblasti Československa 1971

¹⁴ Evidenční list hlásného profilu č. 382 ČHMÚ

Obr. 17: Využití půdy v MAS Slavkovské bojiště (dříve MAS Za humnama)

Pramen: ČSÚ

Kvalita životního prostředí

Kvalitu životního prostředí velmi negativně ovlivňuje intenzivní zemědělská produkce a s ní spojené negativní vlivy na krajinu. Velkým problémem je degradace půdy v důsledku vodní a větrné eroze. Velké plochy rozorané zeminy mají minimální schopnost odolávat odnosu nejmenších humózních částic. Důsledky zemědělské činnosti se promítají i do kvality místních povrchových a podzemních vod, ve kterých se nacházejí příměsi hnojiv a jiných chemických látek. Právě v důsledku nadměrného obsahu živin dochází v povrchových vodách k eutrofizaci, což znemožňuje život původním vodním organismům. Z pohledu ekologického stavu je kvalita vody v řece Litava dlouhodobě nevyhovující¹⁵.

Ukazatel ekologické stability území dosahuje hodnoty 0,6, což ukazuje na území intenzivně využívané zemědělskou výrobou s oslabenými autoregulačními pochody v ekosystémech. Z tohoto pohledu je situace v území tristní. Navíc většina obcí nedosahuje ani na hodnotu větší než 0,1 což značí o území s maximálním narušením přírodních struktur a kde základní ekologické funkce musí být intenzivně a trvale nahrazovány technickými zásahy. Situace je lepší pouze v obcích ležících na severním a jižním okraji MAS (Mouřínov, Kobeřice u Brna, Mokrý-Horákov, Pozořice, Heršpice).

Kromě zemědělství je dalším významným znečišťovatelem prostředí silniční doprava, benzínová stanice v obci Hodějnice a v obci Sivice Cementárna Mokrý.

Ochrana životního prostředí

Na území MAS se nachází především maloplošná chráněná území a to přírodní rezervace a přírodní památky. Národní přírodní památky jsou v území pouze dvě a to Baračka v obci Bučovice a Jeskyně Pekárna v obci Mokrý-Horákov. Národní přírodní rezervace není v území ani jedna. V území se nachází také větší počet evropsky významných lokalit, jež jsou součástí soustavy Natura 2000. Jedinou obcí, do které zasahuje velkoplošné chráněné území, je obec Mokrý-Horákov, kam zasahuje CHKO Moravský kras. Obecně chráněným územím je Přírodní park Ždánický les. Podrobný přehled je obsažen v datové příloze.

Shrnutí: Kvalita životního prostředí je negativně ovlivněna intenzivní zemědělskou činností. Velké plochy osázené nevhodnými plodinami intenzivně hnojeny, bez remízků, vodních a zatravněných ploch. Zemědělská činnost má negativní vliv na kvalitu vody. Nedostatek vodních a zelených ploch způsobují nedostatek srážek na území, OPR Slavkov a Bučovice jsou uvedeny v seznamu obcí, jejichž správní území je dotčené zvýšenými riziky z mimořádných událostí, způsobených změnou klimatu a haváriemi nebezpečných látek vymezení pro SC 1.3 (IROP) – oblast sucha.

2.1.9 Správa území

Správní příslušnost obcí

Tab. 14: Správní příslušnost obcí MAS Slavkovské bojiště

Obec	Počet částí obce	ORP	POÚ	Stavební úřad	Matrika
Blažovice	1	Šlapanice	Šlapanice	Městský úřad Šlapanice	Městský úřad Šlapanice
Bošovice	1	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna	Obecní úřad Otnice
Bučovice	5	Bučovice	Bučovice	Městský úřad Bučovice	Městský úřad Bučovice
Heršpice	1	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna
Hodějvice	1	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna
Holubice	1	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna
Hostěrádky-Rešov	1	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna	Obecní úřad Šaratice
Hrušky	1	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna	Obecní úřad Křenovice
Jiřkovice	1	Šlapanice	Šlapanice	Městský úřad Šlapanice	Městský úřad Šlapanice
Kobeřice u Brna	1	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna
Kobylnice	1	Šlapanice	Šlapanice	Městský úřad Šlapanice	Městský úřad Šlapanice
Kojátky	2	Bučovice	Bučovice	Městský úřad Bučovice	Městský úřad Bučovice
Kovalovice	1	Šlapanice	Šlapanice	Úřad městyse Pozoří	Úřad městyse Pozoří
Křenovice	1	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna	Obecní úřad Křenovice
Křižanovice	1	Bučovice	Bučovice	Městský úřad Bučovice	Městský úřad Bučovice
Lovčičky	1	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna	Obecní úřad Otnice
Měnin	1	Židlochovice	Židlochovice	Obecní úřad Sokolnice	Obecní úřad Blučina
Milešovice	1	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna	Obecní úřad Otnice
Mokrý-Horákov	2	Šlapanice	Šlapanice	Úřad městyse Pozoří	Obecní úřad Tvarožná
Mouřínov	1	Bučovice	Bučovice	Městský úřad Bučovice	Městský úřad Bučovice
Moutnice	1	Židlochovice	Židlochovice	Obecní úřad Sokolnice	Obecní úřad Těšany
Němčany	1	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna
Nesvačilka	1	Židlochovice	Židlochovice	Obecní úřad Sokolnice	Obecní úřad Těšany

Nížkovice	1	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna
Otmarov	1	Židlochovice	Židlochovice	Městský přad Rajhrad	Městský přad Rajhrad
Otnice	1	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna	Obecní úřad Otnice
Podolí	1	Šlapanice	Šlapanice	Městský úřad Šlapanice	Městský úřad Šlapanice
Ponětovice	1	Šlapanice	Šlapanice	Městský úřad Šlapanice	Městský úřad Šlapanice
Pozořice	1	Šlapanice	Šlapanice	Úřad městyse Pozořice	Úřad městyse Pozořice
Prace	1	Šlapanice	Šlapanice	Městský úřad Šlapanice	Městský úřad Šlapanice
Rašovice	1	Bučovice	Bučovice	Městský úřad Bučovice	Městský úřad Bučovice
Sivice	1	Šlapanice	Šlapanice	Úřad městyse Pozořice	Úřad městyse Pozořice
Slavkov u Brna	1	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna
Sokolnice	1	Šlapanice	Šlapanice	Obecní úřad Sokolnice	Obecní úřad Sokolnice
Šaratice	1	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna	Obecní úřad Šaratice
Telnice	1	Šlapanice	Šlapanice	Obecní úřad Sokolnice	Obecní úřad Sokolnice
Těšany	1	Židlochovice	Židlochovice	Obecní úřad Sokolnice	Obecní úřad Těšany
Tvarožná	1	Šlapanice	Šlapanice	Úřad městyse Pozořice	Obecní úřad Tvarožná
Újezd u Brna	1	Šlapanice	Šlapanice	Obecní úřad Sokolnice	Městský úřad Újezd u Brna
Vážany nad Litavou	1	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna
Velatice	1	Šlapanice	Šlapanice	Úřad městyse Pozořice	Obecní úřad Tvarožná
Velešovice	1	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna
Viničné Šumice	1	Šlapanice	Šlapanice	Úřad městyse Pozořice	Úřad městyse Pozořice
Zbýšov	1	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Městský úřad Slavkov u Brna	Obecní úřad Šaratice
Žatčany	1	Židlochovice	Židlochovice	Obecní úřad Sokolnice	Obecní úřad Těšany

Pramen: www.iur.cz

Koordinace a řízení rozvoje

Využití rozvojového potenciálu území je do určité míry spojeno se schopností využívat vhodné rozvojové nástroje a s mírou koordinace rozvojových aktivit v území. Klíčovým nástrojem jsou rozvojové koncepce obcí. MAS Slavkovské bojiště v letech 2014-2015 přispěla ke vzniku nových koncepčních dokumentů 26 obcí z území MAS. Některé další obce, které se do zpracování PRO nezapojily, mají rozvojové dokumenty staršího data. Jejich obsah a způsob využívání je však velmi rozdílný. V řadě případů jde o relativně stručné soupisy plánovaných projektů a aktivit.

Tab. 15: Koncepční dokumenty obcí na území MAS Slavkovské bojiště

Název obce	Název dokumentu (rok zpracování/poslední aktualizace)
Blažovice	Program obnovy vesnice (1993)
Bošovice	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Heršpice	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Hodějovice	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Holubice	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Hostěrádky-Rešov	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Hrušky	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Jiříkovice	Program obnovy venkova – obnova vesnice 2004 – 2007
Kobylnice	Nový program rozvoje obce 2014-2020

Název obce	Název dokumentu (rok zpracování/poslední aktualizace)
Kojátky	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Kovalovice	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Křenovice	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Křižanovice	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Lovčičky	Program obnovy vesnice (1996)
Měnin	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Mokrá-Horákov	Místní program obnovy vesnice do roku 2020
Němčany	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Nížkovice	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Otmarov	Strategie rozvoje obce (2013)
Otnice	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Podolí	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Pozořice	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Prace	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Sivice	Program obnovy venkova, obnova vesnice Sivice (2004)
Slavkov u Brna	Program rozvoje města (každoroční aktualizace)
Sokolnice	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Šaratice	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Telnice	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Těšany	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Tvarožná	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Újezd u Brna	Strategický rozvojový plán města (2005), Koncepce revitalizace krajiny (2005)
Vážany nad Litavou	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Velatice	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Velešovice	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Viničné Šumice	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Zbýšov	Nový program rozvoje obce 2014-2020
Žatčany	Nový program rozvoje obce 2014-2020

Pramen: Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013, doplnění 2014, zpracování GaREP 2014, doplnění 2015, zpracování MAS Slavkovské bojiště 2015.

Ze čtyř svazků obcí působících na území MAS má aktuální rozvojový dokument pouze DSO Ždánický les a Politaví (Strategie rozvoje mikroregionu Ždánický les a Politaví pro období 2014–2020). Strategie rozvoje mikroregionu Cezava je z roku 2002, z roku 2005 je koncepce revitalizace krajiny mikroregionu Cezava „Nová krajina regionu Cezava“.

Stav územního plánování je velmi dobrý. Všechny obce mají či projednávají územní plán. Naprostá většina územních plánů již byla aktualizována dle nového stavebního zákona č. 183/2006 Sb.

Důležitým nástrojem zlepšování stavu krajiny a životního prostředí jsou komplexní pozemkové úpravy (KPÚ). KPÚ má zpracováno 13 obcí (29%) a v dalších 11 obcích (24%) probíhá realizace. V rámci MAS jsou velké rozdíly. Zatímco v části Cezava a Bučovicko má či realizuje KPÚ 4/5 obcí, tak ve Ždánickém lese nemá KPÚ žádná obec. Velká skupina obcí je k realizaci připravena a čeká na zahájení. Podrobnosti ke stavu komplexních pozemkových úprav a územního plánování jsou uvedeny v datové příloze.

Tab. 16: Stav realizace komplexních pozemkových úprav v MAS Slavkovské bojiště

Část MAS	Počet obcí s KPÚ	Počet obcí s probíhajícími KPÚ	Počet obcí bez KPÚ
Cezava	5	3	2
Roketnice	1	1	10
Politaví	3	5	4
Ždánický les	0	2	4
Bučovicko	4	0	1
MAS Slavkovské bojiště	13	11	21

Pramen: Portál eAGRI.cz

Spolupráce v rámci území a vnější vztahy

MAS Slavkovské bojiště sousedí se 5 dalšími místními akčními skupinami (viz obr. 24). Na severu s MAS Moravský kras a MAS Vyškovsko (Společná cesta), na jihu s MAS Podbrněnsko, Hustopečsko a Kyjovské Slovácko v pohybu.

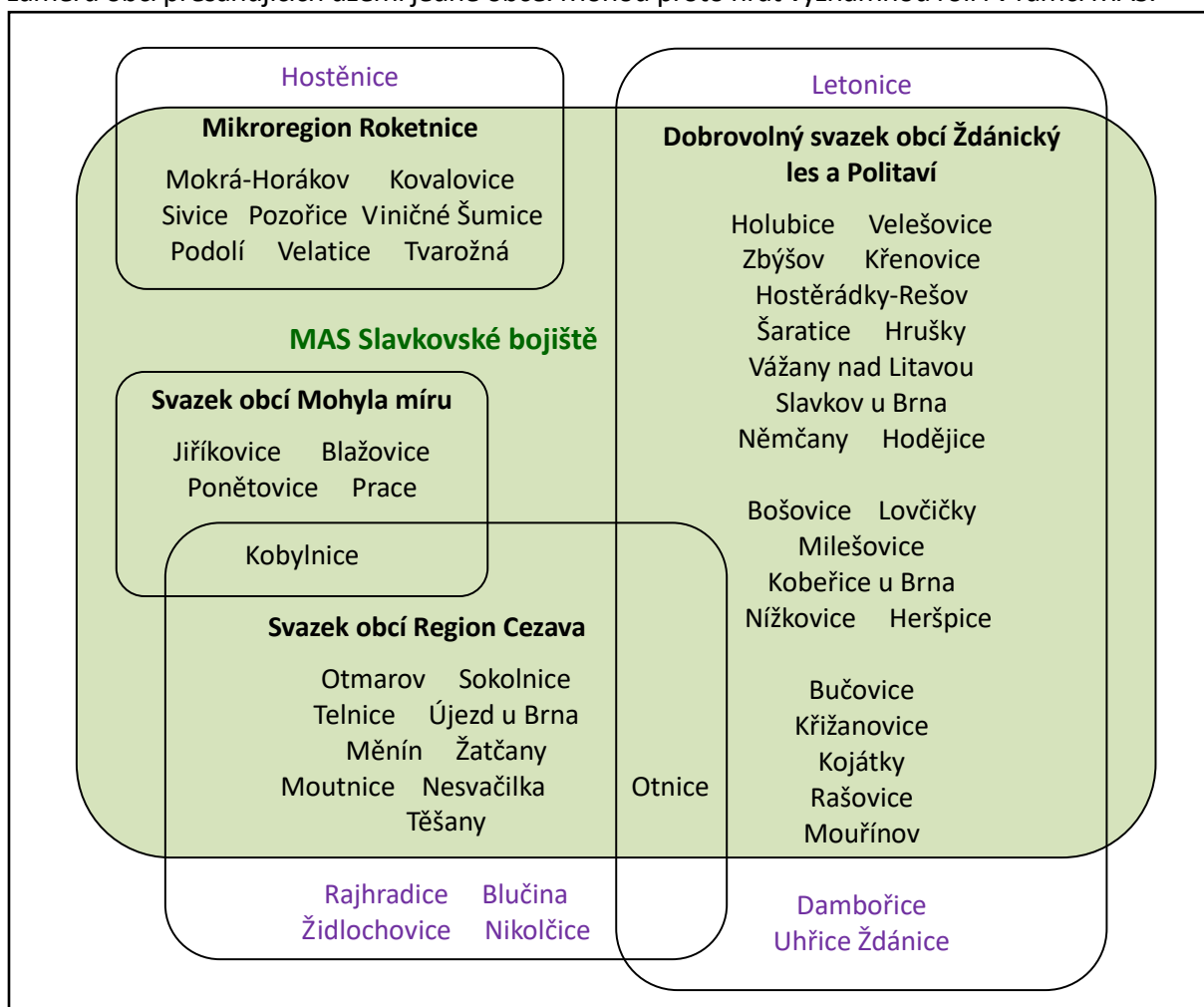
Obr. 24: MAS sousedící s MAS Slavkovské bojiště

Pramen: Tematický atlas Jihomoravského kraje, 2013, 2. vydání.

MAS Slavkovské bojiště navázala spolupráci s MAS Vyškovsko, MAS Strážnicko, MAS Podhorácko při realizaci projektů spolupráce „Mladí hasiči – bezpečná budoucnost“, „S divadlem poznáváme naše regiony“ a „Za tradicí moravského venkova“. S dalšími jihomoravskými MAS byla navázána spolupráce při posledním projektu spolupráce „Transparentní regionální rozvoj na principu metody LEADER“.

Území MAS je z hlediska meziobecní spolupráce rozděleno do čtyř svazků obcí. Některé obce jsou členy více svazků a vždy některá z členských obcí svazků nespadá do území MAS. Schematicky jsou

tyto vztahy znázorněny na obr. 25. Svazky obcí mají klíčovou roli v oblasti realizace rozvojových záměrů obcí přesahujících území jedné obce. Mohou proto hrát významnou roli i v rámci MAS.

Obr. 25: Svazky obcí působící na území MAS Slavkovské bojiště

Specifickým sdružením, které působí na území MAS Slavkovské bojiště je Mohyla míru - Austerlitz o.p.s. se sídlem ve Šlapanicích. Jeho členy je 17 obcí z území MAS, a to: Blažovice, Jiříkovice, Podolí, Ponětovice, Pozořice, Prace, Slavkov u Brna, Sokolnice, Šlapanice, Telnice, Tvarožná, Újezd u Brna, Žatčany, Holubice, Hostěrádky-Rešov, Kobylnice, Kovalovice, Velešovice (18. členem je město Šlapanice). Hlavním cílem tohoto sdružení je od roku 1999, kdy bylo založeno, regionální rozvoj obecně s důrazem na zachování kulturního dědictví v souvislosti s památkovou zónou Slavkovského bojiště a přilehlým územím.

Bezpečnost

Bezpečnost je důležitým faktorem spokojenosti života obyvatel a také základní životní potřebou. V rámci šetření mezi obyvateli MAS byla bezpečnost uvedena jako jedna ze dvou hlavních oblastí, na kterou by se měl zaměřit další rozvoj regionu. Území MAS spadá do 4 obvodních oddělení Policie ČR, a to: Šlapanice, Židlochovice, Slavkov a Bučovice. Největším ohrožením bezpečnosti jsou trestné činy. V oblasti přestupkové hrají největší roli obvykle přestupky dopravní. V níže uvedené tabulce je uveden stav kriminality v roce 2014 ve struktuře dle těchto oddělení.

Tab. 17: Stav kriminality na území MAS Slavkovské bojiště v roce 2014

Obvodní oddělení	Počet trestných činů	z toho počet násilných trestných činů	Index kriminality	Počet objasněných případů	Objasněnost v %
Šlapanice	436	37	141	172	39
Židlochovice	402	19	151,4	167	42
Slavkov	261	16	120,6	135	52
Bučovice	251	22	139,1	141	56

Pramen: www.mapakriminality.cz, 2015

Míra kriminality (počet trestných činů v přepočtu na 10 tis. obyvatel) se v roce 2014 v jednotlivých částech území MAS pohybovala mezi 120,6 v území obvodního oddělení Slavkov u Brna a 151,4 v území Židlochovic (v obvodním oddělení Šlapanice byl o něco vyšší podíl násilných trestných činů). Jde o hodnoty hluboko pod průměrem ČR, který činil 275,3. Míra kriminality v Jihomoravském kraji činila 233,2 (pro srovnání hodnota za územní odbor Městského ředitelství Brno byla 376).

V rámci území MAS zřizují městskou/obecní policii města Slavkov u Brna, Bučovice a Újezd u Brna, dále městys Pozořice a obec Telnice (telnická obecní policie působí i na území obcí Měnín a Žatčany).

Shrnutí kapitoly: Stav územního plánování v území MAS Slavkovské bojiště na dobré úrovni. Územní plán má každá obec, díky zapojení pracovníků MAS bylo v letech 2014-15 zpracováno nebo rozpracováno PRO na území MAS celkem 26 obcím. Díky této aktivitě byla navázána úzká spolupráce nejen s představiteli obcí, ale i veřejností, která se prostřednictvím dotazníkového šetření mohla vyjádřit k problémům v obci. MAS Slavkovské bojiště tak získala informace důležité pro aktualizaci vlastní strategie¹⁶.

Díky projektu Svazu měst a obcí „Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR na území ORP“ byl vytvořen prostor pro vznik manažerských pozic v jednotlivých svazcích, který povede ke kvalitnější spolupráci na celém území MAS Slavkovské bojiště.

Spolupráce MAS Slavkovské bojiště s ostatními MAS byla aktivně navázána díky projektům spolupráce, ale také účastí pracovníků MAS při jednání na krajské nebo celorepublikové úrovni MAS.

2.2 NÁZORY AKTÉRŮ NA STAV ÚZEMÍ

2.2.1 Názory obyvatel

Šetření obyvatel se zúčastnilo celkem 429 respondentů ze 40 obcí MAS. Nejvíce respondentů odpovídalo v Telnici (64) a Křenovicích (52). V pěti obcích odpověděl vždy jen jeden obyvatel, obyvatelé dalších pěti obcí se šetření nezúčastnili vůbec.

Zastoupení žen a mužů bylo mezi respondenty vyrovnané. Z hlediska věku výrazně převažovaly osoby v kategorii 25–49 let (dvě třetiny respondentů), následují osoby ve věku

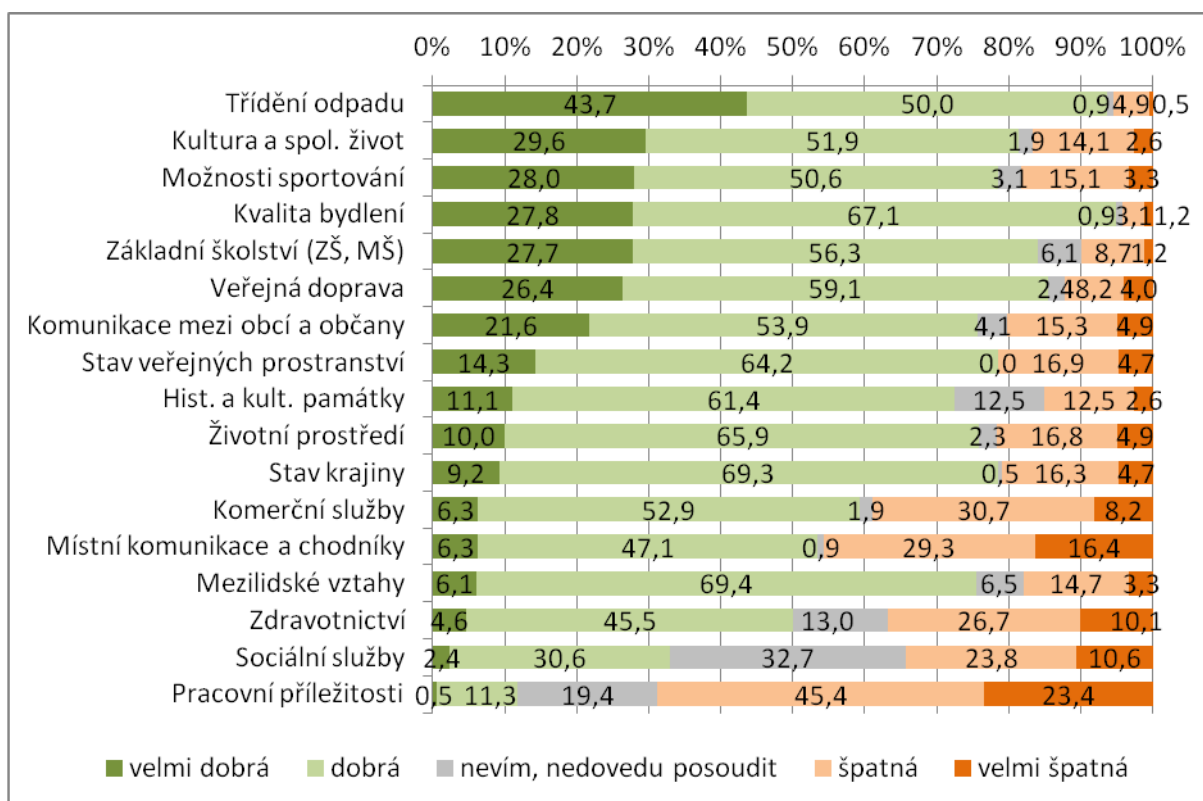
¹⁶ Programy rozvoje obcí 2015-2020 na území MAS Slavkovské bojiště, zpracování MAS Slavkovské bojiště, 2015, www.obcepro.cz

50–64 let (20,7 % respondentů). Mladší a starší osoby se šetření zúčastnily spíše okrajově. Tři čtvrtiny respondentů pocházejí přímo z regionu MAS Slavkovské bojiště, pouze čtvrtina je odjinud. Mezi respondenty převažovaly spíše vzdělanější osoby – se středoškolským (45,2 %) nebo vysokoškolským (41,3 %) vzděláním; podíl osob se základním vzděláním a vyučených byl nízký (13,5 %). Dvě třetiny respondentů tvořili zaměstnanci, další kategorie ekonomické aktivity byly vždy zastoupeny jen relativně málo. Polovina respondentů pracuje nebo studuje mimo region MAS, v regionu MAS mimo domovskou obec pracuje či studuje 13,3 % respondentů, přímo v místě bydliště pracuje či studuje pětina respondentů.

Co se týče jednotlivých **oblastí života v obci**, jsou respondenti nejvíce spokojeni s kvalitou bydlení (94,8 % respondentů považuje situaci za velmi dobrou nebo dobrou) a s možnostmi třídění odpadu (93,7 %). U třídění odpadu byl ze všech oblastí zaznamenán nejvyšší podíl osob hodnotících situaci jako velmi dobrou (43,7 %). Značná spokojenost je i s veřejnou dopravou (85,4 %), základním školstvím (84,0 %) a kulturou a společenským životem (81,5 %).

Výrazně nespokojeni jsou respondenti s nabídkou pracovních příležitostí (situaci považuje za špatnou či velmi špatnou 68,8 % respondentů). Dále jsou nespokojeni také se stavem místních komunikací a chodníků (45,7 %), nabídkou komerčních služeb (38,9 %), zajištěním zdravotní péče (36,9 %) a sociálních služeb (34,4 %).

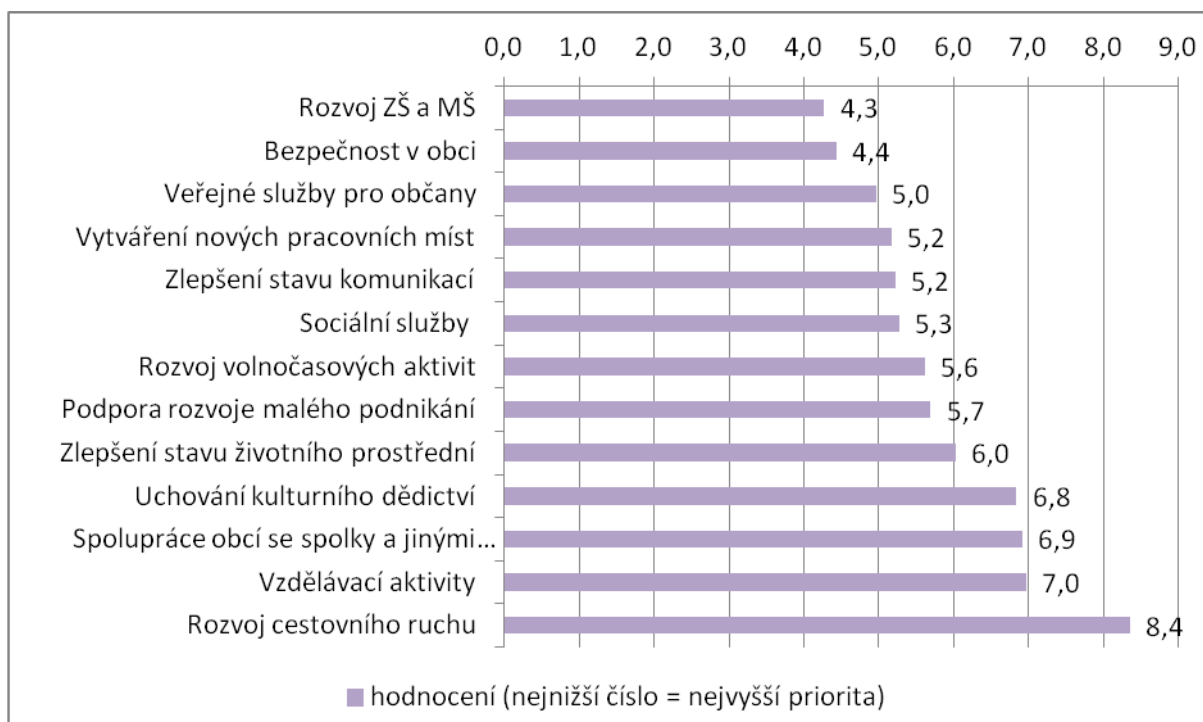
K oblasti sociálních služeb a k pracovním příležitostem se navíc značná část respondentů nedovedla vyjádřit (k sociálním službám 32,7 %, k pracovním příležitostem 19,4 %).

Obr. 26: Hodnocení stavu vybraných charakteristik v obcích MAS Slavkovské bojiště (dříve MAS Za humnami)

Pramen: Dotazníkové šetření obyvatel v obcích MAS Za humnami, 2013.

Při dalším rozvoji regionu by měl být podle názoru respondentů **největší důraz** kladen na rozvoj základních a mateřských škol a na zvyšování bezpečnosti v obci. Dalšími významnými oblastmi jsou veřejné služby pro občany, nová pracovní místa, zlepšení stavu komunikací a sociální služby. Ze spektra nabízených oblastí jsou pro respondenty nejméně důležité cestovní ruch, vzdělávací aktivity, spolupráce obcí s neziskovými organizacemi a uchování kulturního dědictví.

Obr. 27: Oblasti, na které by v obcích MAS Slavkovské bojiště (dříve MAS Za humnama) měl být kladen největší důraz

Pramen: Dotazníkové šetření obyvatel v obcích MAS Za humnama, 2013.

Pozn.: Nejmenší číslo značí nejvyšší prioritu.

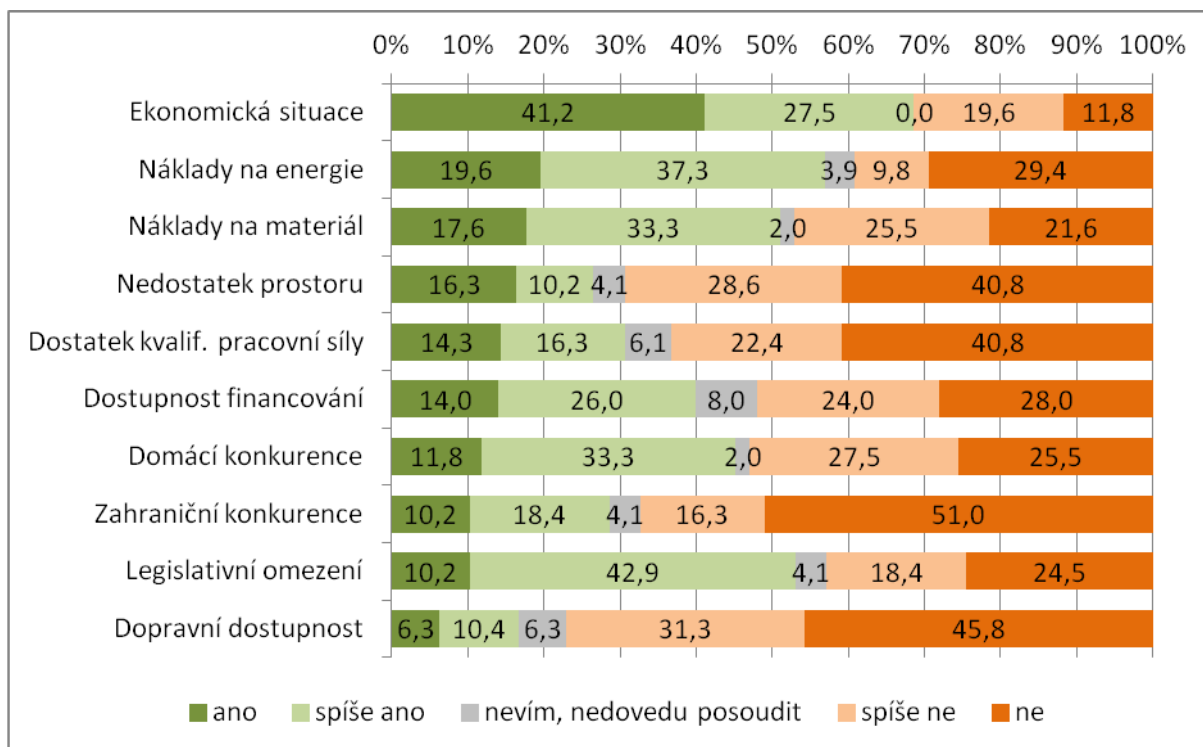
2.2.2 Názory podnikatelů

Šetření podnikatelských subjektů se zúčastnilo celkem 53 respondentů. Tři čtvrtiny z nich byly podnikající fyzické osoby, čtvrtinu tvořily právnické osoby. Zhruba čtvrtina subjektů se věnuje obchodu a službám (28,3 %, tj. 15 respondentů), a také zpracovatelskému průmyslu či řemeslné výrobě (22,6 %, tj. 12 respondentů). Ze sektoru zemědělství, lesnictví a myslivosti pocházelo 8 respondentů (15,1 %); polovina z nich se však současně věnuje i jiné činnosti (obchodu a službám nebo dopravě). Jiné typy činností byly jen málo četné.

Dotázané subjekty mají průměrně cca 8 zaměstnanců, ale téměř polovinu respondentů (45,3 %) tvoří podniky bez zaměstnanců. Tři podniky se řadí do kategorie 50–99 zaměstnanců, další tři podniky jsou v kategorii 20–49 zaměstnanců; zbytek tvořily menší podniky (do 20 zaměstnanců). V nejbližším roce předpokládaly dvě třetiny podniků (35) setrvalý stav počtu zaměstnanců, s nárůstem počítalo 9 respondentů a s poklesem 7 respondentů.

Největší **překážkou rozvoje podniků** je podle názorů respondentů ekonomická situace (ano či spíše ano odpovědělo celkem 68,6 % respondentů; za překážku ji jednoznačně považuje 41,2 % respondentů /odpověď ano/). Dalšími významnými překážkami, které trápí více než

polovinu respondentů, jsou vysoké náklady na energie (56,9 %), legislativní omezení (53,1 %) a vysoké náklady na materiál (51,0 %). Naopak nejmenším problémem je dopravní dostupnost, která trápí pouze 16,7 % respondentů.

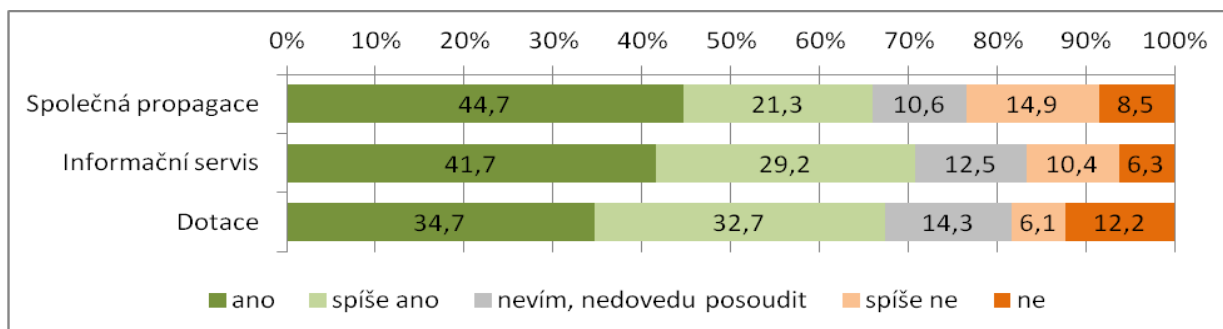
Obr. 28: Hlavní překážky rozvoje podniků v MAS Slavkovské bojiště (dříve Za humnama)

Pramen: Dotazníkové šetření podnikatelů v obcích MAS Za humnama, 2013.

Danou obec jako **místo pro podnikání** hodnotí respondenti převážně pozitivně. Pro 68,0 % respondentů je vyhovující či dobrá, pro dalších 16,0 % dokonce výborná. Za špatnou považuje situaci 16,0 % respondentů.

Na období 2014–2020 plánují respondenti zejména zavést nové produkty či služby (50,9 %), zlepšit propagaci a marketing (47,2 %), rozšířit a modernizovat technologické vybavení (45,3 %), rozšířit či modernizovat budovu provozovny nebo sídla (41,5 %). Navazování spolupráce s dalšími partnery a rozšiřování činnosti do dalších obcí respondenti plánují již méně.

Podnikání respondentů by **MAS mohla podpořit** různými typy činností – propagací, poskytováním informací i dotacemi. Všechny tři typy činností byly uváděny v obdobné míře, nepochybně převažuje informační servis, relativně nejméně byly uváděny dotace.

Obr. 29: Vhodné způsoby podpory podniků ze strany MAS Slavkovské bojiště (dříve MAS Za humnama)

Pramen: Dotazníkové šetření podnikatelů v obcích MAS Za humnami, 2013.

Dotační podporu z MAS by využily tři čtvrtiny respondentů, zájem o ně nemá pouze čtvrtina z nich. Vyšší zájem byl zaznamenán u větších podniků – v kategorii nad 20 zaměstnanců mají zájem všichni.

2.2.3 Názory neziskových organizací

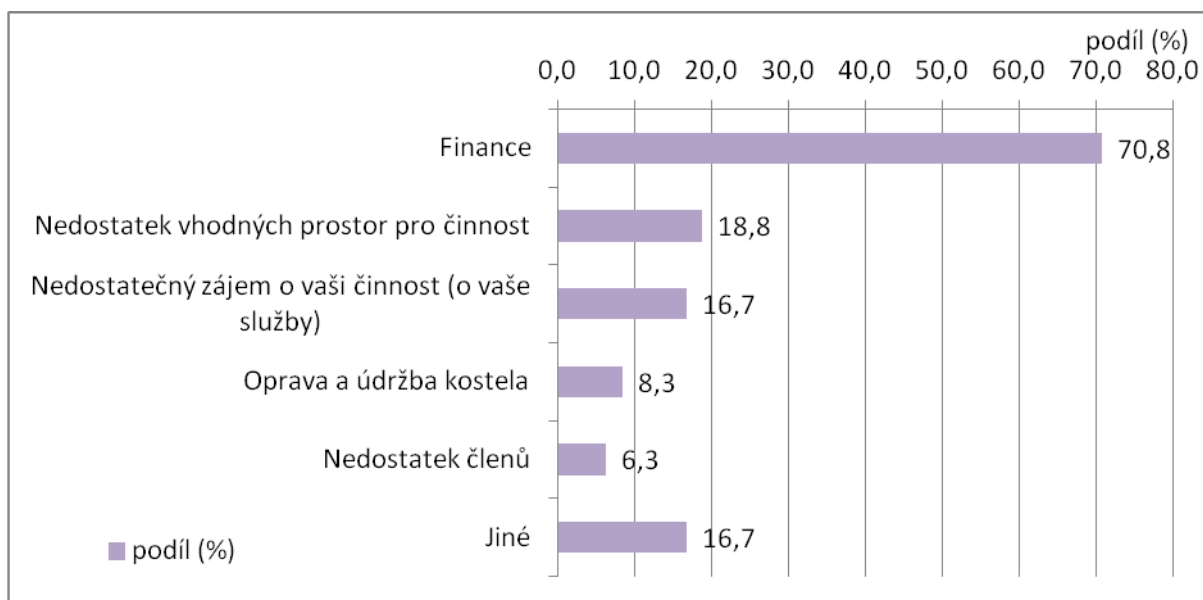
Šetření neziskových organizací se zúčastnilo celkem 48 respondentů. Tři čtvrtiny respondentů tvořila občanská sdružení¹⁷ či spolky, jiné právní formy se vyskytovaly jen zřídka.

Počet členů neziskových organizací, které se zúčastnily šetření, velmi silně kolísá, pohybuje se od 3 do 820. Děti do 18 let tvoří průměrně čtvrtinu členů, i tento podíl se však výrazně liší – u dvou sdružení jsou členy pouze děti do 18 let, u jednoho tvoří téměř všechny členy, ale u 11 sdružení nejsou členy vůbec. U poloviny respondentů je počet členů stabilní (25 organizací), u třetiny roste (17) a pouze u desetiny organizací klesá (5).

Působnost respondentů je převážně místní (60,4 %); na regionální úrovni působí 27,1 % respondentů a na celostátní úrovni pouze 12,5 %.

Oblastí působení respondentů jsou zejména děti a mládež (31,3 % respondentů) a zájmové spolky (29,2 %). Relativně častými oblastmi jsou i kultura a umění (22,9 %), sport (22,9 %) a vzdělávání (16,7 %). **Cílovou skupinou** je nejčastěji široká veřejnost (u 52,1 % respondentů). Dále bývají cílovými skupinami rodiče s dětmi (37,5 %) a dospělí (31,3 %), již méně děti a mládež (25,0 %) a senioři (18,8 %).

Hlavním **problémem**, s nímž se neziskové organizace potýkají, je nedostatek financí (70,8 % respondentů). Jiné problémy je trápí nepoměrně méně – např. nedostatek vhodných prostor pro činnost (18,8 %), nedostatečný zájem o činnost či služby neziskové organizace (16,7 %) atd.

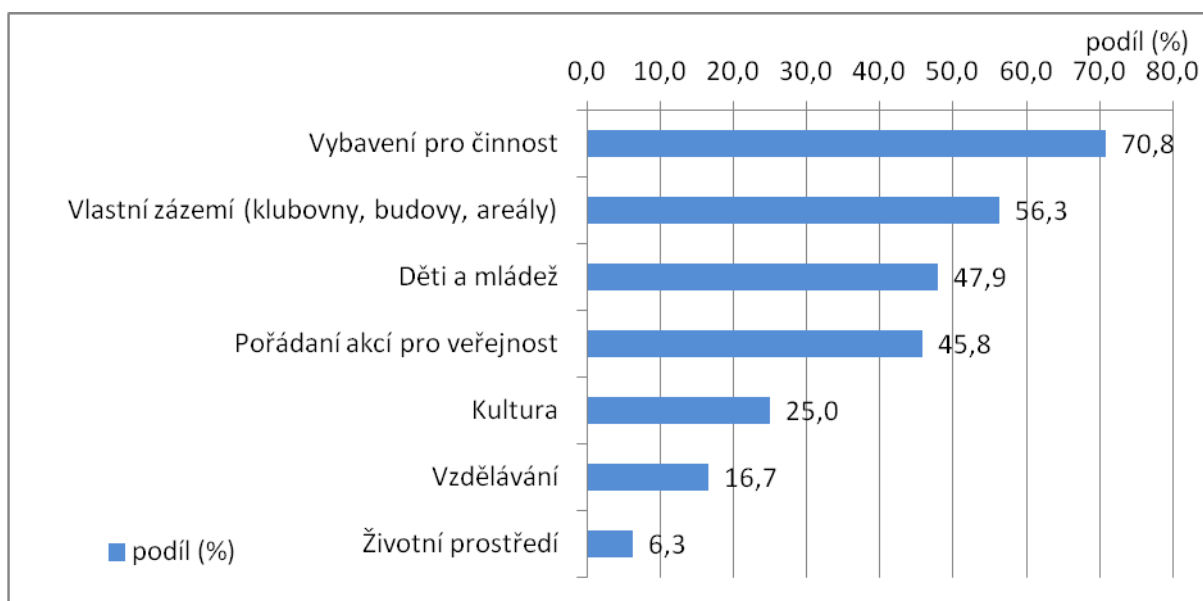
Obr. 30: Hlavní problémy neziskových organizací v MAS Slavkovské bojiště (dříve Za humnami)

Pramen: Dotazníkové šetření neziskových organizací v obcích MAS Za humnami, 2013.

¹⁷

Šetření proběhlo v roce 2013, kdy ještě občanská sdružení jako právní forma existovala.

V minulosti již čerpaly nějaké **dotace** téměř dvě třetiny respondentů. Nejčastěji se jednalo o dotační programy Jihomoravského kraje (37,5 %) nebo různých ministerstev (22,9 %). Evropské fondy, příspěvky různých nadací nebo obecní zdroje byly využívány vždy jen v několika málo případech.

Obr. 31: Vhodné způsoby dotační podpory neziskových organizací ze strany MAS Slavkovské bojiště (dříve MAS Za humnama)

Pramen: Dotazníkové šetření neziskových organizací v obcích MAS Za humnama, 2013.

Prakticky všichni respondenti (až na dva) by uvítali **dotační podporu** pro svou činnost. Ta by měla směřovat zejména do zlepšení vybavení pro činnost organizací (70,8 % respondentů), do zkvalitnění zázemí (tj. budov, kluboven, areálů – 56,3 %), na podporu dětí a mládeže (47,9 %) nebo na pořádání akcí pro veřejnost. Již méně by respondenti podporu věnovali na oblast kultury, vzdělávání či životního prostředí. Je však pravděpodobné, že toto rozložení odpovědí souvisí s oblastmi činnosti, kterým se respondenti věnují, a neodráží tak objektivní názory na vhodné investice.

2.4 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza, která identifikuje vnitřní silné a slabé stránky území a vnější příležitosti a hrozby. Návrh SWOT analýzy byl zpracován na základě poznatků socioekonomické analýzy a dotazníkových šetření mezi jednotlivými skupinami aktérů v regionu a se zohledněním podnětů zaznamenaných na „kulatých stolech“ uskutečněných v roce 2013.

S – silné stránky	
Lidské zdroje a podmínky pro život obyvatel	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Celistvé území s řadou vnitřních vazeb ❖ Růst počtu obyvatel ❖ Kladný přirozený přírůstek ❖ Příznivá věková struktura ❖ Nárůst vzdělanosti ❖ Poměrně nízká míra kriminality ❖ Bohatá spolková činnost ❖ Velké množství kulturních a společenských akcí ❖ Relativně dobrá vybavenost v oblasti školství ❖ Poměrně kvalitní vybavenost obcí základními komerčními službami ❖ Relativně nízký podíl neobydlených domů
Hospodářství a infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Relativně dobrá vybavenost technickou infrastrukturou ❖ Dobrá dopravní poloha a napojení na páteřní dopravní síť ❖ Dobrá dopravní obslužnost na většině území MAS ❖ Relativně nízká míra nezaměstnanosti v celé MAS (nižší než průměr kraje, ale značné rozdíly mezi obcemi) ❖ Mezinárodně významná turistická atraktivita Slavkovského bojiště ❖ Rekreační potenciál Ždánického lesa ❖ Potenciál rozvoje malých a drobných výrobců a zemědělců
Životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Přírodní park Ždánický les ❖ Vysoký podíl lesů v severní části MAS a ve Ždánickém lese ❖ Vysoký podíl obcí s realizovanými komplexními pozemkovými úpravami v části Cezava, Politaví a Bučovicko

W – slabé stránky	
Lidské zdroje a podmínky pro život obyvatel	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Stárnutí obyvatel na Bučovicku ❖ Stále podprůměrná úroveň vzdělanosti ve srovnání s krajem i ČR ❖ Často problematické mezilidské vztahy – pasivita, nezájem, vyhoření aktivních lidí, noví obyvatelé ze satelitů x místní starousedlíci ❖ Řada specifických problémů s fungováním MŠ a ZŠ (stav budov,

W – slabé stránky	
	<p>nenaplněné kapacity, chybí jesle)</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Nedostatečné zajištění zdravotní péče v menších obcích ❖ Nedostatečné pokrytí sociálními službami, malé povědomí občanů o sociálních službách ❖ Malá kapacita pečovatelských domů, chybí penziony pro seniory, startovací byty ❖ Nedostatek pozemků pro výstavbu rodinných domů ❖ Vysoký podíl osob vyjíždějících z obcí za prací ❖ Vysoká nezaměstnanost na Bučovicku ❖ Vysoký podíl nezaměstnaných uchazečů ve věku nad 50 let ❖ Vysoký podíl nezaměstnaných absolventů ❖ Nedostatečné využívání koncepčních dokumentů na obecní úrovni
Hospodářství a infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Řada silnic II. a III. třídy je nevyhovujícím či havarijním stavu ❖ Vysoká intenzita dopravy ❖ Špatný stav místních komunikací, chybí polní cesty, cyklostezky ❖ Špatný stav vlakových nástupišť ❖ Hluk a prašnost spojená s dálnicí D.1 a letištěm ❖ Nedostatečný počet pracovních míst na území MAS ❖ Nízký počet volných pracovních míst ❖ Nízká podnikatelská aktivita ❖ Cestovní ruch není příliš rozvinutý ❖ Žádné TIC v území není certifikováno dle jednotné klasifikace turistických informačních center ČR. ❖ Slabě rozvinuté formy venkovského cestovního ruchu (agroturistika, ekoturistika...)
Životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Zemědělsky intenzivně využívané území (Cezava, Roketnice, Politaví) ❖ Nepromyšlenost nové výstavby, zastavování orné půdy ❖ Problémy stavu krajiny – záplavy, monokulturní pěstování rostlin, černé skládky, brownfieldy, chybí remízky, biokoridory, větrolamy ❖ Degradace půdy v důsledku vodní a větrné eroze

O – příležitosti	
Lidské zdroje a podmínky pro život obyvatel	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Nabídka dotačních prostředků z národní a zejména z evropské úrovně v období 2014–2020 ❖ Podpora prorodinné politiky ❖ Podpora veřejně prospěšných prací ze strany státu

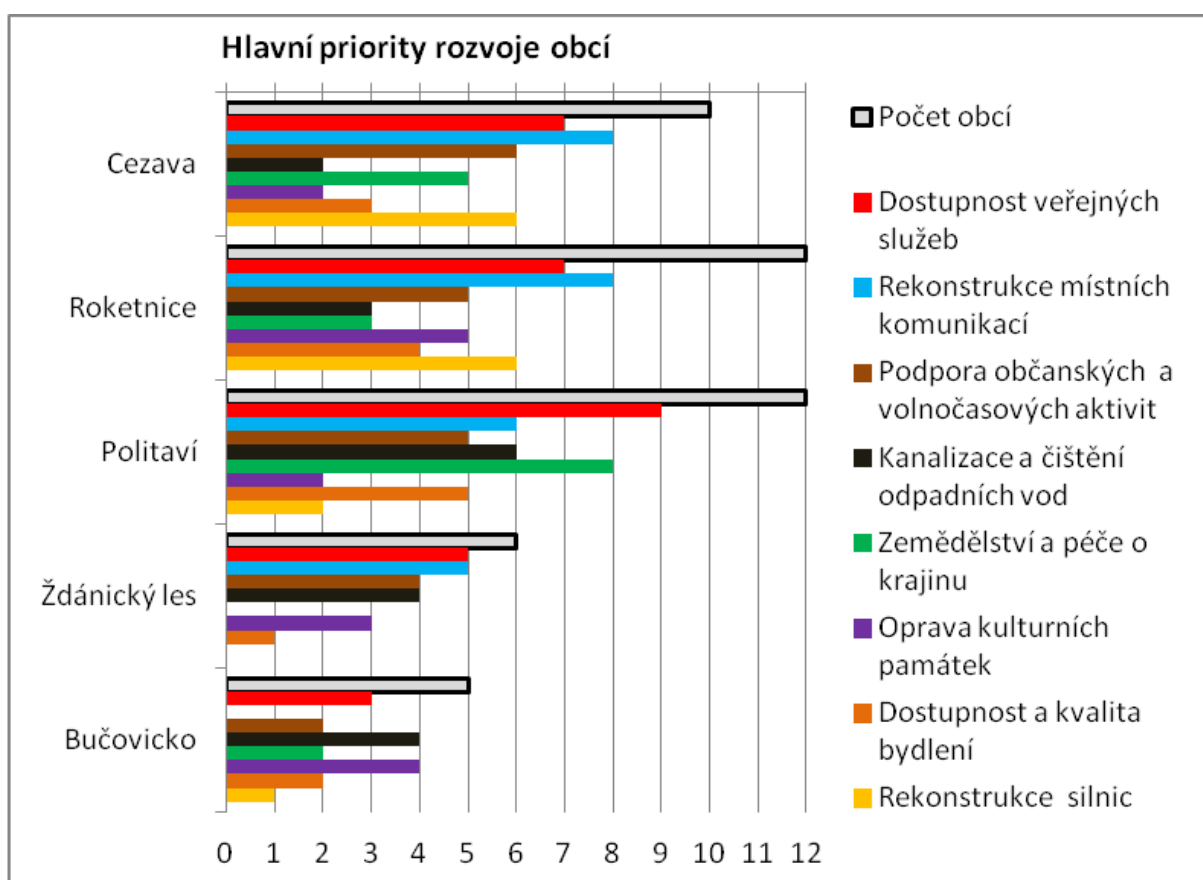
Hospodářství a infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Podpora rozvoje sociálního podnikání ❖ Zvýšení podpory místních produktů ❖ Podpora malých výrobců a zemědělců ❖ Zájem podnikatelů o využití brownfields ❖ Užší spolupráce při rozvoji cestovního ruchu ve vazbě na Moravský kras (rozmělnění koncentrované návštěvnosti i do jeho zázemí) ❖ Zvýšení zájmu obyvatel města Brna o rekreaci na území MAS
Životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Zvýšená alokace prostředků na realizaci plánů společných zařízení po komplexních pozemkových úprav ❖ Využívání alternativních zdrojů energie ❖ Zlepšení systému odpadového hospodářství

T – hrozby	
Lidské zdroje a podmínky pro život obyvatel	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Rušení úřadů v malých obcích ❖ Problémy systému financování neziskových organizací
Hospodářství a infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Konkurence Brna pro místní podnikatele ❖ Omezení dopravních spojů v rámci IDS JMK ❖ Nárůst dopravního zatížení tranzitní dopravou
Životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Druhotné znečišťování z Brna ❖ Nárůst cen energií a dopady ovzduší v důsledku topení nevhodným druhem paliva

2.5 ANALÝZA PROBLÉMŮ A POTŘEB

V analýze problémů a potřeb jsou soustředěna témata, problémy i konkrétních potřeby, které je v území třeba řešit (i když to třeba MAS či místní aktéři nejsou schopni řešit, nechtějí řešit, nebo to není v jejich kompetenci). Vychází ze socioekonomické analýzy, z výsledků dotazníkových šetření obyvatel, podnikatelů i neziskových organizací, z diskuzí zástupců MAS a různých aktérů v území MAS.

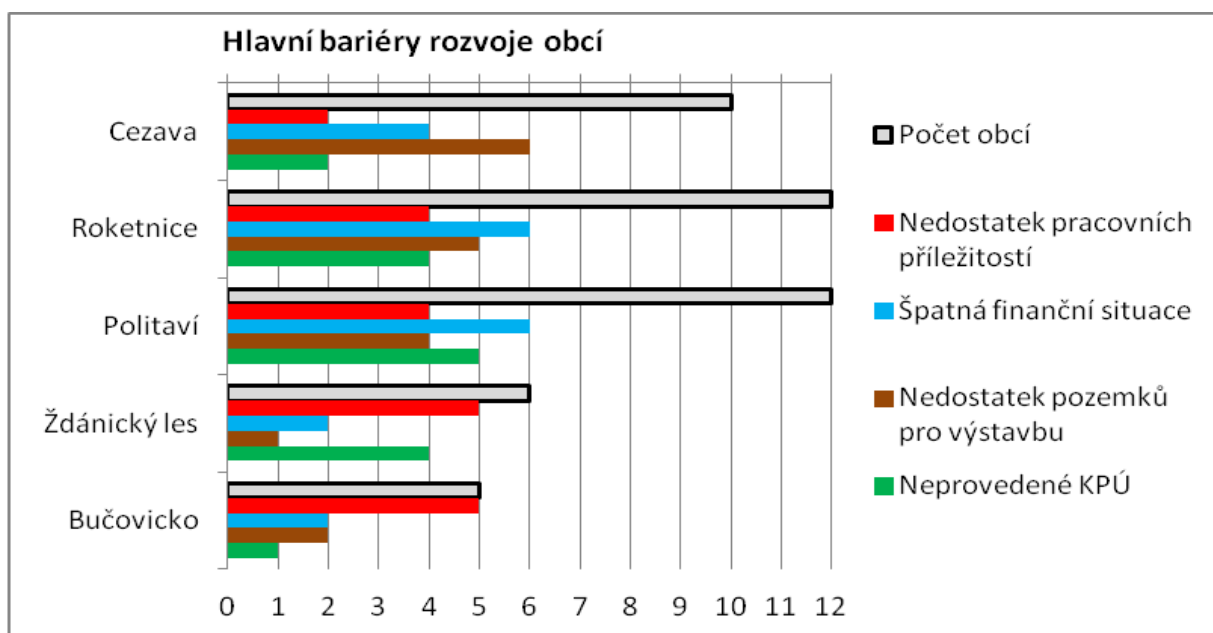
Analýza problémů je důležitým syntetickým podkladem pro strategickou část Strategická část z ní vychází a volí témata/problémy, které jsou subjekty z území MAS ochotny a schopny řešit v období 2014–2020.

Obr. 32: Priority rozvoje obcí v jednotlivých částech MAS Slavkovské bojiště dle názorů představitelů obcí

Pramen: Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013, doplnění 2014, zpracování GaREP 2014.

Představitelé obcí jako hlavní rozvojovou prioritu vidí zajištění dostupnosti a kvality veřejných služeb. Dále potom rekonstrukci či opravu místních komunikací a podporu občanských a volnočasových aktivit. V částech MAS s intenzivním zemědělstvím je kladem silný důraz na péči o krajinu. Ve výše uvedené tabulce bylo v roce 2014 prioritou pro obce na Bučovicku vybudování kanalizace a čištění odpadních vod, což se během roku 2015 zrealizovalo, viz Tabulka č. 10. Problémem zůstává stav kulturních památek, především zámku v Bučovicích.

Obr. 33: Bariéry rozvoje obcí v jednotlivých částech MAS Slavkovské bojiště dle názorů představitelů obcí

Pramen: Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013, doplnění 2014, zpracování GaREP 2014.

Představitelé obcí jako hlavní rozvojové bariéry vidí nedostatek pracovní příležitostí a nedostatek pozemků pro výstavbu. Silně vnímají význam komplexních pozemkových úprav a potřebu jejich realizace. Jako významnou bariéru označili i špatnou finanční situaci obce.

Hlavní problémy vyplývající ze socioekonomické analýzy:

Problémy	Potřeby
Řešení problémů s fungováním MŠ a ZŠ (stav budov, nedostatečná kapacita, chybí jesle)	Navýšit kapacitu MŠ formou dostavby, podporou vzniku jeslí, firemních mateřských školek, dětských skupin, zkvalitnit výuku na ZŠ dostavbou odborných učeben
Nedostatečné pokrytí sociálními službami, malé povědomí občanů o sociálních službách, chybějící lékařské ordinace v obcích	Zvýšit dostupnost sociálních služeb podporou poskytovatelů sociálních služeb, podpořit komunitní plánování sociálních služeb v ORP
Nedostatek pozemků pro výstavbu rodinných domů	Změna územního plánu, směna pozemků při KPÚ, využití volných prostor v zástavbě
Nevyhovující či havarijní stav řady silnic II. a III. třídy	Využití dotačních titulů obcemi pro úpravu silnic ve své správě
Nedostatečný počet pracovních míst na území MAS	Podpořit místní podnikatele a zemědělce
Vysoká nezaměstnanost na Bučovicku, vysoký podíl nezaměstnaných uchazečů ve věku nad 50 let	Rozšířit síť sociálního podnikání
Cestovní ruch není příliš rozvinutý	Posílit fungování regionálního turistického centra, vytvořit nové produkty cestovního ruchu, podpořit výstavbu cyklostezek, lepší propagace regionu, podpora agroturistiky
Stav krajiny a degradace půdy v důsledku vodní a	Úprava krajiny po KPÚ, vytvořit krajinotvorné studie

větrné eroze	
Nedostatečné využívání koncepčních dokumentů na obecní úrovni	Podpora vytvoření koncepčních dokumentů obcí ze strany MAS využitím aplikace OBCE PRO
Nízká podnikatelská aktivita	Podpořit místní podniky a rozšířit síť sociálního podnikání, využití volných ploch nebo obecních prostor pro podnikání, využití brownfieldů, podpora místních zemědělců

Z diskuze občanů a dalších aktérů na 13 kulatých stolech v jednotlivých částech MAS vyplynuly následující problémy:

Problémy	Potřeby
Špatné mezilidské vztahy – pasivita, nezájem, vyhoření aktivních lidí, noví obyvatelé ze satelitů x místní starousedlíci	Podpora kulturních, společenských a sportovních aktivit pro občany ze strany obcí, podpora meziobecních aktivit, podpora spolkové činnosti
Malá kapacita pečovatelských domů, chybí penziony pro seniory, startovací byty	Vytvořit síť nízkonákladového bydlení, navýšit kapacitu terénních a ambulantních služeb, vytvořit pobytové kapacity pro seniory
Malé možnosti kulturního vyžití, nedostatečné možnosti aktivit pro děti	Rozšíření nebo výstavba nových kulturních zařízení, hřišť v obcích, podpora volnočasových aktivit pro děti při ZŠ, ZUŠ nebo DDM
Nedostatek obecních prostor, špatný stav obecních budov	Zlepšení stavu obecních budov využitím národních dotačních titulů, hledání nových možností využití obecních budov
Nedostatečné služby v obcích – fungování ZŠ, více míst v MŠ, lékaři, pošta, bankomaty, čerpací stanice; málo restaurací, možností ubytování	Navýšit kapacitu MŠ formou dostavby, podporou vzniku jeslí, firemních mateřských školek, dětských skupin, zkvalitnit výuku na ZŠ dostavbou odborných učeben, podpořit místní podniky a rozšířit síť sociálního podnikání
Nedostatek stavebních parcel pro výstavbu rodinných domů, neochota lidí uvolnit pozemky k bydlení	Změna územního plánu, směna pozemků při KPÚ, využití volných prostor v zástavbě
Hluk a prašnost spojená s dálnicí D1 a letištěm	Výstavba protihlukových stěn ve spolupráci s nadřízenými orgány
Špatný stav komunikací, chybí polní cesty, cyklostezky	Úprava krajiny po KPÚ, výstavba cyklostezek, rozšíření polních cest pro zemědělskou činnost
Špatný stav vlakových nástupišť	Obě železniční tratě procházející územím MAS Slavkovské bojiště budou do r. 2023 podle Dopravní sektorové strategie modernizovány
Málo pracovních příležitostí v místě	Podpořit místní podniky a rozšířit síť sociálního podnikání, využití volných ploch nebo obecních prostor pro podnikání, využití brownfieldů, podpora zemědělců
Omezená nabídka místních produktů, omezený sortiment zboží, konkurence Brna pro místní podnikatele	Podpořit místní podniky a rozšířit síť sociálního podnikání, projekty spolupráce MAS
Slabý cestovní ruch	Posílit fungování regionálního turistického centra,

	vytvořit nové produkty cestovního ruchu, podpořit výstavbu cyklostezek, lepší propagace regionu, podpora agroturistiky
Problémy stavu krajiny – záplavy, monokulturní pěstování rostlin, černé skládky, chybí remízky, biokoridory, větrolamy	Úprava krajiny po KPÚ, vytvořit krajinotvorné studie
Nepromyšlenost nové výstavby, zastavování orné půdy	Změna územního plánu, směna pozemků při KPÚ
Vzhled obcí a klidové prostory v obci	Zlepšení stavu veřejných prostranství využitím národních dotačních titulů, zapojení dobrovolníků

Hlavní potřeby obyvatel (dle šetření názorů):

- Rozvoj základních a mateřských škol
- Zvyšování bezpečnosti v obcích
- Posílení veřejných služeb (zejména sociálních služeb)
- Nová pracovní místa
- Zlepšení stavu komunikací a chodníků

Hlavní potřeby neziskových organizací (dle šetření):

- Posílení financování neziskových organizací
- Zkvalitnění zázemí (tj. budov, kluboven, areálů)
- Investice do materiálně-technického vybavení
- Finanční podpora pořádání akcí pro veřejnost

Hlavní potřeby podnikatelů (dle šetření):

- Zlepšení ekonomických a legislativních podmínek pro podnikání v ČR
- Inovace produktů či služeb a technologického vybavení, investice do výrobních prostor
- Posílení propagace a marketingu
- Lepší informovanost podnikatelů